

2014

Kerületi krónika

Életképek a Magyarországi Evangélikus Egyház
Északi Egyházkerületének életéből

Előszó

*Engedj engem hozzád közel lenni, Uram, mindig közelebb.
Add, hogy mindig jobban epedjek utánad, hogy engem mindig közelebb vonhass magadhoz.
Adj nekem vágyakozást a veled való bizalomra, szomjúságot jelenléted után.
Tekintsd jóságosan vágyamat, és vedd birtokodba egész lényemet.
Fogadj el engem minden szempillantásban, mert teljesen ki akarom magamat tárni szereteted előtt.
Fogadj el engem minden eseményben, és add, hogy abban felismerjem hozzád intézett üzenetedet.
Te olyan közel vagy, ne engedd, hogy azt gondoljam, hogy te távol vagy.
Te szüntelenül közelíts hozzád, segíts nekem, hogy hozzád mindig közelebb kerüljek.
Tarts engem közelségedben, egészen közel kimondhatatlan lényedhez, tedd, hogy életem a te életedben oldódjék fel!*

Kedves Olvasó!

Bár időben egyre távolodunk a jelen kiadvány alapjául szolgáló 2014-es évtől, még jól emlékezhetünk arra a szentírási ígére, amelyet abban az esztendőben a bibliaolvasó Útmutató alapján oly sokat hallottunk és idéztünk: „Nekem olyan jó Isten közelsége!” (Zsolt 73,28).

Az Újszövetség mintegy beteljesíti azt, amit a zsoltáros általánosságban beszél. Mind Keresztelő János, mind Jézus arról vall, hogy „elközelített Isten országa”. Pál apostol pedig immár a parúziát, Jézus második eljövételét várja, amikor így kiált fel: „Az Úr közel!” Evangélikus énekeskönyvünkben is szerepel Weöres Sándor szép, karácsonyi vallomása a megszületett Jézushoz: „Légy közelebb hozzám, ahogy csak lehetsz...”

Valaki egyszer így fogalmazott: lehet, hogy a világ távolodik Istentől, de egész biztos, hogy Isten közeledik a világhoz!

Ezért a távolodó időben se felejtsük el, hogy Isten – elsősorban Jézus Krisztusban – egészen közel lehet hozzánk. Igen, erről egészen személyesen vallhatunk: ez a közelség jó nekünk. Ez a „jó nekem” megfogalmazás egészen személyes vallomásként szakadt ki néhai Ordass Lajos evangélikus püspök szívéből, amikor szenvedései közepette is így írt: „Áldalak azért, hogy keresztfád tövébe állítottál, és ez jó nekem. Ezért állok most is keresztfád tövében. Életem értelme az lett, hogy érted és veled szenvedhettem. Ez jó nekem!”

Azzal a reménnyel adjuk az északi egyházkerület híveinek kezébe immár hatodik alkalommal a Kerületi krónikát, hogy az segít átélni: a 2014-es esztendő történései a gyülekezetekben, egyházmezőkben, a püspöki hivatalban, a diakóniai és oktatási intézményekben és a külkapcsolatokban mindmind arról tanúskodnak, hogy Isten nem hagyott el minket. Ebben az évben is szeretett és gazdagon megáldott minket. Szeretne hozzánk egészen közel maradni.

Örülök, hogy ismét megjelenik a Kerületi krónika. Hálás vagyok a Luther Kiadónak – benne az Evangélikus Életnek és az evangelikus.hu-nak –, hogy a 2014-es anyagok között tallózhattunk. Köszönöm az esperesek hozzájárulását, valamint a szerkesztésben részt vevő munkatársak hűségét és fáradóztatását.

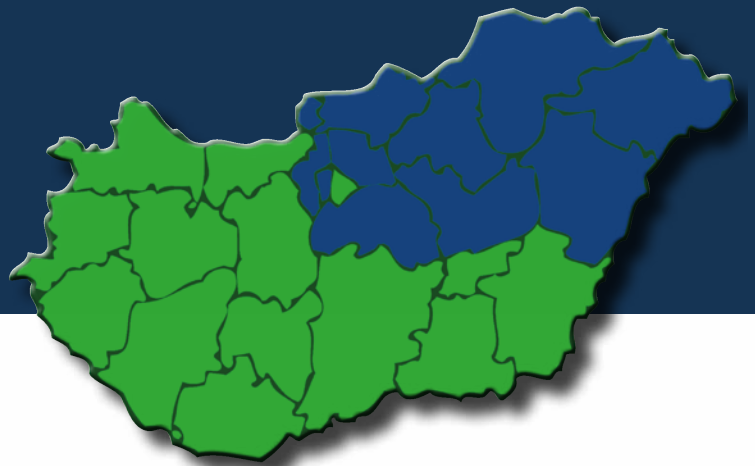
Testvéri köszöntéssel:

Dr. Fabiny Tamás
püspök

CONSERVANDO ET RENOVANDO

„...mert ti mindnyájan egyek vagytok a Krisztus Jézusban.”

(Gal 3,28)

Egyházkerületi események

A TITOK NYITJA

MISSZIÓI NAP AZ ÉSZAKI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLETBEN

MAGYARORSZAGI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET

75 éves lett Szevik Imre nyugalmazott püspök

Budapest (Budavár, ÉPH), 2014. február 9.

Február 9-én töltötte be hetvenötödik életévét *D. Szevik Imre* püspök. A nyolc éve nyugalomba vonult egyházfőt először a budavári evangélikus gyülekezet köszöntötte, akik között huszonegy évet szolgált, ebből tizenhatot püspökként. Az északi egyházkerület egyházmegyei elnökségeinek tanácsa is köszöntötte az egyházkerület nyugalmazott püspökét. *Dr. Fabiny Tamás* püspök adta át az egyházkerület ajándékát elődjének, aki aktívan részt vett a hazai és nemzetközi ökumenikus életben is. Számos televíziós szereplése is ezt bizonyítja, és örökíti meg az utókor számára. Ezen megszólalásokból készített összeállítást a püspöki hivatal a nyugalmazott püspök tiszteletére.

Egyházkerületi közgyűlés

Balassagyarmat, 2014. május 9.

Az Északi Egyházkerület május 9-én, pénteken tartotta tavaszi közgyűlését a Balassagyarmati Evangélikus Egyházközség vendéglátásában, ahol néhány tisztség időközi választással történő betöltésére is sor került. Többek között püspök-helyettest kellett választania az egyházkerület legfőbb fórumának, hiszen *Krámer György*nek országosiroda-igazgatóvá választása folytán le kellett mondania egyházi tisztségeiről, így már nyolcadik éve betöltött püspök-helyettesi szolgálatáról is. A pozícióra három jelölés érkezett a Horváth-Hegyri Olivér által elnökölt jelölő- és szavazatszámoló bizottsághoz. Mivel ketten nem vállalták a jelöltséget, a közgyűlés *dr. Cserhátiné Szabó Izabella* főt lelkészt választotta meg. A hivatalos eredmény kihirdetését követően *Fabiny Tamás* püspök beiktatta hivatalába helyettesét. Útra indító igei gondolatait az Útmutató napi öszö-vetségi igéje alapján fogalmazta meg: „Örvendezve

fogtok vizet meríteni a szabadulás forrásából” (Ézs 12,3). Isten áldja Cserhátiné Szabó Izabella új szolgálatát!

Missziói nap

Dabas, 2014. május 31.

A hat északi egyházmegye körforgásában idén a dél-pest megyeire került sor a missziói nap szervezésében. Helyszíneként a tíz éve épült dabasi OBO Aréna és a szomszédságban lévő dabasi Kossuth Lajos Általános Iskola szolgált. A helyi gyülekezet *László Milán* lelkész vezetésével készült a nagy napra, ami nem kevés kihívással és szerteágazó szervezési feladattal járt.

Kezdeként a köszöntéseket többek között *Kőszegi Zoltán* polgármester és *László Milán* lelkész mondta el. Ezt követően *Kovácsné Tóth Márta* ke-menesaljai lelkész tartotta az igehirdetési szolgálatot, amelyben Istenhez és egymáshoz való viszonyulásunkról szólt Ef 6,18–20 alapján.

Az igehirdetést és úrvacsorát követően három előadót hallgathattunk meg. *Garádi Péter*, a budai gyülekezet volt felügyelője a gyülekezeti növekedésről szólt, *Herkelyné Melinda*, a Sarepta szeretetotthon főnövére pedig a család lelki növekedéséről. *Fábri István* csömöri polgármester az egyház és társadalom közötti kötelék megerősödéséről mondta el gondolatait. A három előadóval az ebédidőt követően folytatott pódiumbeszélgetést *Fabiny Tamás* püspök, majd a hallgatóság tagjai csoportos beszélgetésre vonultak el, amelyet a három előadó és tizenegy lelkész vezetett.

A nap végén két tanúságtételt követően *Szabó Balázs* keresztyén énekes előadását hallhattuk, végül pedig *Fabiny Tamás* püspök szavai bocsátották útra a jelenlévőket. „Ez a sokáig és sokak által szervezett nap is elmúlik – mondta –, de az a szeretet, amit itt kaphattunk Istentől egymás által, nem múlik el. Magunkkal visszük. Adjuk tovább!”

Ordinációs előkészítő

Budapest (ÉPH), 2014. június 2.

Az egyházkerületben 2014 nyarán három ordinálásra került sor. Erre készülve *Fabiny Tamás* püspök június 2-án konzultációra hívta a lelkészjelölteket a püspöki hivatalba, amelyen *Cserháti-né Szabó Izabella* püspökhelyettes is részt vett. A konzultáción a három lelkészjelölt kezébe vehette a teológiára jelentkezéskor írt saját motivációs levelét. Ennek jegyében beszélgettek az elhívási történetükről, a szolgálatba indulás előtti érzéseikről. A lelki tartalom mellett gyakorlati tudnivalókról is beszélgettek a jelenlévők. A három lelkészjelölt (ordinációjuk helyszíne, időpontja):

4

- ▶ *Bajnóczi Mórió* – Budavár, 2014. június 20. 16.30 (hatodév eltöltése: vanyarci gyülekezet, *Szabó András* esperes mentorságával)
- ▶ *Molnár Lilla* – Bér, 2014. június 22. 16.00 (hatodév eltöltése: budahegyvidéki gyülekezet, *Keczkó Pál* mentorságával)
- ▶ *Andrejek-Györfi Judit* – Nyírtelek, 2014. június 29. 14.00 (hatodév eltöltése: muraszombati gyülekezet)

Egyházkerületi konfirmandus- és ifjúsági találkozó

Bánk, 2014. június 30. – július 6.

Túlszárnyalva az előző évi létszámot, 13 gyülekezetből (*Alberti, Balassagyarmat, Felsőpetény, Gyón, Iklad, Irsa, Maglód, Monor, Pilis, Répcelak és környéke, Szügy, Vác, Vanyarc*) 70 fiatal „csobbanhatott” Bánkon az Északi Evangélikus Egyházkerület konfirmandus- és ifjúsági táborában. A tábor témája a bánki helyszínhez híven a víz és a csobbanás volt. *Eszlényi Ákos* reggeli áhítatai a vizek melletti találkozásokról szóltak. Az áhítatok és csoportos beszélgetések mellett természetesen ismét gazdag program várta a fiatalokat.

Kipróbálták a bánki kalandparkot, a bowlingot és strandolhattak, valamint vetélkedővel, sorversennyel, kvízesttel, elemclámpás számháborúval, slip'n'slide játékkal, éjszakai akadályversennyel. készültek a szervezők, és még *Róka Szabolcs* interaktív meséjében is szerepelhettek a táborozók. *Csádó Balázs* vasárnapi záróáhítatában az elmúlt hét élményeiről beszélt. Voltak összezördülések és kibékülések, rengeteg nevetés és öröm, és mindenki sok baráttal és még több lelki élménnyel gazdagodva tért haza.

Nemzetközi Ökumenikus Szabadegyetem

Nyíregyháza, 2014. július 21–27.

A 25. Nemzetközi Ökumenikus Szabadegyetem alkalmát rendezték Nyíregyházán. Az egyhetes konferencián az érdeklődők a megosztás témája köré épülő pszichológiai, politológiai és teológiai előadásokon, szemináriumokon, fórumokon vehettek részt.

A rendezvény célja, hogy a magyar fiatalok – határon belüliek és határon túliak – felekezeti hovatartozástól függetlenül bibliai alapon be-

szélgessenek, vitatkozzanak az élet fontos kérdéseiről. A rendszerváltás idején a tiszadobi gyermekváros adta a helyszínt, később a Nyíregyháza belvárosában lévő Luther Márton Kollégiumba került át a programsorozat.

Az előadók között volt többek között *dr. Fábri György*, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektorhelyettese, médiaszakértő, a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének felügyelője, aki *Osztod? Követed?* címmel tartott előadást.

Országos lelkészkonferencia

Szarvas, 2014. augusztus 26–28.

Idén a lelkészek kivételesen nem saját egyházkerületükben gyűltek össze a szokásos munkaévkezdő napra, hanem országos találkozó keretében találkoztak Szarvason. Az első ilyen találkozót Bonyhádon szervezték 2011-ben. A szarvasi konferencia címe: „Jöjj, égi szent láng, Szentlélek Isten...” A három napos találkozón különféle programok, műhelyek és kerekasztal-beszélgetések zajlottak, hogy a lelkészek és egyházi vezetők közösen készülhessenek az előttük álló munkaévre.

Egyházkerületi közgyűlés

Budahegyvidék, 2014. november 21.

A kezdőáhitatot *Török Anett* erdőkertesi lelkész tartotta Zsid 11,1.27 alapján. Ezt követően az egybegyűltek *Fabiny Tamás* püspök vezetésével rövid csennel és közös imádsággal emlékeztek meg *Gyuris Miklósról*, a Borsod–Hevesi Evangélikus

Egyházmege, valamint a miskolci belvárosi gyülekezet nemrég elhunyt felügyelőjéről, aki világi munkájában és egyházi szolgálatban is évtizedeken át hűséges munkát végzett. A közgyűlés megnyitása és a határozatképesség megállapítása után a jelenlévők első napirendi pontként a kerületet is érintő országos, közegyházi ügyekről tájékozódhattak *Fabiny Tamás* püspök és *Fábri György* felügyelő előadásában. A napirendi pontok között a közgyűlés megtárgyalta és szavazás után jóváhagyta három különböző gyülekezet egyházmegei szinten korábban már elfogadott kérelmét, így a budakeszi és az erdőkertesi egy-

házközség önállósodási igényét, valamint a nyáregyházi egyházközségre vonatkozó átalakulást. Ezt követően a közgyűlés a Borsod-Hevesi Egyházmege 2012-ben elfogadott megújulási programjának megvalósulását tárgyalta *Buday Barnabás* esperes előterjesztésében. Ezután került sor néhány egyházkerületi bizottsági jelölt, zsinati küldött és zsinati póttag időközi megválasztására. *Fabiny Tamás* zárógondolataiban a közös felelősség hordozás és az Isten előtti megállás fontosságát hangsúlyozta, majd az ülés során már korábban is megfogalmazódott javaslatnak megfelelően imaközösségben voltak együtt a jelenlévők.

Parókusi alkalmassági vizsga

Budapest (ÉPH), 2014. november 26.

Dr. Lászlóné dr. Agod Anett, a Budapest-Óbudai Evangélikus Egyházközség beosztott lelkésze és *Domokos Tibor*, a Fancsal–Hernádvécsei Evangélikus Egyházközség beosztott lelkésze vett részt az Északi Egyházkerület Püspöki Hivatala által meghirdetett 2014 őszi alkalmassági vizsgálaton. A vizsgázók a szóbeli meghallgatáson, november 26-án a törvényben foglaltak alapján négyfős bizottságok előtt bizonyították, hogy önálló gyülekezeti szolgálat végzésére alkalmasak, így mostantól parókusi lelkészi szolgálatra megválaszthatók. *Dr. Lászlóné dr. Agod Anett*et *dr. Fabiny Tamás* püs-

Az északi püspöki hivatal munkatársai

dr. Fabiny Tamás – püspök
Pap Kinga Marjatta – tanácsos
Horváth-Hegyí Áron, majd 2014. szeptember 22-től
Balicza Máté – püspöki titkár
Kecskés Anita – irodavezető
Kovács István – gondnok
Kovács Viola – gondnok

pök, *Bence Imre* esperes, *Jakab Béla* lelkész és *dr. Gyórfi Károly* egyházközségi felügyelő vizsgáztatta, Domokos Tibort pedig a püspök mellett *Buday Barnabás* esperes, *Asztalos Richárd* esperes helyettes és *Boros Csaba* egyházközségi felügyelő. A vizsgáztatás után az eredményhirdetésekor a püspök áldáskívánással nyújtotta át az okleveleket az Északi Egyházkerület két új parókus lelkészének, akiknek ezúton is sok szeretettel gratulálunk. Isten kísérelje szolgálataikat egyházunkban!

Elhunyt D. dr. Nagy Gyula nyugalmazott püspök

Budapest, 2014. december 29.

2014. december 29-én elhunyt *dr. Nagy Gyula*. A mindenható Isten életének 97. évében szólította magához az Északi Evangélikus Egyházkerület egykori püspökét, aki azt megelőzően több mint harminc éven keresztül volt az Evangélikus Teológiai Akadémia professzora. Temetését 2015. január 31-én tartották a Deák téri evangélikus templomban.

Az egyházkerület és az egyházmegyék elnökségei

dr. Fabiny Tamás püspök – elnöktársa *dr. Fábri György*

BORSOD-HEVESI EGYHÁZMEGYE

Buday Barnabás esperes – *Gyuris Miklós* †

BUDAI EGYHÁZMEGYE

Bence Imre esperes – *Némethyné Uzoni Hanna*

DÉL-PEST MEGYEI EGYHÁZMEGYE

Krámer György, 2014. július 20-tól *Győri Péter Benjámín* esperes – *Bak Péter*

ÉSZAK-PEST MEGYEI EGYHÁZMEGYE

Mekis Ádám esperes – *dr. Roncz Béla*

HAJDÚ-SZABOLCSI EGYHÁZMEGYE

Zsarnai Krisztián esperes – *Márföldi István*

NÓGRÁDI EGYHÁZMEGYE

Szabó András esperes – *Koncz István*

CONSERVANDO ET RENOVANDO

„Viseljetek gondot tehát magatokra és az egész nyájra, amelynek őrizőivé tett titeket a Szentlélek, hogy legeltessétek az Isten egyházát, amelyet tulajdon vérével szerzett.”

(ApCsel 20,28)

Az egyházmegye életéből

Borsod–Hevesi Egyházmegye

A Borsod–Hevesi Egyházmegye lelkési munkaközössége

- ▶ *Aklan Béla Sándor* (Egri Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Asztalos Richárd* (Tokaj és Környéke Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Balázs Tibor* (Sajókazai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Buday Barnabás* (esperes, Arnót–Újcsanálói Társult Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Domokos Tibor* (Fancsal–Hernádvécsei Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Gerlai Pál* (Kossuth Lajos Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium és Pedagógiai Szakközépiskola)
- ▶ *Molnár József* (Diósgyőr–Vasgyári Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Sándor Frigyes* (Miskolci Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Sándorné Povaszanyecz Gyöngyi* (Miskolci Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Tóth Melinda Anna* (Ózd–Putnoki Társult Evangélikus Egyházközség)

Miskolc – Egyházzenei alkalmak

8 „A zene templomától a templom zenéjéig” –
Szakmai nap 2014. március 21–22.

Miskolcon több egyházzenei eseményt is rendeztek. Márciusban „A zene templomától a templom zenéjéig” címmel szakmai napot tartottak a református Deszka-templomban a Magyar Egyházzenei Társaság

szervezésében. Az előadásokon és beszélgetéseken a liturgikus zene különböző istentiszteleti formákban való megjelenéséről, a kántor szerepéről és a református egyházban kidolgozás alatt álló egyházzenei törvényről is beszéltek a protestáns lelkészek, kántorok, kórusvezetők és egyházzenei tanárok. Az alkalom része volt természetesen a gazdag zenei program is.

Bach-hét – 2014. május 12–17.

Május hónapban már negyedik alkalommal rendezték meg a Bach-hetet, ahol az igényes zene kedvelői láthattak bele J. S. Bach életművébe a különböző előadásokon, zenei programokon keresztül. Az egyhetes sorozat a belvárosi evangélikus templomban vette kezdetét *Sándor Frigyes* evangélikus lelkész igehirdetési szolgálatával, majd „Jézus marad az én örööm” címmel mutattak be zenei produkciókat. A hét során a város különböző intézményeiben folytatódtek a programok.

Egyházzenei kórustalálkozó – 2014. október 21–22.

Végül októberben Veczán Pál egyházzenei kórustalálkozót és emlékhangversenyt tartottak a belvárosi evan-

gélikus templomban, amelyen főleg helyi kórusok, kamarakórusok és szólisták léptek fel.

Tokaj – Széderest, 2014. április

A Tokaji Kulturális és Konferenciaközpont második alkalommal adott ott-hont széderestnek az egykor zsinagógaként szolgáló épületben. A különleges alkalmat *Réz-Nagy Zoltán* debreceni lelkész vezette. A szervezők célja, hogy minél hitelesebben eleveníthessék fel a kétezer évvel ezelőtti eseményeket a hallgatóság számára a jelképekkel és szimbólumokkal teli étkezésen.

Tokaj – Nagyszombati szabadtéri passiójáték, 2014. április 19.

Negyedik alkalommal rendezték meg a passiójátékot Tokajban. A nagyszombaton bemutatott szabadtéri színjáték iránt évről évre nagy az érdeklődés annak ellenére, hogy a darabban nem képzett színészek, hanem civilek szerepelnek. Az előadásban a város történelmi egyházainak képviselői is szerepet vállaltak. Evangélikus részről *Asztalos Richárd* tokaji evangélikus lelkész szerepelt a színdarabban, aki a főszerepet játszotta.

Monok – Pünkösdi imaházszentelés és lelkésziktatás, 2014. június 7.

Pünkösdtől hétvégéjén kettős ünnepre készült Monok evangélikus gyülekezete. A Tokaj és Környéke Evangélikus Egyházközség létszáma megfogyatkozott az elmúlt években, de pünkösdtől ünnepén a

Szentlélek további működésének lehetett tanúja a kitartó evangélikus közösség, hiszen június 7-én *Fabiny Tamás* püspök felszentelte az új imaházat, *Buday Barnabás* esperes pedig beiktatta a gyülekezet megválasztott lelkészét, *Asztalos Richárdot*.

Miskolc – Finn istentisztelet pünkösdkor, 2014. június 8.

Június 8-án a miskolci gyülekezet finn testvérgyülekezete látogatott el az egyházközségbe Tamperéből. Így különleges alkalmon vehettek részt a gyülekezet tagjai, hiszen *Olli Hallikainen* és *Sándor Frigyes* lelképásztor szolgálatával finn és magyar nyelven zajlott az istentisztelet.

Miskolc – Együttműködési megállapodás, 2014. június 24.

Június 24-én együttműködési megállapodást írt alá Miskolc Megyei Jogú Város Önkormányzata és az MEE Északi Evangélikus Egyházkerülete. A *dr. Kriza Ákos* polgármester és *dr. Fabiny Tamás* püspök által aláírt megállapodás célja a város és az egyházkerület kapcsolatának erősítése, a város fejlődését segítő lépések összehangolása, különösen is oktatási és szociális területeken.

Az együttműködés többek között tartalmazza az *Insula Lutherana Miskolciensis* program megvalósítását is, amely a belvárosi evangélikus központ társadalmi, szociális szerepvállalására épít Miskolc város életében, valamint szervesen kapcsolódik a reformáció kezdetének 500 éves jubileumához.

Encs – Evangelizációs nap, 2014. szeptember 26–27.

Három napos evangelizációt szervezett a Fancsal–Hernádvecsei Evangélikus Egyházközség az encsi Milleniumi parkban. A piactéren fehér pólóban jelentek meg fiatalok, amelyen egy felirat szerepelt: „Van rád időm”. Ezzel a mottóval igyekeztek a rendezvényre látogatókat meggyőzni, hogy szánják ezeket a napokat Istennek, a családnak és a barátoknak.

Az igei szolgálókat Zsarnai Krisztián esperes, Malik Péter lelkész és Fabiny Tamás püspök végezte.

A szervezők ugyanakkor nem feledtek meg a testi táplálékról sem, így bográcsokban főtt ebéd is várta az oda érkezőket. A programot színesítették és az Istenhez való odafordulást – a mottóhoz híven – segítették a különféle előadások, családi programok és kórus- vagy éppen zenekari szolgálatok.

Csenyéte – Tejcsárdából épült kápolnát szenteltek, 2014. szeptember 28.

A nagyjából ötszáz fő lélekszámú településről, ahol csak romák élnek, rendszerint negatív hírek jelennek meg. Ezért is volt nagy öröm, hogy a helyiek társadalmi munka keretében építettek át kápolnává egy korábban tejcsarnokként szolgáló épületet. Domokos Tibor lelkész irányításával láttak neki a munkának, amelyhez szükség volt az egyház és a falu közötti jó viszonyra és együttműködésre. Ez köszönhető Németh Andrásné Mártának is, aki fancsali presbiter, és évek óta szolgál a roma közösség gyermekei között. Az egyházkerület püspöke, Fabiny Tamás szentelte fel az épületet a helyi lelkész, valamint Buday

Barnabás esperes jelenlétében. Fabiny Tamás úgy választotta meg a szentelési igehirdetés textusát, hogy az az épület korábbi funkciójára is utaljon: „Mint újszülött csecsemők a hamisítatlan lelki tejet kívánjátok, hogy azon növekedjete az üdvösségre” (1Pt 2,2). Az istentiszteleten a gyermekek szolgáltak, és három keresztelőre is sor került.

Ózd – 40 éves kántori szolgálat, 2014. november

Engler Károly négy évtizeddel ezelőtt ült az orgona mögé az akkor ott szolgáló lelkész, Pintér Károly feleségének biztatására. Azóta több lelkész is szolgált a gyülekezetben, a kántor azonban már

negyven éve folyamatosan hűséges szolgálattévője a gyülekezetnek. A gyülekezetnek egyébként két má-

sik fiatal kántora is van: Tóth Béla a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában orgonaszakon tanult, Kassai Kitti pedig két éven át a fői Kántorképző Intézetben bővítette ismereteit.

Csenyéte – Cserkészek osztottak fát a rászorulóknak, 2014. december 5.

December 5-én a halmozottan hátrányos helyzetű borsodi településen közel 200 mázsa tűzifát osztott ki a helyieknek a Magyar Cserkészszövetség II. kerülete. A faosztási akció sokak együttműködése révén jöhetett létre. Az összefogásban részt vett az EMMI ifjúságért felelős államtitkársága, a MCSSZ, az MCSSZ II. kerülete, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, a Borsod–Hévesi Evangélikus Egyházmegye, valamint a fancsal–hernádvecsei evangélikus gyülekezet. Az egész napos akció során a fűrészeket (5 motoros láncfűrész a hozzá való benzinnel, olajjal és szakemberi segítséggel) az Andreas Stihl Kft. biztosította ingyenesen a cserkészek számára. A segítség eredménye – „csepp a tengerben” –, hogy a falubeliek kb. két hétre elegendő tűzifához jutottak.

Budai Egyházmegye

A Budai Egyházmegye lelkeszi munkaközössége

- ▶ *Balicza Iván* (Budavári Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Bálintné Varsányi Vilma* (augusztus 1-ig Óbudai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Bence Imre* (esperes, Budavári Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Bencéné Szabó Márta* (Budavári Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Blázy Árpád* (Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Blázy Árpádné* (Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Donáth László* (Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Endreffy Géza* (Budaörsi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Fabiny Tamás* (püspök, Budavári Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Fodor Viktor* (Pesthidegkúti Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Fülöp Attila* (Csillaghegyi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Gáncs Tamás* (Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Hokker Zsolt* (Budafoki Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Horváth-Hegyi Olivér* (Szentendrei Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Jakab Béla* (augusztus 1-től Óbudai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Johannes Erlbruch* (Budapesti Német Ajkú Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Keczkó Pál* (Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség)

- ▶ *Keczkó Szilvia* (Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Kézdy Péter* (Piliscsabai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Labossa Péter Mihály* (Érdi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Labossáné Kővágó Anita* (Érdi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Lacknerné Puskás Sára* (Budakeszi)
- ▶ *Lászlóné Agod Anett* (Óbudai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Szabó Bertalan Péter* (Nagybörzsönyi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Sztojanovics András* (Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthon, Idősek és Fogyatékos Személyek Otthona)
- ▶ *Zólyomi Mátyás* (Csepeli Evangélikus Egyházközség)

Budapest (ÉPH) – Évkezdő LMK, 2014. január 8.

A Budai Evangélikus Egyházmegye évkezdő lelkeszi munkaközösségi ülése ismét az északi püspöki hivatalban kapott helyet. A négyórás együttlét úrvacsorával egybekötött istentisztelettel kezdődött, majd *Szebik Imre* püspök a hónap

igéjéről (Zsolt 143,8) szólt a több mint harmincfős, lelkészekből álló gyülekezethez, akik között az egyházmegye nyugalmazott lelkészei közül is tizenketten jelen voltak. A homiletikai előkészítőt *Horváth-Hegyi Olivér* szentendrei lelkész tartotta a soron következő, vízkereszt ünnepe utáni első vasárnap igéjéről, ezt követően *Fabiny Tamás* püspök az idei tematikus év témájáról szólt. A „Reformáció és kultúra” évéhez kapcsolódó előadást követően tartalmas beszélgetés alakult ki.

Szentendre – Disputasorozat az emlékezetkultúráról Ámos Imre tiszteletére, 2014. március 30.

A Magyarországi Evangélikus Egyház és az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány nagyszabású kiállítást hozott létre „Ámos Imre és a 20. század” címmel. Az elhunyt művész élettörténetéhez kapcsolódó tárlat egyben az ártó ideológiák elleni állásfoglalás. A kiállítást, melynek fővédnöke *Schweitzer József* nyugalmazott országos fő-

rabbi, védnökei *Fabiny Tamás* evangélikus püspök és *Várszegi Asztrik* pannonhalmi főapát voltak, mintegy harmincötven látták. A szentendrei Művészet Malomban került sor az alapítvány által szervezett beszélgetésekre, valamint a kortárs ösztönművészeti kiállítás irodalmi kéziratának az Anna Margit Emlékmúzeum számára történő átadására is.

Csepel – Új felügyelő választása az egyházközségben, 2014. április 20.

Húsvét hétfőjén iktatta be hivatalába a Csepeli Evangélikus Egyházközség lelkésze, *Zólyomi Mátyás* a gyülekezet új felügyelőjét, *Csengeriné Luzsinszki Anitát*. Az ünnepi alkalmon a budai egyházmegye esperese, *Bence Imre* szolgált igehirdetéssel.

Budavár – Manfred Siebald koncertje, 2014. május 10.

Németország egyik legismertebb keresztény dalszerzője, *Manfred Siebald* adott koncertet a budavári evangélikus templomban. A Budapesti Német Ajkú Evangélikus Egyházközség meghívá-

sára érkezett énekes bibliai ihletésű dalaiban a bánat, csüggedés mellett a hálaadás és az öröm hangjai egyaránt megszólaltak.

Budafok – Cantate vasárnapi egyházmegyei kórustalálkozó, 2014. május 18.

A budai egyházmegye énekkarai több mint öt évtizede találkoznak egymással Cantate vasárnapján, így ez a nap igazi ünnep számukra. Ezúttal a saját énekkarral nem rendelkező budafoki egyházközség látta vendégül a kórusokat, a programban pedig a zsoltárfeldolgozások kerültek a középpontba.

Bence Imre esperes bevezető igei köszöntőjében Jézus szavát idézte: „A kövek kiáltása tragédiát jelent, mert a kövek csak úgy tudnak kiáltani, hogy egymáshoz verődve zuhognak a mélybe. Ott, ahol elhal a hozsanna kiáltása, ott pusztulás vár az emberre, a világra; ott csak a kövek kiáltanak, s nincs élet. Az énekkarok többsége régi múlttal rendelkezik, s van, amely néhány éve alakult, hogy ne hallgasson el a hozsanna és a Jézus dicséretét zengő ének az ajkunkon, nehogy a kövek kiáltása, a pusztulás legyen úrrá a világon”. Valóban: ezeknek a hitből fakadó énekeknek, a kórusok bizonyágtételének nem szabad elhallgatnia, mert ha ezek elhallgatnak, a kövek fognak kiáltani.

Budavár – Sztehlo Gábor embermentő munkásságára emlékezett az evangélikus egyház, 2014. május 24.

Sztehlo Gábor evangélikus lelkész holokauszt idején végzett embermentő munkássága előtt emléknap szervezésével tisztelgett a Budavári Evangélikus Egyházközség és a Sztehlo Gábor Gyermekek- és Ifjúságsegítő Alapítvány. A holokauszt 70. évfordulójához kapcsolódó eseményen szombat délelőtt megkoszorúzták Sztehlo Gábor sírját a farkasréti temetőben, majd áhítatot tartottak a budavári evangélikus templom gyülekezeti termében. Itt előadás hangzott el Sztehlo Gábor gyermekmentő munkájáról is,

ezen kívül értékelték az embermentő lelkészeiről szóló pályázatokat, és filmet is vetítettek róla. Délután kihirdették a beérkezett pályaművek értékelését, majd megnyitották a Sztehlo Gáborról szóló kiállítást (a kiállítás szervezője a Deák Téri Evangélikus Gimnázium 10/a osztálya volt). A nap zárásaként megkoszorúzták Sztehlo Gábor emléktábláját, majd a templomban kórushangversenyt tartottak.

Budakeszi – Parókiaszentelés, 2014. június 1.

Június 1-jén, vasárnap a budakeszi evangélikus gyülekezet délelőtti istentiszteletén *Fabiny Tamás* püspök szolgált Mt 9,35–38 alapján. Az alkalom után a gyülekezet a parókiára vonult át, ahol *Lacknerné Puskás Sára* immáron harmadik éve lakik családjával. A hajlékot a püspök szentelte fel.

Budaörs – Családi napon szentelték fel az új harangot, 2014. június 1.

A dinamikusan fejlődő és népesedő Budaörs a városhoz hasonló módon gyarapodó evangélikus gyülekezettel büszkélkedhet. A sokáig szórványhelyzetben lévő közösség tizenhét éve vált – választott felügyelő és lelkész által vezetett – missziói egyházközséggé. Nem hiába volt nagy az öröm, amikor június 1-jén a családi nap keretein belül felszentelték a gyülekezet új harangját. Az ígét *Bence Imre* hirdette, az énekeket pedig a dicsőítő csoport vezette. Az istentiszteleten, amelyen egy keresztes is volt, a vasárnapi iskolások és a kishittanosok is szolgáltak. A családi nap a gyülekezeti ház kertjében folytatódott közös ebéddel, „Szekrényalja” ruhaáru akcióval, ugrálóvárakkal. Az év végén, december 22-én pedig a tíz évvel ezelőtt kilenc hónap alatt felépült és felszentelt templomért és az ennek emlékére elkészült harangért tartottak hálaadó istentiszteletet. *Fabiny Tamás* Fil 4,4–5 alapján hirdetett ígét: „Ne csupán a templomnak, a parókiának, a nagy létszámú nyári táboroknak, a felvidéki szolgálatoknak örüljétek, hanem az Úrban!” A köszöntések sorában szót kapott többek között *Rusznay Dezső*, a sajógömöri testvérgyülekezet lelkésze, *Szebek Imre*, a templom szentelését végző nyugalmazott püspök, valamint *Ittész István*, a gyülekezetben gyakran helyettesítést vállaló nyugalmazott lelkész. A sort *Endreffy Géza*, a gyülekezetben tizenhét éve szolgáló lelkész zárta köszönő és Istennek hálát adó szavaival az elmúlt időszakért, amiért ennyi örömben és gyarapodásban lehetett részük.

Budavár – Pünkösdi evangélikus fesztivál, 2014. június 9.

A budavári evangélikus gyülekezet egész napos pünkösdi programja a június 9-i tanévzáró istentisztelettel vette kezdetét, majd a templom falain kívül folytatódott. A kint felállított színpadon változatos műsor szórakoztatta a gyülekezet, illetve a járókelők közösségét. A nap eseménydús és mozgalmas volt: a hűs templom, a finomságokkal teli kápolna és a 35 fokos hőségben álló szabadtéri

színpad között folyamatos volt a jövés-menés. A léghő felszabadult és családi volt, a terepen otthonosan mozgó fiatalok látványa pedig azt sugallta, hogy a budavári gyülekezetben van élet.

Budavár – Bajnóczi Márió ordinálása, 2014. június 20.

Az északi egyházkerületben 2014 nyarán három lelkésszentelés történt. A sorban elsőként *Bajnóczi Márió* léphetett az oltár elé június 20-án, pénteken a budavári evangélikus templomban. A huszonötödik születésnapját ezekben a napokban betöltő lelkészjelöltet József 1,9 alapján indította el a szolgálatba *Fabiny Tamás* püspök: „*Megparancsoltam neked, hogy légy erős és bátor. Ne félj, és ne rettegj, mert veled van Istened, az Úr, mindenütt, amerre csak jársz*”, majd így kezdte az igehirdetést: „A hivatás- és párválasztás szépen keretezi a nyaradat...” – utalva ezzel a júniusi ordinációra,

a nyár végére tervezett esküvőre és a beosztott lelkései szolgálat megkezdésére, amely valóban különlegesség és emlékeztetés teszi a fiatalok előtt álló hónapokat. A püspök a lelkészjelölt két szenvedélye, a zene és a futball példáján keresztül szólt az egyházi szolgálatról.

A szentelési istentisztelet liturgiájában *Reuss András*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem emeritus professzora és *Balicza Iván* helyi lelkész segédkezett. A köszöntések sorában a professzor után felszólalt *Bence Imre* budai esperes, budavári lelkész, *Szabó András* nógrádi esperes, vanyarci lelkész, a frissen felszentelt lelkész hatodéves mentora, aki elmondta: a Vanyarcról érkező majd negyvenfős gyülekezet is arra bizonyíték, hogy az

ifjú lelkészjelöltet szívébe zárta a Nógrád megyei közösség. Bárhova is helyezi ki a püspök, hely fog állni. Lelkészi szolgálatát az Alberti Evangélikus Egyházközségben kezdi meg *Túrú Krisztina* lelkész felügyelete alatt.

Budapest-Kelenföld – Akadálymentesítés, 2014. szeptember 21.

A korábbi években sok szó esett a gyülekezeti termek és templomok akadálymentességéről. Az újonnan épült templomoknál mindez már szinte természetes, a régebbi gyülekezeti épületekben azonban a kivitelezés sokszor nehezebb feladat.

Kelenföldön sokéves körülmények között előkészítést követően sikerült megtalálni azt a megoldást, amely reménység szerint nemcsak a kerekesszékesek számára nyitja meg az utat a templomba és a kolumbáriumba, de a babakocsival érkező családok és a nehezen járó idős testvérek számára is komoly segítséget jelent.

A vadonatúj liftet szeptember 21-én a délelőtti istentisztelet után adták át *Bence Imre* esperes szolgálatával az építkezéshez támogatást nyújtó önkormányzat vezetője, *Hoffmann Tamás* jelenlétében. *Gáncs Tamás* igazgatólelkész megköszönte az akadálymentesítésben fáradozók munkáját, egyben felhívta a figyelmet a lelki akadálymentesítés fontosságára a gyülekezet közösségében.

Óbuda – Jakab Bélát beiktatták az Óbudai Evangélikus Egyházközség lelkései szolgálatába, 2014. október 4.

A korábban tizennégy éven át Gyulán szolgáló lelkészt az óbudai gyülekezetbe iktatták be. *Jakab Béla* kiemelte: „nehéz volt Gyuláról eljönni és az új, jelenleg még ismeretlen ajtót kinyitni, de a hívásnak eleget téve örömmel vállalkoztam családommal az óbudai szolgálatra”. Az iktatás szolgálatát *Bence Imre* esperes vé-

gezte. Mt 10,32 alapján tartott meg igehirdetésében kiemelte: „Jézus nem üres kézzel küldi a tanítványokat, hanem szívükre helyezi az Igét, hogy tudják, mit kell hirdetniük”.

Nagybörzsöny – Toronyóra és hangosítás megáldása, 2014. október 5.

Október 5-én, vasárnap délelőtt került sor a templom új toronyórájának és hangosításának megáldására. A toronyóra felújítói különös figyelmet fordítottak arra, hogy a legrégebbi eredeti állapotához hasonlóan állítsanak helyre. Amikor rábukkantak a fehér alapú, vakolt számlapok maradványaira, ahhoz hasonlóan terveztették át az új számlapokat. A templom hangosítása egyházmegyei keretből valósulhatott meg. Az alkalmon *Bence Imre* esperes hirdette az igét.

Budapest-Kelenföld – A farkasréti templom huszadik szentelési évfordulója, 2014. december 14.

„Ez a templom semmi a mennyei hajlékhoz képest...” – hangzott el *Fabiny Tamás* püspök prédikációjában advent 3. vasárnapján a kelenföldi egyházközség szeretett farkasréti temploma felszentelésének 20. évfordulóján. A templom építése mellett akkor döntött a gyülekezet, amikor az 1990-es évek elején egy vasárnap az érkező lelkész az oltáron egy falból kiesett téglát talált, így a gyülekezet – továbbra is a Külső-Kelenföldi Református Egyházközséggel közös – új templom építése mellett döntött. Gyülekezeti, önkormányzati, illetve külföldi testvéri segítségnek köszönhetően 1994. december 3-án *Szebik Imre*

és *Hegedűs Lóránt* püspök szentelhetette fel a *Beneczúr László* által tervezett templomot.

Budavár – Az evangélikus templomot ért bombatámadás 70. évfordulója, 2014. december 28.

A budavári evangélikus templomot ért bombatámadás hetvenedik évfordulójáról emlékeztek meg a templomban, ahol *Fabiny Tamás* püspök a Róm 8,35–39 igeszakasz alapján tartott prédikációjában rámutatott, hogy a háború nem lehet Isten akarata. Részleteket olvasott fel *Bagár István* egykori segédlelkész naplójából, aki leírja az

akkori súlyos körülményeket. *Bagár István* nem sokkal a támadás után belehalt sérüléseibe. Az istentisztelet után hetven gyertyát gyújtottak, és könyörgéseket mondtak el, majd felavatták az áldozatok emléktábláját a templom mellett. Az ostromállapotról készült fotókból készített tablókat *Samu Pirooska*, *Fábián László* és *Horváth Terézia* állította össze.

Budavár – Budavári Evangélikus Szabadegyetem, 2014

A 2013/14 tavaszi és 2014/15 őszi évadban is folytatódtak a szabadegyetem izgalmas előadásai a Bécsi kapu téri evangélikus templom kápolnájában. A mostanra stabil törzsközönsséggel és alkalmanként nagyszámú további hallgatósággal bíró sorozat megálmódói és házigazdái *dr. Fabiny Tamás* püspök és *dr. Pócze Tibor*, a gyülekezet felügyelője. Az idei alkalmon rövid áhítatot követően az alábbi előadások hangzottak el:

Dr. Zombori Ottó csillagász, a TIT Uránia Csillagvizsgáló nyugalmazott igazgatója: Mi közünk a csillagokhoz?

Levente Péter Jászai Mari-díjas előadóművész, színész, rendező, tanár: A megszentelt jelenlét, a magatartáskultúra

Dr. Réthelyi Orsolya történész: Az «utolsó aranyágacska» a Németalföldön? Az Árpád-ház a Croy család reprezentációjában

Konok Tamás Kossuth-díjas festőművész: Szakralitás és gyógyító erő a kortárs művészetben

Dr. Csom Gyula a műszaki tudomány doktora, professor emeritus, az MTA Energetikai Bizottság korábbi elnöke: Fenntartható fejlődés és atomenergia

Dr. Schneller István tanszékvezető egyetemi tanár, Budapest volt főépítésze: Szakralitás és művészet – kortárs templomok

Dr. Kiss Jenő nyelvész, akadémikus, a Magyar Nyelvtudományi Társaság elnöke: A reformáció és a magyar nyelv

Dr. Várszegi Imre Asztrik pannonhalmi főapát: „Az Evangélium vezetésével járjuk az Ő útjait...” (Bencés regula, Prologus) – A bencés lelkiség időszerepe

A szervezők továbbra is szeretettel várnak minden érdeklődőt a rendszerint minden hónap első hétfőjén megrendezésre kerülő előadásokra.

Dél-Pest Megyei Egyházmegye

A Dél-Pest Megyei Egyházmegye lelkési munkaközössége

- ▶ *Bajnóczi Mária* (szeptember 1-től Alberti Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Balog Eszter* (augusztus 18-tól Gyóni Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Blatniczky János Dániel* (Szügyi Evangélikus Egyházközség, majd Pilisi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Blatniczkyné Hammersberg-Ganczstuckh Júlia* (Szügyi Evangélikus Egyházközség, majd Pilisi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Buday Zsolt* (Bényei Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Csadó Balázs* (Irsai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Dechertné Ferenczy Erzsébet* (Péteri Evangélikus Egyházközség, majd Sajógömör, felvidéki szolgálat)
- ▶ *Dobó Dániel* (Alberti Evangélikus Egyházközség, szeptember 1-től Nagycserkeszi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Győri Péter Benjámín* (esperes, Szolnoki Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Koczorné Heinemann Ildikó* (Vecsési Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Krámer György* (esperes, Pilisi Evangélikus Egyházközség, május 15-től országosiroda-igazgató)
- ▶ *Kustra Csaba* (Tápiószentmártoni Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *László Milán* (Gyóni Evangélikus Egyházközség, szeptember 1-től rendelkező állomány)
- ▶ *Liszka Viktor* (Pilisi Evangélikus Egyházközség, szeptember 1-től kórházlelkésségi szolgálat)
- ▶ *Németh Mihály* (Maglódi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Óvári Péter* (október 1-től Péteri Evangélikus Egyházközség)

- ▶ *Pángyánszky Ágnes* (Pilisi Evangélikus Egyházközség, szeptember 1-től Evangélikus Hittudományi Egyetem, otthonlelkész)
- ▶ *Péter Zoltán* (Ceglédi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Pintér Mihály* (Mendei Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Selmeczi Lajos Péter* (Monori Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Török Anett* (Erdőkertesi Evangélikus Leányegyház)
- ▶ *Túri Krisztina* (Alberti Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Valentínyi Erzsébet* (Gyóni Evangélikus Egyházközség, gyesen)
- ▶ *Varsányi Ferenc* (Dunaharaszti Evangélikus Egyházközség)

Vecsés – Az ökumenikus imahétén VECSERNYE volt, 2014. január 20.

A vecsési ökumenikus imahét hétfői alkalmán a baptista imaházban fellépett az evangélikusok kórusa, a VECSESI ERedetű NYEkergések. Az őszi folyamán megalakult énekkar neve nemcsak önróniát szólaltat meg, de azt is szeretné kifejezni, hogy a kórustagok hiszik, Isten ott van

velük: minden hétfőn este sajátos vecsernyére, esti imádságra gyülekeznek össze. A kórus összeállítás is ökumenikus szellemű. Az imahét sokszínű gyülekezete lelkesen fogadta a kis csapat négyyszólamú gospeljeit.

Irsa – Csadó Balázs parókus lelkész iktatása, 2014. április 27.

Csadó Balázst másfél éves szolgálata után választotta meg az irsai gyülekezet saját lelkészének. A fél évvel korábban sikeres parókusi alkalmassági vizsgát tett lelkészt a közgyűlés egyhangúlag megszavazta. A beiktatás szolgálatát Krámer György esperes végezte Bárdossy Tibor nyugalmazott irsai lelkész, illetve Túri Krisztina albertyi lelkész részvételével.

„Az emberi értelem tervezget, de az Úr adja meg, hogy mit mondjon a nyelv” (Péld 16,1) – hangzott az igehirdetési alapige Csadó Balázs lelkésztől. Istennek adott hálát, hiszen – mint mondta – úgy érzi, egymásra találtak a gyülekezettel: „Boldog vagyok és mérhetetlen örömet érzek és hálás vagyok elsősorban Istennek azért, mert úgy alakította a gyülekezet és az én életemet, hogy egymásra találhattunk” – magyarázta, majd esküvőhöz, illetve lakodalomhoz hasonlította az alkalmat. „Ugyanis a gyülekezet és a lelkész összekötik az életüket. Igaz, az elmúlt idő rámutatott arra, hogy szeretünk és tudunk együtt munkálkodni, együtt gondolkodni” – világított rá, de elmondta, hogy az ige figyelmeztet, hogy mégsem az emberi tervek-

ben és sikerekben kell bízni, hanem Isten útmutatásában. Az alkalmat szeretetvendégség zárta, amely után a lelkész és a gyülekezet felügyelője, Motyovszky Mátyás az alkalom emlékére egy fát ültetett el a templom kertjében.

Bénye – A 300 éves településen a templom átadásának 220. évfordulóját ünnepelték, 2014. április 27.

Százéves évfordulókat ünnepeltek Bényén a tavasz derekán. Április 27-én a napra pontosan 300 éve alapított településen rendeztek programsorozatot, amely a templomban a délelőtti ünnepi istentisztelettel vette kezdetét. Fabiny Tamás püspök hirdette az igét Ef 37,1–14 alapján. Az istentiszteleten (egyik utolsó esperesi szolgálata-

taként) jelen volt Krámer György esperes, püspök-helyettes. Műsorral a helyi Matána énekharang és a vendég Ozvena kórus szolgált. Délután a község főterén, az újonnan átadott Fáy-kertben folytatódott az ünneplés.

De nem csak ez adott okot ünneplésre a bényei-eknek, hiszen alig két héttel később az evangélikus templom átadásának 220 éves évfordulójáról emlékeztek meg a délelőtti ünnepi istentiszteleten. Ekkor Pángyánszky Ágnes pilisi lelkész hirdette az igét, és Buday Zsolt helyi lelkész négy fiatal részt vett a keresztség szentségében. A Kossuth rádió déli harangszavát a templom harangjai szóltatták meg aznap a rádió hallgatóinak.

Maglód – Dél-Pest megyei evangélikus kórustalálkozó, 2014. május 18.

Cantate vasárnapján Maglód adott otthont az egyházmegye kórustalálkozójának. Az egyházmegyei zenei megbízott, Hepp Éva által szervezett alkalmon a helyi Magdala kórus mellett hét másik településről érkeztek kórusok (Alberti, Bénye, Mende, Monor, Pilis, Szolnok, Vecsés). Szerepelt továbbá az albertyi evangélikus általános iskola kórusa, valamint három ifjúsági zenekar is. A találkozón a kórusok szolgálata mellett Szokolay Sándorra emlékezve a jelenlévők elénekelték a 398-as számú korált – és reménység szerint még sokáig tovább énekelnek majd Istent dicsőítve.

Cegléd – Egyházzenei és gyülekezeti események – Templom és orgona-szentelés, 2014. május, június

Május utolsó vasárnapján, 25-én háromszoros hálaadási ünnepségre gyülekeztek össze a ceglédi evangélikusok. Az első apropót az adta, hogy a 115 éves evangélikus templom tornya hosszú szolgálata után már igencsak renoválásra szorult, de a templom belsejét is fel kellett újítani. Ezt két év alatt több ütemben sikerült is végrehajtani. Majd az 1875-ben *Bakos Károly* orgonaépítő által épített hangszerre került sor, amely műemléknek számít. Végül pedig a harmadik újdonság, hogy *Fassang László* orgonaművész kezdeményezésére az MVM-től érkező magas összegű támogatásból az AerisOrgona Kft. megtervezte és megépítette Magyarország első „Bach-orgonáját”, amely a zeneszerző arnstadti orgonája mintájára készült.

A két orgona megszólaltatására és a megújult templom újraszentelésére ünnepi istentisztelet keretében került sor, ahol *Fabiny Tamás* püspök szolgált, valamint áldotta meg és szentelte fel a két orgonát és a felújított templomot.

A hangszerek nem is maradtak csöndben, hiszen június elsején az OrgonaPont fesztiválon meghívott művészek adtak koncertet. Július vége felé pedig egy jótékonysági koncert

keretében hallgathatták ismét az orgona hangját a templomba érkezők.

Cegléd – Ceglédi ökumenikus koncert, 2014. június 14.

Június 14-én rendezték meg a ceglédi ökumenikus kórus névadó koncertjét, amely mostantól fogva Halleluja néven működik tovább. *Jutasiné Klein Kitti* kórusvezető elmondta, hogy a javarészt ceglédi, részben alberti tagokkal fellépő kórus célja a felekezeti és városi határokat átlépve Istent szolgálni és dicsérni. A halleluja szót minden

keresztény ismeri a világon, így az még az országhatárokat is átlépi, akárcsak reménység szerint a kórus szolgálata is. Terveik között szerepel, hogy más nemzetekkel együtt tudják dicsérni Istent és képviselni az országot, a várost és az egyházat.

Szolnok – „Partitúra” zenetábor, 2014. augusztus 3–9.

Szolnokon augusztusban rendezték a „Partitúra” zenei táborát. A rekordszámú, 60 fős gyereksereg javarésze – a helybeliek kivételével – a református és evangélikus gyülekezeti házban

kapott szállást. A vezetők és a résztvevők között is voltak újak, akik hamar beilleszkedtek a közösségbe. A cél az volt, hogy a hirdetett ige által minél többen személyesen is

megismerjék Jézus szeretetét. Ennek a személyes megismerésnek volt az eszköze az előre kidolgozott igetanulmányozási rend, a sok személyes és csoportos beszélgetés, közös imádság, különböző hangszerekkel való, egyénre szabott ismerkedés, közös felszabadult dicsőítés, étkezés, játék és kirándulás. A minden reggel 7 órától este 11-ig tartó, változatos programnak köszönhetően a záróalkalom után fáradt, ugyanakkor remélhetőleg hitben feltöltődött és személyiségükben is formálódott gyermekek térhettek haza családjaikhoz.

8. Gyón – Parókiafelújítás és lelkésziktatás, 2014. augusztus 24.

A parókia felújítása, majd a költözés után szolgálatba állt a Gyóni Evangélikus Egyházközségben *Balog Eszter* lelkész, aki korábban az orosházi Székács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium iskolalelkésze volt.

Káva – Templomfelújítás 10. évfordulója – 2014. szeptember 13.

Káván a szokásos egyházmegyei ifjúsági biciklis találkozó sajnos elmaradt a rossz idő miatt. A kávai gyülekezet ettől függetlenül örömmel meg-

tartotta ünnepi istentiszteletét, hiszen tíz évvel ezelőtt sikerült a kis templomnak megszépülnie. Szombaton ünnepi istentisztelet keretében adtak hálát ezért Istennek, ezt követően pedig szeretetvendégségen gyűltek össze a testvérek.

Maglód – „Haranglábszentelés”, 2014. szeptember 27.

Maglód legrégebbi épülete – ahogy a lakosok nevezik, a „Harangláb” – került felújításra. Az Öregfalu fölé magasodó evangélikus templomtól mintegy 200 méterre álló, 1720 körül épült harangtorony a város jelképe, az egyházközség

pecsétjében és a város címerében egyaránt benne van. A felújítás végeztének apropóján ünnepélyes keretek között, a 16. maglódi szlovák naphoz kapcsolódva szentelték újra a harangtoronyt. Az ünnepi istentiszteleten az igehirdetési szolgálatot *Gulácsiné Fabulya Hilda*, az országos szlovák lelkészi szolgálat lelkésze végezte: „*Adjatok hálát az Úrnak, mert jó, mert örökkévaló szeretete!*” (Zsolt 118,1) Az istentiszteletet követően a résztvevők

kivonultak a haranglábhoz. *Németh Mihály* helyi lelkész ismertette a felújítás menetét, majd *Győri Péter Benjámint* köszöntője után *dr. Cserhátiné Szabó Izabella*, az Északi Egyházkerület püspök-helyettese végezte a harang újraszentelését. Ezt követte a megemlékezés profánabb része, egy rövid énekes és táncos műsor.

A harangok ma is hívják a híveket istentiszteletre, megcsendülnek, amikor halottja van a gyülekezetnek. Máiig élő népszokás Maglódon a karácsony szentesti harangozás és közös éneklés a „Haranglábnál”. Az ünnepség után este újra megkondultak a harangok – és reménység szerint még sok nemzedéken át fogják hírül adni a gyászt, és hívják továbbra is a híveket.

Pilis – Lelkésziiktatás, 2014. október 12.

A Pilisi Evangélikus Egyházközség korábbi lelkész házaspárja más szolgálati helyen folytatja tovább szolgálatát. A megüresedett helyre kérésre a gyülekezet lelkészt, így érkezett *Blatniczky János Dániel* és *Blatniczkyne Hammersberg-Ganczstuckh Júlia* Pilisre korábbi szügyi szolgálati helyükről. Beiktatásukat *Győri Péter Benjámint* esperes végezte, aki ApCsel 21,5 és Jel 3,8 alapján szólította meg az új lelkészeket és a gyülekezetet. Az iktatási meghívón is szereplő ígét a házaspár közösen választotta ki – ez egyben igehirdetési alapigéjük is volt: „*Nagyon közel van hozzád az ige,*

szádban és a szívedben van, teljesítsd hát azt!” (5Móz 30,14) Ezután köszöntötte a gyülekezet új lelkészeit többek között *Pintér Miklós* felügyelő, *Bak Péter* egyházmegyei felügyelő, *Krámer György* korábbi lelkész, *D. Keveházi László* ny. lelkész, valamint a település más felekezeti lelkészei. A köszöntéseket az elbocsátó szügyi egyházközségből és filiáiból érkezett küldöttség zárta, mielőtt az egész alkalom befejezéséért szeretetvendégségen látták vendégül a megjelenteket.

Észak-Pest Megyei Egyházmegye

Az Észak-Pest Megyei Egyházmegye lelkeszi munkaközössége

- ▶ *Albert Gábor* (Gödöllői Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Babka László* (Ikladi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Baranka György* (Nagytarcsai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Baranka Mária* (Nagytarcsai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Chikán Katalin* (Dunakeszi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Dr. Cserhátiné Szabó Izabella* (püspökhelyettes, Fóti Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Detre János* (Váci Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Fatalin Helga* (Hatvani Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Johann Gyula* (Csömöri Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Kozma Anett* (Váci Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Laczi Roland* (Csővári Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Lajtós János* (Csomádi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Lindákné János Zsuzsanna* (Hévízgyörki Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Lőrincz Csaba* (Aszódi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Mekis Ádám* (esperes, Acsai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Novotny Dániel* (Az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Gimnáziuma és Kollégiuma, iskolalelkész)
- ▶ *Pintér János* (Galgagyörki Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Roszik Gábor* (Tessedik Sámuel Családok Átmeneti Otthona)
- ▶ *Sághy Balázs* (Domonyi Evangélikus Egyházközség)

- ▶ *Sághyné Kiss Katalin* (Domonyi Evangélikus Egyházközség, gyesen)
- ▶ *Török Anett* (Erdőkertesi Evangélikus Leányegyház)

Csővár–Penc – Csendesnap presbiterekkel, 2014. március 29.

A csővár–penci evangélikus gyülekezet lelkészével, *Laczi Roland*dal és tizenkilenc presbiterrel együtt indult közös csendesnapra. A lelkigyakorlat délelőtti programjában Szentendrén *Horváth-Hegy Olivér* segítette a csoportot az elmélkedésben Péter apostol történetén keresztül, azaz hogy milyen is Jézus munkatársának lenni. Ezt követően a résztvevők beszélgetésben osztották meg egymással gondolataikat, majd a délutáni programban Szentendre utcáin tettek kirándulást. Reménység szerint áldás kíséri a közösség együttléteit.

Csőmör – Farsangi imahét, 2014. március

Ritka az ilyen hosszú ideig tartó hagyomány, de a gyülekezet úgy tűnik, továbbra is kedveli a rend-

hagyó alkalmakat. Előző évben kerek évfordulót ünnepeltek, és 2014-ben ismét megrendezték a farsangi imahetet a csömöri gyülekezetben, immár 61-dik alkalommal. Farsang utolsó és böjt első napjain mindig új meghívott vendég érkezik igei szolgálattal, majd szeretetvendégség keretében folytatódik az együttlét.

Nagytarcsa – Észak-Pest megyei kórustalálkozó Cantate vasárnapján, 2014. május 18.

Sok évtizedes szokás Észak-Pest megyében is, hogy Cantate vasárnapjának délutánján összegyülekeznek a megyében működő énekkarok, és két-két újonnan tanult mű bemutatásával örvendeztetik meg egymást. Idén a következő gyülekezetek kórusai vettek részt ezen: Acsa, Aszód, Csömör, Domony, Erdőkürt, Fót, Gödöllő, Iklad, Nagytarcsa, Penc, Rád, Vác és Vácegres. A találkozó közös mű eléneklésével zárult, amit együtt énekelt a 250 résztvevő.

Csömör – Bringás istentisztelet, 2014. június 21.

Csömörön bringafesztivált szerveztek, melynek keretében egész nap különböző programokat és versenyeket rendeztek. A programból az evan-

gélikus gyülekezet is kivette a részét oly módon, hogy 14 órakor rendhagyó, „bringás” istentiszteletet tartottak a közösség templomkertjében. A már második alkalommal megrendezett istentisztelet vélhetően hagyományá válik.

Dunakeszi – Napközis hittantábor és sportdélután, 2014. június

A 2014. év egyik legvidámabb helyi evangélikus programja zajlott a júniusi iskolai szünet első heteiben. A dunakeszi templomkert adottságait kihasználva a kb. 200 főt számláló dunakeszi, gödi és szőlőligeti gyülekezetek gyermekkorú tagjai közül naponta húszan érkeztek a napközis táborba. A tábor szervezői között voltak a gyülekezetek tagjai, akik minden jóval

ellátták a gyerekeket, összeszerelték a kinti játékokat, valamint mindazok, akik a hitoktatói és gyermekmunkában szerzett tapasztalataikkal gazdagították a kétnapos eseményt. A tábor sikerét bizonyítja, hogy a szülők 2015-re már kérték a hosszabb, ötnapos tábor megszervezését. Igazi közösségépítő programok ezek, melyek a gyülekezetek korfáját is segítenek fiatalítani. A gyülekezet áldozatkészségét mutatja, hogy a májusi egyházmegyei gyermeknap is itt kapott otthont. Reménység szerint ez mind lélekszámban, mind szolgálatkészségben gyarapítani fogja az egyházközséget.

Csővár – Szlovák nyelvű istentisztelet, 2014. augusztus 30.

Harmadik alkalommal szerveztek szlovák nyelvű istentiszteletet a Csővári Evangélikus Egyházközségben a gyülekezet és a Csővári Szlovák Nem-

zetiségi Önkormányzat együttműködésében. Az alkalom hagyományos menettel indult a polgármesteri hivatal elől, amelyhez a szomszédos településről érkezett szlovák nemzetiségi csoportok is csatlakoztak. Az istentiszteletre érkezők két nyelven hallgathatták a prédikációt Nagy Zoltán evangélikus lelkésztől. A szlovák énekek után a gyülekezet két nyelven fogadhatta az elbocsátó áldást.

Csővár-Penc – Megújult környezet és hálaadás, 2014. október 5.

Ünnepi istentiszteletet tartottak a Csővári-Penci Evangélikus Egyházközségben. A penci leánygyülekezetben a hívek díszbe öltöztették a templomot az aratási hálaadó istentiszteletre. Ezt követően Csőváron tartottak hálaadó istentiszteletet a megújult templomért, parókiáért és gyülekezeti tereért. Felemelő látványt nyújtottak a megvalósult felújítások, energetikai beruházások – ez utóbbiak az erőforrásainkkal való felelős bánásmódra figyelmeztetnek, amire Fabiny Tamás püspök is utalt a prédikációjában. Az ünnepi eseményen különleges vendégként volt jelen Heikki Huttunen, a Finnországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának főtitkára, valamint a korábban itt szolgáló lelkészek, Fischl Vilmos és Korányi András, illetve Roncz Béla egyházmegyei felügyelő. Mindannyian hálát adtak Istennek a megújulásért és azért, hogy gondot visel a közösségről. Az istentisztelet keretében új egyházfit is választottak Jancsók Mihályné személyében. Az ünnepi együttlét közös presbiteri ebéddel zárult és a még borongós időben kezdődő alkalom végére a nap is kisütött. A szíves vendéglátást megköszönve így minden szempontból feltöltődve indulhattak haza a meghívott vendégek.

biteri ebéddel zárult és a még borongós időben kezdődő alkalom végére a nap is kisütött. A szíves vendéglátást megköszönve így minden szempontból feltöltődve indulhattak haza a meghívott vendégek.

Erdőkürt – Kívül-belül megújult a templom, 2014. október 5.

Az erdőkürti leányegyházközség 2011-ben 13,7 millió forint pénzbeli kárpótlást kapott egykori iskolája után. A gyülekezet presbitériuma előtt hamar kirajzolódott, hogy mivel a pénz egy őseik által épített ingatlanból származik, azt most egy másik épület, a templom felújítására kell fordítani. Ebből az összegből a templom külseje és belseje is úgy meg tud újulni, hogy ahhoz reményesség szerint évtizedekig nem kell majd hozzányúlani. Az új templompadok tágasabbak, kényelmesebbek, szebbek lettek a régieknél. Végül új burkolat is került a padlóra. A felújítás két hónapja alatt a kultúrházban voltak az istentiszteletek. Az összegből 11,5 millió forintot használt fel a gyülekezet. A munkákat Ocskai Mihály felügyelő és Mlinárcsek János gondnok felügyelte. A templomot hálaadó istentisztelet keretében örömmel vette újra használatba a gyülekezet.

Acsa – Megújult a Prónay-templom 2014. november 9.

A Prónay család a XVIII. század elején költözött Acsára a felvidéki Túróc vármegyéből. Itt vettek maguknak birtokot, építettek kastélyt és építettek a falu színtiszta szlovák ajkú evangélikus gyülekezetének kőtemplomát az addigi fatemplom

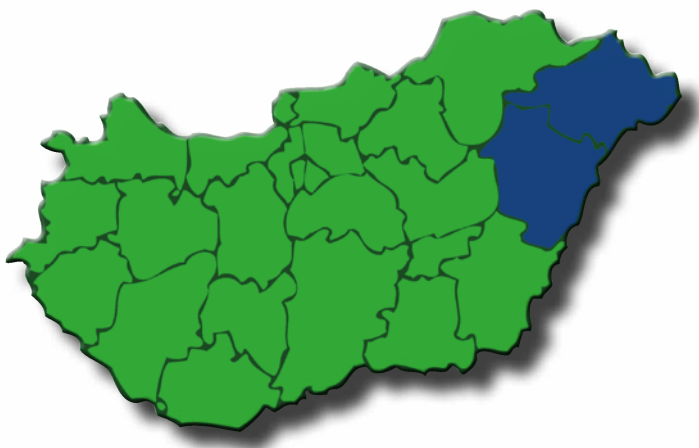
helyett. A Prónay család a magyarországi evangélikusság egyik legnagyobb tekintélyű családja: három egyetemes (országos) felügyelőt is adott egyházunknak. (Prónay Sándor, III. Prónay Gábor és Prónay Dezső). A templomot úgy építették, hogy mellette ravatalozókápolna, alatta nagyméretű családi kriptá is készült. A templomot a jelenlegi formájában III. Prónay Gábor építette át és rendezte be 1862-ben gazdagon és igen jó ízléssel. Bár az elmúlt évtizedekben voltak kisebb-nagyobb felújítások, javítások, a teljes felújítás, az eredeti állapotába történő visszaállítás most tudott végbemenni 50 millió forintos uniós támogatás segítségével. November elején a templomszentelési ünnepen örömmel vette újra birtokába a gyülekezet a környék talán legszebb templomát.

Dunakeszi – Adventi ökumenikus szeretetvendégség, 2014. december 13.

A helyi evangélikus gyülekezet látta vendégül a görög- és római katolikus, valamint református gyülekezetből érkező testvéreket együtt készülve karácsony ünnepére. Délután a gyülekezeti teremben kezdődő alkalmon a gyerekeket kézműves foglalkozás várta, ahol karácsonyi díszeket készíthettek. A terem másik felében az egyes felekezetek fiataljaiból, felnőtteiből álló csapatok vettek részt az „Imádkozz okosan!” című, *Bence Imre* evangélikus lelkész által kitalált játék-

ban. A csapatok feladata volt, hogy mind anyagi, mind lelki értelemben gyülekezetet építsenek, híveket gyűjtsenek, miközben a gyülekezetükkel kapcsolatos különféle ügyeket oldanak meg és a Bibliával kapcsolatos kérdésekre válaszolnak. Öt órakor a templomban zenés áhítatra került sor, amely igazi elmélyülést adott és lehetőséget teremtett arra, hogy az ünnep előtti készülődés, rohanás közben megállhassunk, és karácsony igazi üzenetére, Jézus Krisztus megszületésére figyelhessünk. Az igehirdetés szolgálatát a házigazda lelkész, *Chikán Katalin* végezte Jel 3,20 alapján. A délutánt szeretetvendégség zárta a gyülekezeti teremben, ahol sütemények és tea mellett testvéri beszélgetésben lehetünk együtt református, görög- és római katolikus testvéreinkkel.

Hajdú–Szabolcsi Egyházmegye

A Hajdú–Szabolcsi Egyházmegye lelkési munkaközössége

- ▶ *Adámi László* (Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Balázs Viktória* (Debreceni Evangélikus Egyházközség, szeptember 1-től Déli Evangélikus Egyházkerület, Gyula)
- ▶ *Bozorády András* (Nyíregyházi Emmaus Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Bozorády Ildikó* (Nyíregyházi Evangélikus Kosuth Lajos Gimnázium)
- ▶ *Dobó Dániel* (Alberti Evangélikus Egyházközség, szeptember 1-től Nagycserkeszi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Györfi Mihály* (Filadelfia Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Herpay Gábor* (Nyíregyházi Emmaus Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Kovács Erzsébet* (Nyíregyháza-Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház)
- ▶ *Kovács László Attila* (Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Laborczy Géza* (Nyíregyháza-Kertvárosi Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház)
- ▶ *Melich Mihály* (Hajdú-Szabolcsi Egyházmegye, kórházi lelkigondozó)
- ▶ *Molnár Erzsébet* (Evangélikus Roma Szakkollegium)
- ▶ *Molnár Lilla* (szeptember 1-től Debreceni Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Réz-Nagy Zoltán* (Debreceni Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Sztankó Gyöngyi* (Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Torzsa Tamás* (Nagycserkeszi Evangélikus Egy-

házközség, majd Szügyi Evangélikus Egyházközség)

- ▶ *Tóth Attila* (március 1-től Kölcsei Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Zsarnai Krisztián* (esperes, Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Zsarnainé Urbán Nóra* (Túróczy Zoltán Evangélikus Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Óvoda, gyesen)

Debrecen – Új harang szentelése, 2014.január 26.

Felszentelték a Debreceni Evangélikus Egyházközség Miklós utcai templomának új harangját. A gyülekezet templomát 1889-ben szentelték fel, azonban akkor a gyülekezet még nem tudta vállalni a torony építését. Ezért *dr. Nemesné dr. Vass Erzsébet* 1991-ben megalapította a Harangszóért Alapítványt. A bronzból készült, több mint 160 kilós harang árát az alapítvány és a gyülekezet tagjai adták össze. Az alkotás a méltán világszerte híres *Gombos Miklós* öntőműhelyében készült. A harangöntő mester nivós alkotásai Kameruntól a Vatikánig vagy a sevillai világkiállításig egya-

ránt megcsodálhatók, hallhatók. A harangot *Fabiny Tamás* püspök ünnepélyes istentisztelet keretében szentelte fel, és az ünnepség meghívóján mottóul szolgáló, valamint a harangon szereplő Mt 11,28 alapján hirdette Isten ígését. Jézus mondta: „*Jöjjetek énhozzám!*” A harangszentelés alkalmából a püspök mellett áldást mondott *Balázs Viktória* és *Réz-Nagy Zoltán*, a debreceni gyülekezet lelkészei, valamint a társegyházak megjelent képviselői, köztük *Bosák Nándor* római katolikus megyéspüspök. *Labossa László* debreceni születésű nyugalmazott evangélikus lelkész személyes hangvételű köszöntőt mondott. Felemelő pillanat volt, amikor az „Áldjad, én lelkem” kezdetű éneket – az ének szövegének megfelelően – érces harangzúgás és hömpölygő orgonaszó mellett zengte végig a gyülekezet hálát adva Istennek gondviselő jóságáért.

Nyíregyháza – J. S. Bach János-passiója a nagytemplomban, 2014. április 18.

Az evangélikus nagytemplomban tartott esti zenei áhítaton a gyülekezet énekkara *dr. Kovács László Attila* igazgatólelkész, karnagy vezetésével részleteket adott elő német nyelven *Johann Sebastian Bach* János-passiójából. Igehirdetéssel *Sztankó Gyöngyi* parókus lelkész szolgált Jn 3,16 alapján.

26

Nyírtelek – Mezőgazdasági munka a görögországi romák között, 2014. május

A nyírteleki evangélikus közösség hét évvel ezelőtt kezdett neki, hogy a helyi romák között betanítsa a mezőgazdasági munkát. A kezdetben nagy nehézségek árán ugyan, de végül a sok imádság és kitartás eredményeként stabil csapat alakult ki, akik egy fóliás kertészetben dolgoznak.

Egyes cigány portákon ólakat építettek, ahol malacokat nevelnek. Mindezek mellett néhány szép veteményeskertet is művelnek. A közösség vezetője, *Györfi Mihály* evangélikus lelkész szerint a szeretet mellett türelem és még egyszer türelem kell a munka elvégzéséhez.

Kölcse – Tóth Attila lelkész beiktatása, 2014. május 24.

Május 24-én, szombaton a Kölcsei Evangélikus Egyházközségben hosszú idő után ismét lelkészikatás volt. Az 1962-ben megválasztott *Labossa László* iktatása 1963. január 6-án volt, aki ezután 42 évig szolgált itt. Őt 2004 őszétől *Melich*

Mihály gyülekezeti munkatárs követte, aki 2013 őszétől a nyíregyházi kórházlelkészi szolgálatot vette át. Ötvenegy év elteltével *Tóth Attila* egykori várpalotai lelkészt iktatta be kölcsei parókusi állásába *Zsarnai Krisztián* esperes. Az igehirdetés szolgálatát *Fabiny Tamás*

püspök végezte Máté 22,1–14 alapján: „*Boldog, aki Isten országának vendége*”. Az újonnan beiktatott lelkész Jn 12,24 alapján tett bizonyosságot: „*Ha a búzaszem nem esik a földre, és nem hal meg, egyedül marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.*”

Nyíregyháza, Vargabokor – Pünkösd-hétfői csendesnap, 2014. június 9.

Többéves hagyománya van a pünkösd napján tartott csendesnapnak, amelyet Nyíregyháza egyik bokortanyáján, Vargabokron tartottak az evangélikus imaházban. *Adámi László*, a körzet parókus lelkésze hívott meg igehirdetőket az Ap-Csel 15,6–12 magyarázatára, melynek központi üzenetét így foglalta össze: a szíveket ismerő Isten adja Szentlelkét, hogy higgyük: mi is az Úr Jézus kegyelme által üdvözülünk! Ezt követően

Labossa Péter érdi parókus arról prédikált, hogy Isten választ és rendel embereket, hogy hitre hívó igéjét az ő szájából hallják meg mások. *Labossáné Kővágó Anita* érdi lelkész jó hírt mondott: a szíveket ismerő Isten Szentlelkét ajándékozva tesz bizonyosságot azok mellett, akik az övéi lettek. Az EKE ifjúsági akciócsoport újjáalakult tagságának képviselőjében *Nagypál Szilárd* fiatal érdi mérnök személyes bizonyágtételében arról is szólt: nincs különbség – a Jézus Krisztusban való hit által tisztulhat meg bárkinek a szíve Isten előtt. Ebéd után három kiscsoportban beszélgettek a hívek az elhangzottakról. A záró igeszolgálatban Sze-

gedi Gyula nagyvarsányi református lelképásztor a csendesnap főtémáját szólaltatta meg. Eddig minden csendesnapon felcsendült ez az evangéliumi ének: „A Szentlelket ne űzzed el, Jézushoz hív, tudod te rég”.

Nyírtelek – Andrejek-Györfi Judit ordinációja, 2014. június 29.

Június 29-én újabb névvel bővült a lelkészek sora. *Györfi Mihály* nyírteleki lelkész legkisebb lányának, *Judit*nak adhatta át az ige szólásának szeretetét. Vasárnap délután a nyírteleki Filadelfia Evangélikus Egyházközség zsúfolásig megtelt templomában került sor a lelkézszentelésre, ahol *Fabiny Tamás* püspök a 139. zsoltár első hat versét idézve hirdette az

igét: „Még nyelven sincs a szó, te már ismered engem.” Az édesapa, *Györfi Mihály* mellett *Szabó Lajos*, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektora segédkezett a szentelési liturgiában, amely tizenhét lelkész személyes áldásával és a Confirmációval végződött.

Az úrvacsoraosztáshoz csatlakozott *Leon Novak* muraszombati lelkész, *Andrejek-Györfi Judit* hatodéves mentora is, aki egy harmincöt fős gyülekezettel érkezett Szlovéniából.

Andrejek-Györfi Judit 1988-ban született Pásztón. Négy éves koráig a Nógrád megyei Sámsonházán élt családjával, ahonnan Nyírszőlőre költöztek édesapja, *Györfi Mihály* lelkészi szolgálatának első állomására. Aktív közösségi élete több területen is kimagasló volt: az egyházi táborokban és csendeshétfőveken, a nyíregyházi Cantemus kóruscsalád különböző kórusaiban, illetve a gimnáziumban, a diákönkormányzat elnökeként. Így kezdhette meg Budapesten tanulmányait 2006-ban. 2012-ben kötött házasságot *Andrejek Mitja* szlovén származású teológushallgatóval. Egymás anyanyelvét elsajátítva és közös céljuk által vezérelve döntöttek úgy, hogy egyházi szolgálatukat Szlovéniában fogják végezni. Ezért töltötte *Judit* már hatodévet is a határmenti Muraszombaton és Lendván. Isten kísérelje útjukat!

Szécsény – Alapítási és templomszentelési évforduló, 2014. június 29.

A Szécsényi Evangélikus Egyházközség júniusban ünnepelte fennállásának 145., valamint templomuk szentelésének 115. évfordulóját. Az ünnepi istentisztelet oltár előtti szolgálatát *Bartha István* helyi lelkész végezte, míg *Szabó András*, a nógrádi egyházmegye esperese szolgált igehirdetéssel. Az

ünnepi megemlékezésen *Tornyos László* gondnok üdvözölte a jelenlévőket, majd *Csatlós Noémi* könyvtárvezető mondta el a megalakulás körülményeit. A gyülekezet 1869. január 20-án anyaegyházzá lépett elő és 1899. július 2-án *dr. Baltik Frigyes* dunáninneni evangélikus püspök szentelte fel templomukat. A történelmi áttekintés után *Koncz István* egyházmegyei felügyelő köszöntötte a jelenlévőket, majd az ünnepi istentisztelet kántora, *dr. Feketéné Benkó Kata* az 1899-es istentiszteleten is elhangzó énekeket szólaltatta meg az orgonán. A kettős jubileumi ünnepséget szeretetvendégség zárta a szécsényi gyülekezet imaházában.

Nyíregyháza, Mandabokor – Harangtorony-szentelés, 2014. szeptember 6.

A Mandabokori Evangélikus Egyházközségben szentelték fel és helyezték használatba azt a ha-

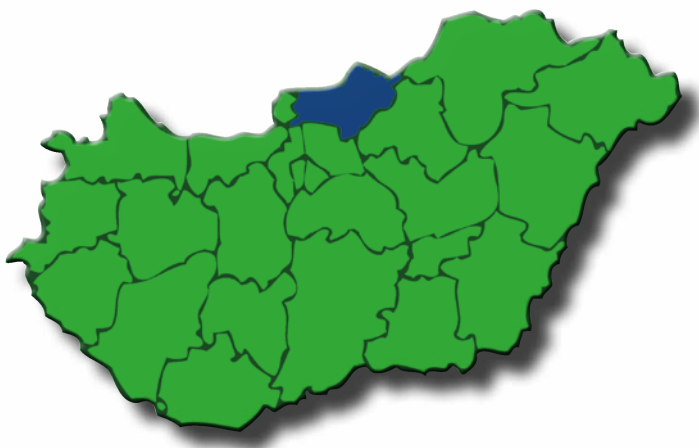

rangot, amely az Olcsvai Evangélikus Egyházközség templomában állt 1936-tól egészen 2008-ig. A harang kis, fából épült harangtoronyával a mandabokori többfunkciós gyülekezeti ház udvarán kapott helyet, amelyet aztán szeptemberben egy családi nap keretében *Zsarnai Krisztián* esperes szentelt fel, illetve *Kovács László Attila*, *Bozorády András* lelkész is megáldott. A harang megkondulását követően a családi nap programjai vették kezdetüket.

Kölcse – Új nőikar alakult, 2014. szeptember 21.

A fehérgyarmati városi kórus jótékonysági koncertet adott a kölcsei evangélikus templomban, a „Pap Túrja” kulturális esték sorozat második alkalmának keretében. Az első rendezvény a helyi pedagógusok összefogását segítette elő, míg a 2014. szeptember 21-én tartott koncert a komolyzene iránt érdeklődőknek adott felejthetetlen élményt. A fehérgyarmati városi énekkar magas színvonalon szólaltatta meg Praetorius, Bach, Mozart, Beharka műveit. A koncerten *Tóth Attila* lelkész tartott áhítatot, melyben a Jézuskövetés nehézségeiről és boldogságáról szólt. A koncert után a vendéglátó gyülekezet gazdagon megterített asztalokkal várta a távolról érkezett vendégeket és a helyi érdeklődőket. Az est egyik célja az volt, hogy a korábban megszűnt pedagógusénekkar helyett egy új községi énekkar alakuljon. A régi óhaj valóra vált: 10 fővel elindult a kölcsei nőikar. A koncert bevétele a templom padfűtésének korszerűsítését támogatta.

Nógrádi Egyházmegye

A Nógrádi Egyházmegye lelkesí munkaközössége

- ▶ *Bartha István* (Balassagyarmati Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Bartos Zoltán* (Egyházasdengelegi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Blatniczky János Dániel* (Szügyi Evangélikus Egyházközség, augusztus 1-től Pilisi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Blatniczky János Dániel* (Szügyi Evangélikus Egyházközség, augusztus 1-től Pilisi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Blatniczky János Dániel* (Szügyi Evangélikus Egyházközség, augusztus 1-től Pilisi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Deme Károly* (Salgótarjáni Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Eszlényi Ákos* (Ósagárdi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Füke Szabolcs* (Galgagutai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Gombor Krisztián* (Kétybodonyi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Horváth-Hegyí Áron* (szeptember 1-től Sámsonháza-Pásztói Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Klenóczky Anna* (Bátönyterenye-Szűpataki Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Lehoczky Endre* (június 31-ig Sámsonházai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Malik Péter Károly* (Lucfalvai Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Szabó András* (esperes, Vanyarci Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Szakács Tamás* (Felsőpetényi Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Torzsa Tamás* (Nagyecserkeszi Evangélikus Egyházközség, szeptember 1-től Szügyi Evangélikus Egyházközség)

- ▶ *Thuránszky István* (Béri Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Zsugyel Kornél* (Bánki Evangélikus Egyházközség)
- ▶ *Zsugyel-Klenovics Katalin* (Nógrádi Evangélikus Egyházközség, gyese)

Felsőpetény – Toronyablak szentelése, 2014. május 4.

Felsőpetény templomának új díszéért adhattak hálát a gyülekezet tagjai, amikor májusban a vasárnapi istentisztelet keretében *Szabó András* esperes tartotta az igehirdetést Jn 21,15–19 alapján, majd felszentelte az új toronyablakot. *Szakács Tamás* lelkész elmondta, hogy ezelőtt az ablakon egy festett Luther-rózsa volt, ami az évek során lekopott. A lelkész nagynénje már korábban is készített Tiffany-üvegeket, így született meg az ötlet, hogy felkérjék a körablak elkészítésére, amely tartósabb díszként szolgálhat. *Benyusovics Ervin* felügyelő zárszavában idézte a jól ismert verset is: „Rózsákon jár Krisztus híve, ha keresztet hordoz szíve”. A közgyűlést követően a gyülekezet kivonult a templom elé az új ablak felszentelésére. Az ünnepi alkalmat közös ebéd zárta a gyülekezeti teremben.

Nógrád – Centenáriumi ünnep és templomszentelés, 2014. május 18.

A Nógrádon élő evangélikusok 1774-ben szerveződtek leányegyházközséggé, 1958-ig a bánki egyházközséghez tartoztak. Templomukat 1913-ban építették fel. A centenárium méltó megünneplése okán a hajlék teljes belső felújítására szánták el magukat. A padok, a szószék, a lépcső, az oltárter, a falak és a padlózat is megszépült, elkészült az emléktábla a kezdetektől 2012-ig Nógrádon

szolgáló lelkészek neveivel, és felkerült a falra három kis zászló is: egy magyar, egy Luther-rózsás és egy a gyülekezet pecsétjének képével. A hálaadó szentelési ünnepi istentiszteletre május 18-án, Cantate vasárnapján, a százegyedik évforduló derekán került sor. *Fabiny Tamás* püspök a vasárnapi textus, Lk 19,37–40 alapján Isten dicsőítéséről szolt a hívekhez. Ezután a gyülekezethez sok szállal kötődő evangélikus lelkészek köszöntése következett: *D. Szevik Imre* püspök, *Szabó András* esperes, *Rezessy Miklós*, aki 1986 és 1987 között ipolyvecei lelkészként, *Győri János Sámuel*, aki 1987 és 1991 között ősgárdi lelkészként, illetve *Kollár Zsolt*, aki 2007-től öt éven keresztül immáron helyben lakó lelkészként szolgált Nógrádban. A két és fél órás alkalom a sok ünnepi mozzanatnak köszönhetően gyorsan elrepült. Közben az eső is megeredt, ami hamar átterelte a híveket a település kultúrházába, a Nógrádban már megszokott, bőséges és jó hangulatú agapéra.

Bér – Molnár Lilla ordinálása, 2014. június 22.

Hetven év után újra lelkézszenelés helyszíne lehetett a béri templom: *Molnár Lillát* 2014. június 22-én avatta lelkésszé *Fabiny Tamás* püspök.

Az ordinációra érkezőkkel zsúfolásig megtelt a templom, sokan a templomkertben felállított padokon ülve kapcsolódtak be az istentiszteletbe. Az úrvacsorás istentisztelet igehirdetője *Fabiny Tamás* püspök volt, aki a 25. zsoltár alapján szolt az egyének és közösségek földi zarándoklatát meghatározó fizikai és lelki utakról, ösvényekről. Az úton levés nem öncél, hanem a Jézussal való közösségünk megélése. A hűség és szeretet útmutatása mellett kedvesség, jóság, állóképesség kíséri reménység szerint az új lelkész szolgálata. A liturgiában *Thuránszky István* helyi lelkész és *Béres Tamás* professzor, az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselője szolgált. A prédikációhoz kapcsolódva énekek szolgáltak a főtí Kántorképző Intézet tanárai. A szentelést és a lelkéssi esküt követően húsz Luther-kabátos lelkész adott áldást a szolgálatba indulóra.

Molnár Lilla az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnáziumban érettségizett, majd a Károli Gáspár Református Egyetem magyar és az Evangélikus Hittudományi Egyetem hittantanári szakán, később lelkésszakon folytatta tanulmányait. Meghatározó indítást kapott a főtí kántorképzőben, ahol a kántori oklevél megszerzését követően teológusként és hangszeres tanárként is rendszeres szolgálatot végez. Diákévei során az angliai Mirfieldben, az amerikai Columbusban, majd Svájcban, Bázelen bővíthette teológiai és egyházzenei ismereteit. Szolgálatát a debreceni gyülekezetben folytatja.

Lucfalva – Gyermek- és ifjúsági tábor, 2014. július 14–19.

A kicsiny nógrádi település, Lucfalva – a már évtizedek óta aktívan működő evangélikus gyülekezetnek köszönhetően – mozgalmas hétköznapiakat élt június hónapban. Bár a templomnak nincsen tornya, így nem emelkedhet ki a házak tengeréből, mégis mindenki jól tudja, hova forduljon, ha nyüzsgésre vágyik. A nyári gyerektábor idején szinte hangyabollyá alakul a templom

és környéke. A helybéli és környékbeli fiatalok idén tizenegyedik alkalommal mehettek táborba július 14. és 19. között. A résztvevők nagy számának köszönhetően – a tavalyi évhez hasonlóan –

három csoportban folyt a munka. Legtöbben Lucfalváról, de a szomszédos Sámsonházáról is tucatnyian érkeztek csakúgy, mint az ország más városaiból: Győr, Budapest,

Orosháza, Nyírtelek, Nyíregyháza. Az ifikorosztály délelőttönként a függőségekről és a szabadulásról hallgathatott előadásokat, amit aztán kiscsoportos beszélgetésben boncolgattak tovább. A kisebbekkel pedig a szabadulás, hűség és közbenjárás témáját járták körül. Az ebéd utáni programok is hasonlóképpen folytatódtak. Esténként a táborvezetők egy-egy személyes tanúságtételt mondtak el a gyerekeknek, reménység szerint nyitott szívekre találva.

Bánk – Egyházmegyei nap, 2014. augusztus 3.

A Nógrádi Evangélikus Egyházmegyében tartott egyházmegyei napnak a bánki evangélikus gyülekezet adott otthont. A program istentisztelettel kezdődött a Bánki-tó partján, melyen *Zsugyel Kornél* tartotta az igehirdetési szolgálatot, illetve a Keresztmetszet ifjúsági zenekar kapott meghívást zenei szolgálatra és rövid koncertre.

Sámsonháza – Szlovák kórustalálkozó, 2014. szeptember 28.

Szeptember 28-án, szombaton a sámsonházai evangélikus templom adott otthont a szlovák kó-

rustalálkozóknak. A rendezvény főszervezője az Országos Szlovák Önkormányzat, társszervezője Sámsonháza Község Önkormányzata és Szlovák Nemzetiségi Önkormányzata, valamint az OSZÖ Közművelődési Központja volt. Az alábbi települések kórusai léptek fel: Sámsonháza, Driencany (Derencsény), Csömör, Cinkota, Lucfalva, Püspökhatvan, Mlynky (Hollópatak). A kezdő liturgiában *Gulácsiné Fabulya Hilda* és *Horváth-Hegyí Áron* lelkész, valamint *Mótyán Tibor* vett részt.

Szügy – Torzsa Tamás beiktatása, 2014. október 5.

Új lelkész került szolgálatba a Szügyi Evangélikus Egyházközségben. *Torzsa Tamás* lelkész iktatását *Szabó András* esperes végezte, aki igehirdetéséhez a 145. zsoltár 15. versét választotta és hangsúlyozta, hogy a lelki eledelel, az Istentől való üzenetet, a szolgálatok sokféleségét nem megkésve vagy felhívítva, hanem életet adó és megtartó formájában, az Istentől kijelölt időben kell „kiadni”. Csak így lehet a lelkészi szolgálatot hű módon ellátni. A beiktatott lelkész Jób tanúságtételét idézte: „...de én az Istenhez fordulok, Istenre bízom ügyemet, aki hatalmas dolgokat művel, kikutathatatlanul, csodás dolgokat, megszámlálhatatlanul”, és Isten személyes ismeretének fontosságára figyelmeztetett. A köszöntések hosszú sorában szólt többek között *Török János*, a szügyi gyülekezet felügyelője, *Koncz István* egyházmegyei felügyelő és *Blatniczky János Dániel*, a gyülekezet korábbi lelkésze. Az alkalmat bőséges szeretetvendégség követte.

Ipolyvece – Felszentelték az új oltárképet, 2014. november 16.

Ünnepi istentiszteletet tartottak Ipolyvecén *Fabiny Tamás* püspök szolgálatával. A 2014. november 16-i alkalom keretén belül *Szabó András* esperessel és *Szakács Tamás* helyi lelkésszel közösen felszentelték a templom új oltárképét, melyet *Simonné Kiszely Zsuzsanna* presbiter adományából *Deme Róbert* ipolyvecei festő készített

el. A galatákhöz írott levél 3. fejezetének első verse alapján végzett igei szolgálatában a püspök a Golgota témájú festményre is utalva emlékeztetett arra, hogy a jelen ünnep középpontjában is a megfeszített Jézus áll, és neki kell jelen lennie a gyülekezet mindennapjaiban.

Pásztó–Sámsonháza – Vendégigehirdetők szolgálata adventben, 2014. december

Az adventi időszakban sorra vendég igehirdetők álltak a pásztói és sámsonháza evangélikus templomok szószékére. Advent első vasárnapján *Adámi László* nyíregyházi lelkész prédikált, a második vasárnapon *Fabiny Tamás* püspök érkezett az egykori titkára, *Horváth-Hegyi Áron* által gondozott gyülekezetekbe. Végül a harmadik alkalommal *Bence Imre*, a budai egyházmegye esperese szolgált. A háromalkalmas esti sorozaton pedig *Györfi Mihály* Sámsonházáról származó nyírteleki lelkész szólhatott egykori lakhelyének evangélikusaihoz. December 7-én, advent második vasárnapján az ige hirdetésén túl a találkozás is fontos szerepet kapott. A pásztói szeretetvendégség, valamint a sámsonháza presbitériummal közösen elfogyasztott ebéd nagyszerű alkalmat teremtett az eszmecserére, tervek megbeszélésére, de még a megosztó ügyek érintésére is. A testvéri, baráti hangulatban eltöltött órák kölcsönös, őszinte odafigyelésről tanúskodtak.

CONSERVANDO ET RENOVANDO

„Énekelj az Úrnak, te egész föld! Hirdessétek szabadítását nap mint nap! Beszéljétek el dicsőségét a nemzeteknek, csodatetteit minden népnek!”

(1Krón 16,23–24)

Külügyi kapcsolatok és események

Lutheránus Világszövetség (LVSZ)

Egyházunk az 1947-es alapítás óta tagja a Lutheránus Világszövetségnek, mely a világ 79 országában szolgáló 144 tagegyház 72 millió evangélikusával kapcsol össze (a szövetségen kívül további kb. négymillió evangélikust tartanak számon). A közösség (communio) jellegű az adminisztratív kötelekkel elé helyező világszövetség munkájában erőteljesen érvényesül a különböző földrajzi régiók, generációk, nemek, ordinált és laikus személyek arányos képviselete, így a Magyarországot is magában foglaló kelet-közép-európai régió keretén belül egyházunk is hangot adhat a rá jellemző szempontoknak. A régióért felelős alelnöki pozíciót jelenleg *dr. Fabiny Tamás* püspök tölti be, aki a világszövetség szakértőkkel együtt mintegy 70 fős tanácsa (Council) és 12 fős vezetői testülete (Meeting of Officers) tagjaként rendszeresen részt vesz ezen grémiumok ülésein csakúgy, mint a wittenbergi Luther-központ igazgatótanácsának munkájában. Feladatai közé tartozik a hazánkkal szomszédos országoktól a balti államokon át Oroszorszáig nyúló régiós tagegyházak életének figyelemmel kísérése, személyes látogatása és az esetleg felmerülő tanításbeli vagy egyházdiplomáciai konfliktusok rendezésének segítése.

2017-ben egybeesik az LVSZ hat-hétévente, ezúttal a namíbiai Windhoekban tartandó nagygyűlése (mely meghatározza a világszövetség hosszú távú irányvonalait és megválasztja a következő ciklus vezetőit) és a reformáció kezdetének 500. évfordulója. A kegyelem és a szabadság összefüggéseit ezúttal 500 éves távlatban is kibontó nagygyűlés címe és altémái: „Isten kegyelméből szabadon.

A megváltás nem bocsátható áruba – Az ember nem bocsátható áruba – A teremtés nem bocsátható áruba”. A nagygyűlés előkészületei több szinten zajlanak. Egyházunk képviselői éppúgy jelen vannak

a F fiatal reformátorok hálózatában (*Garai Szilvia* és *Tekán Dávid*) vagy a reformáció és a nők témáját kibontó (*Czenthéné Szoláry Henriette*), célcsoportspecifikus projekteken, mint a nagygyűlés szervezési (*Pap Kinga Marjatta*) és liturgiai (*Molnár Lilla*) előkészítésében. A következő nagygyűlés helyszíne a rotációs rendszernek köszönhetően várhatóan a mi régióinkban lesz.

A 2017-re is tekintő teológiai reflexió az évente más-más földrészen megrendezett hermeneutikai

konferenciák sorozatában jut érvényre. Ebben a munkában *Fabiny Tamás* püspök mellett *dr. László Virgil* külügyi referens vesz részt. A globális diakóniai konzultáció eseményein *Szabó Szilárd* és *Lázár Zsolt* lelkészek képviselik a munkaágot. A tartalmi kérdések gyakorlati hátterét biztosító gazdasági, pályázati területhez is hozzájárul egyházunk az LVSZ tartalékalap-bizottságában dolgozó *Buday-Malik Adrienn* személyében. A világszövetség a többéves tematikus és szervezeti folyamatok mellett különböző konferenciákat szervez, melyekre gyakran teológiai tanáraink és lelkészeink is meghívást kapnak.

A sokrétű eseményekről az evangélikus sajtóból vagy a világszövetség honlapjáról, világnyelveken hozzáférhető kiadványaiból tájékozódhatunk. Gondoljunk imádságban is a világméretű evangélikus családra, különösen annak szükségét szenvedő tagjaira.

Amerikai Evangélikus Egyház (ELCA)

Az Amerikai Evangélikus Egyház (ELCA) részéről több alkalommal is érkeztek látogatók Magyarországra. Az érkezők egyrészt fiatal önkéntesek, akik egy évig egyházunk egyes intézményeiben végeznek szolgálatot, máskor az ELCA munkatár-

sai látogatnak hazánkba kapcsolattartás és közös eszmecsere céljából.

Március 20-án, nem egészen egy év után ismét Nyíregyházára, az Evangélikus Roma Szakkollégiumba látogatott *Steve Nelson*, az ELCA chicagói székhelyű globális szolgálatának igazgatója, valamint az ELCA európai képviselője, *Martina Helmer-Pham Xuan*. A régi kedves ismerősöket *Molnár Erzsébet*, a szakkollégium vezetője, *Laborczy Géza*, az intézmény igazgatótanácsának elnöke, lelképásztorok, valamint a hallgatók képviselői fogadták. *Orgován Lillát*, a Nyíregyházi Főiskola tanító szakos, valamint *Oláh Róbertet*, a Debreceni Egyetem Közgazdaság- és Gazdaságtudományi Karának mesterképzésben részt vevő hallgatóját főleg a tanulással kapcsolatos motivációikról, személyes sorsukról kérdezték, de kíváncsiak voltak arra is, hogyan viselik az előítéleteket, illetve hogyan ítélik meg a hazai cigányság helyzetét.

Az ez évben egyházunkban szolgáló fiatal önkéntesek 2014. május 27-én érkeztek búcsulátogatásra az északi püspöki hivatalba. Az Amerikai Evangélikus Egyház „Fiatal felnőttek a globális misszióban” (YAGM) programján keresztül egyházunk már második alkalommal fogadhatott önkéntes szolgálatot végző fiatalokat. A háromórás kötetlen együttlét folyamán izgalmas beszélgetés bontakozott ki *Ole Schenk* (Szarvas), *Chelsea Paulsen* (Szombathely), *Meredith Massey* (Piliscsaba) és *Thad Titze* (Nyírtelek–Görögszállás), valamint az önkénteseket koordináló *Miriam Schmidt* lelkész nő részvételével.

A májusban elköszönő csoport után ősztől az önkéntesek harmadik csoportja érkezett egyházunkba. 2014. október 8-án *Fabiny Tamás* püspök az északi püspöki hivatalban fogadta őket. A korábbi önkéntesek örömmel dolgoztak iskoláinkban, gyermek- és szociális ellátó intézményekben, részt vettek az egyház mindennapjaiban, megismerték kapcsolatainkat, barátságokat kötöttek gyülekezeteink és intézményeink tagjaival, és egy év alatt előrelépéseket tettek a magyar nyelv ismertetésében is, így reméljük, ezúttal sem lesz ez másképp az újonnan érkezőkkel.

Szintén az önkéntesek munkájához kapcsolódott az a novemberben érkező négyfős stáb, akik néhány napot töltöttek országunkban, hogy elkészítsék azt a reklámvideót, amelyhez a világ több pontján is forgatnak. Céljuk, hogy bemutathassák a YAGM jövőbeni résztvevőinek azt a munkát és azokat a helyszíneket, ahol önkéntes munkát vállalhatnak a fiatalok. Útjuk során ellátogattak az idei önkéntesek néhány szolgálati helyére, valamint az északi püspökségre is, hogy interjút készítsenek *Fabiny Tamással*.

Budavár – A GEKE elnöke szolgált a gyülekezetben, 2014. január 12.

Dr. Friedrich Weber püspök, az Európai Protestáns Egyházak Közösségének (GEKE) elnöke rövid látogatáson volt Magyarországon. Ez alkalommal a budavári gyülekezetben prédikált, ahol *Fabiny Tamás* püspök és *Bence Imre* esperes végezte a liturgiai szolgálatot. A kétnapos látogatás során ellátogatott az Evangélikus Országos Múzeum időszakos kiállítására, majd a szekularizáció és a lelkészképzés hely-

zetéről tanácskozott püspöktársaival és egyetemünk oktatóival. A GEKE elnöke beszédében szólt a jelenleg 107 tagesegyházat számláló közösségről is: „Tagesegyházaink között a kezdetektől fogva oltár- és szószékközösség van. Ennek nagy hatása van a felekezetek egymással való toleránsabb, elfogadóbb magatartására, mely mára már a mindennapokban is meglátszik. Így református lelkészek evangélikus templomban ugyanúgy prédikálhatnak, mint francia lelkészek Németországban. Mindez kifejezi, hogy nem vagyunk idegenek egymás számára, hiszen ugyanahhoz az Úrhoz fordulunk, ugyanabban az Úrban hiszünk, így egymás testvérei vagyunk”. (Friedrich Weber 2015. január 20-án váratlanul elhunyt. A GEKE elnöki tisztségét a korábbi alelnök, *Cselovszkyné dr. Tarr Klára* vette át.)

Bad Neustadt – Fastenopfer nyitóalkalom, 2014. március 8–9.

Böjt első hétvégéjén, Invocavit vasárnapján indult Bajorországban az a böjti akció, melynek célja minden évben egy-egy kelet-európai egyház támogatása. 2014 böjtjében a Magyarországi Evangélikus Egyház két projektjét támogatja a

bajor gyűjtési akció. A nyitóalkalmon jelen volt *dr. Fabiny Tamás* püspök és *Cselovszkyné dr. Tarr Klára*, egyházunk Ökumenikus és Külügyi Osztályának vezetője, *Gerőfiné dr. Brebovszky Éva* és *Brebovszkyne Pintér Márta* lelkészek, valamint *Németh Kitti* teológushallgató. A Lutheránia énekkar *dr. Kamp Salamon* vezetésével gazdagította az ünnepi alkalmat.

Ludwigshafen – Luther megmozdul és megmozdít: előadás és kiállítás, 2014. március 12–13.

A németországi Ludwigshafenben került sor a *Richly Zsolt* rendező életművét bemutató nagyszabású kiállításra, mely a későbbiekben más német városokban is megtekinthető lesz. *Fabiny*

Tamás püspök a város nagyszámú török lakosságára való tekintettel „Luther és a török – magyarországi tapasztalatok” címmel tartotta meg előadását, majd német szinkronnal

bemutatták a 2017-re készülő animációsorozat újabb epizódját.

A reformációi emlékbizottság elnöke és *Richly Zsolt* rendező *Friedhelm Borggreffe*, hittudományi egyetemünk tiszteletbeli doktorának meghívására érkezett a városba. A tartalmas programban a Luther életéről szóló sorozat egy következő helyszíne, Worms meglátogatása is helyet kapott.

Hodoš – Szlovéniai látogatás, 2014. március 22.

Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke 2014. március 22-én, Oculi vasárnapján szlovéniai szolgálati útja keretében a muravidéki Hodošon hirdette Isten ígését. A Duna TV által közvetített istentisztelet liturgiájában

részt vett *Leon Novak* muraszombati lelkész, valamint a lelkészjelölt házaspár – *Andrejek Mitja* és *Andrejek-Györfi Judit* –, továbbá a gyülekezet énekkara és számos tagja. Ebben a túlnyomó többségében magyar ajkú egyházközségben 1977 óta nem szolgál magyarul tudó lelkész, ám a jövőben reménység szerint ismét rendszeressé válhatnak majd a magyar nyelvű istentiszteletek.

Budapest (ÉPH) – A lengyel evangélikus egyház tényfeltáró bizottságának látogatása, 2014. április 3.

2014. április 3-án az északi püspöki hivatalba látogatott a lengyelországi evangélikus egyház tényfeltáró bizottsága. A hattagú bizottság vezetője *Dawid Binemann-Zdanowicz*, tagjai lelkészek,

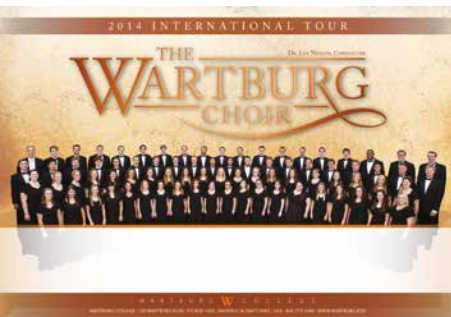
jogászok és történész-levéltárosok. A bizottságot elkísérte a lengyel egyház szóvivője is. A kétórás, személyes hangú

beszélgetés során *Fabiny Tamás* püspök röviden bemutatta egyházunkat, majd élénk párbeszéd alakult ki a tényfeltáró munkáról és az ennek során felvetődő kérdések társadalmi és lelki feldolgozásának módjairól. Reménységünk, hogy az első kapcsolatfelvételt további találkozások követhetik a két ország és egyház közti hagyományosan jó kapcsolat és az előttünk álló kihívásokra való közös válaszkeresés jegyében.

Rákospalota – Az amerikai Wartburg-kórus látogatása, 2014. április 29.

Az amerikai evangélikus egyház (ELCA) északkelet-iowai egyházkerületének 2010-es megkeresése nyomán évek óta egy olyan folyamat van kibontakozóban, amelynek alapján reménységünk szerint a bajor és a finn testvérkapcsolatainkhoz hasonló partnerségi szerződést írhatunk majd alá. 2011 júliusában *Fabiny Tamás* külügyekért felelős püspök látogatott el Iowába, majd 2013 májusában a *Steven Ullestad* püspök vezette amerikai delegáció ismerkedett egyházunk éle-

tével, sokrétű szolgálati területeivel. Időközben gyülekezetek ifjúsági csoportjai vették fel a kapcsolatot egymással az óceán két oldalán. A 2014-es év jelentős állomása pedig az iowai Wartburg-kórus koncertje volt. A Wartburg-kórust 1937-ben alapították, az évtizedek során jelentős nemzetközi elismertségre tettek szert. Számos ní-

vós és előkelő helyen koncerteztek már a Fehér Háztól a Carnegie Hallig, Dél-Afrikától Európa számos országáig. Idei európai turnéjuk során hazánkon kívül ellátogattak még más európai országokba

is. Áprilisban a rákospalotai evangélikus gyülekezet templomában léptek fel.

Wrocław – Közép-európai keresztény találkozó, 2014. július 3–6.

A közép-európai protestáns egyházak egyre bővülő körének háromévente megrendezendő találkozásának témája ezúttal – huszonöt évvel a rendszerváltás és tíz évvel az EU-tagság felvétele után – a szabadság, bibliai mottója Gal 5,1 alapján „Szabadon Krisztusban” volt.

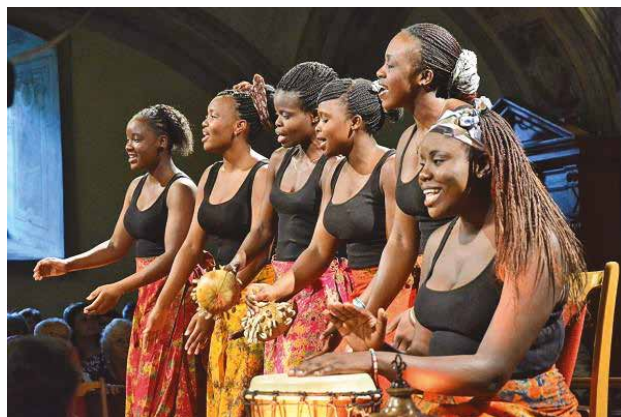
A sokszínű programban bibliatanulmányok, társadalmi kérdések megvitatása, zenei és ifjúsági programok valamint a Nyitott templomok éjszakája is helyt kapott.

A következő találkozásra 2016 nyarán hazánkban kerül sor, ekkor a „Ti vagytok a föld sója” (Mt 5,13) mottó jegyében és a tematikus évhez is illeszkedve a reformáció és nemzet, reformáció és kisebbség témakör kerül a középpontba.

Magyarország – Nairobi Girls kenyai lánykórus látogatása, 2014. július

Júliusban különleges vendégek érkeztek Magyarországra a hattagú kenyai lánykórus tagjai személyében. Az evangélikus gyülekezetből érkező

együttes jövetelének célja, hogy lendületes énekükkel hívják fel a figyelmet a kenyai AIDS-árvák és özvegyek nehéz sorsára, akiket adományaival a magyarországi Evangélikus Külmissziói Egylet is támogat. A segítő szolgálat *Bálintné Kis Beáta* önkéntes missziójával indult, aki 2005-től 2013-ig a Nairobi körül elterülő nyomornegyedekben szervezett különböző diakóniai jellegű projekteket a rászorulóknak részére. A támogatói szolgálat és a kapcsolattartás a Bálint-házaspár hazatérését követően is töretlen, amelyről a kenyai lánykórus látogatása is tanúskodik. Az itt töltött közel egy hónapos fellépéssorozat alatt a kenyai vendégek meglátogattak több gyülekezetet, többek között a Boyzless Voice tagjaival közösen felléptek a Szélrózsa fesztiválon is.

Révfülöp – Anglikán–lutheránus konferencia, 2014. szeptember 12–16.

„Ne félj, te kicsiny nyáj – A kisebbségben lévő egyházak mai szolgálata” címmel közös konferenciát tartott a két felekezet Révfülöpön. A konferencia főszervezője az Ökumenikus és Külügyi Osztály munkatársa, *László Virgil* külügyi referens volt.

A konferenciához kapcsolódóan „Az anglikán kereszténység évszázadai” címmel a Luther Kiadó gondozásában értékes dokumentumkötet látott napvilágot, melyből egyházunk tagjai alaposabban megismerhetik a hazánkban kevésbé közismert felekezet történetét, teológiáját.

Budapest – Olav Gading norvég püspökhelyettes látogatása, 2014. november 17.

Az északi egyházkerület és a norvégiai mørei egyházkerület testvérkapcsolata keretében érkezett

Magyarországra *Olav Gading* püspökhelyettes, és munkatársa, *Ole Kristian With Due*.

A kétoldalú egyeztetéseket követően a püspökhelyettes az eszperesi tanács előtt előadást tartott a norvég liturgiai

reformról, majd eszmecserét folytatott a kerület norvég kapcsolatokkal rendelkező lelkészeivel.

Budapest – Magyar–bajor találkozó, 2014. december 5–6.

A rendszeres év végi bajor–magyar konzultáció hol Bajorországban, hol Magyarországon kerül megrendezésre. A bajor vendégek között volt *Michael Martin* egyházfőtanácsos, *Ulrich Zenker* egyháztanácsos, *Birgit Löwe*, a bajor diakónia elnökségi tagja, *Fritz Blanz* Kelet-Közép-Európa

referens, valamint a magyar egyházvezetők. Az elmúlt néhány évben a bajor egyház több ízben támogatta a Sarepta szeretetotthon beruházásait, ezért péntek délután a kihelyezett ülés a Sarepta régi épületében folyt. *Michael Martin* egyházfőtanácsos örömét fejezte ki az elkészült épületrész láttán, a bajor diakónia képviselői pedig elismerésüknek adtak hangot. A további napokban a vendégek több országos intézményt is meglátogattak és folyamatos konzultációkat tartottak, hiszen ez a találkozó mindig a konkrét tervezés és a közös projektek fóruma is egyben, amelyen kis körben és egészen konkrétan beszélnek a résztvevők az eltelt év eseményeiről és a következő év terveiről.

CONSERVANDO ET RENOVANDO

Jézus Krisztus mondja: „Új parancsolatot adok nektek, hogy szeressétek egymást: ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást! Arról fogja megtudni mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást.”

(Jn 13,34–35)

Oktatási és diakóniai intézmények eseményei

Nyíregyháza – A Keresztény Roma Szakkollégium eseményei

Tavasszal ismét Nyíregyházára, az Evangélikus Roma Szakkollégiumba látogatott az Amerikai Egyesült Államok Evangélikus Egyházának képviselőjében *Steve Nelson*, az ELCA chicagói székhelyű globális szolgálatának igazgatója, valamint *Martina Helmer-Pham Xuan*, az ELCA európai képviselője. A szakkollégium munkájával ismerkedtek és érdeklődéssel fordultak hallgatóink felé. Ősszel már a főigazgatóval, *Rafael Melpicával* tért vissza Steve Nelson Nyíregyházára – ekkor a hallgatók már képesek voltak angol nyelven prezentálni élettörténetüket, személyes terveiket.

A holokauszt 70. évfordulójának emlékévében a szakkollégisták tanulmányi kiránduláson vehettek részt Lengyelországban, ellátogattak az auschwitz–birkenauai koncentrációs táborba. *Jéri János*, a szakkollégium tagja, a Debreceni Egyetem hallgatója a roma holokauszthoz, vagyis a porrajmoshoz vezető utat, ennek megyei emlékeit kutatta. Az ezt bemutató előadást a Jósza András Múzeum meghívta egy emlékkonferenciára, majd ezt követően az ELTE Eötvös József Collegium történelemszínhelye által szervezett XV. Eötvös Konferencia történelmi szekciójának programjába.

A projekt fontos eleme, hogy a szakkollégium többségében roma hallgatóinak pontos és reális képe legyen a hazai cigányság helyzetéről. Ezért nagy jelentőségű, hogy megjelent az ERSZK kiadásában a „Roma-társadalomismereti szöveggyűjtemény”, valamint hogy terepgyakorlaton ismerkedtek a fiatalok Ibrányban az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával, a Társadalmi Mobilitás Operatív Program keretében megvalósuló komplextelep-programmal.

A jelentős szociokulturális hátránnyal küzdő hallgatók egyre sikeresebben teljesítenek: négy szakkollégista kapcsolódott be a tudományos di-

ákköri munkába, *Nagy Ildikó*, a Debreceni Egyetem OEC Egészségügyi Karának diplomás ápoló szakos hallgatója OTDK első helyezett lett. Négy hallgató külföldi szakmai gyakorlaton vett részt, ketten köztársasági ösztöndíjasok lettek. *Arató Andrea* Wittenbergben, a Lutheránus Világszövetség női találkozóján képviselte Magyarországot.

Nyíregyháza – Események a Kossuth Lajos Gimnáziumban

A Nyíregyházi Kossuth Lajos Gimnáziumban véget értek a hosszú ideig tartó és komoly energetikai korszerűsítési munkálatok. Az intézmény diákjai, oktatói és munkatársai is már várták a felújítás befejezését, végül örömmel és hálaadással tekintettek a végeredményre. Ezért rendeztek ünneppsorozatot, amely december 2-án egy hálaadó istentisztelettel vette kezdetét, *Fabiny Tamás* igehirdetési, valamint *Krámer György* országosiroda-igazgató és *Bozorády Ildikó* iskolalelkész szolgálatával. Az ünnepség folytatásaként a megújult épületrész kapott püspöki áldást, majd pedig megnyitották az egykori iskolaigazgató, *dr. Bánszki István* által megálmodott iskolamúzeumot. A nap zárásaként végigvezették a vendégeket az intézmény megújult részeiben. A külső és belső átalakítás és korszerűsítési munkálatok során figyelmet fordítottak arra is, hogy az épület visszanyerje, illetve megőrizze eredeti állapotát. A gimnázium vezetősége köszönetet mondott mindazoknak, akik segítettek és támogatták ezt a nagyszabású munkát.

A gimnáziumból négy diákcsoport utazhatott a határon túli magyar fiatalokhoz a „Határtalanul!” program keretében. Ennek zárásaként április 2-re projektnapot szerveztek, amely során az iskola tanulói a népművészet, népköltészet témakörével ismerkedhettek. Az érdeklődők a nap folyamán népdalokat és néptáncokat is tanulhattak. A táncházban tanult lépéseket a nap végén a

diákok be is mutatták egy rövid, egyperces flash mobban.

A Kossuth Lajos Gimnázium adott otthont a Nyolcosztályos Gimnáziumok Regionális Szövetségéhez tartozó iskolák 22. alkalommal megrendezett versenyének. Ősszel a sportos kategóriákban, tavasszal a tanulmányi és kulturális kategóriákban versenyeztek a legtehetősebb diákok.

Pályázat keretében 20 kerékpárt osztottak ki a tanulók között, ezzel is ösztönözve őket a környezettudatos közlekedésre. A kölcsönkapott biciklik használói hátrányos helyzetű diákok, akik jó tanulmányi eredményükkel és a közösségért tett szolgálataikkal kitűntek. A biciklik a következő évben egy új pályázat keretében találják meg következő gazdáikat, akik szintén egy éven keresztül használhatják majd az iskolába jutáshoz.

Budapest – Az Ökumenikus Segélyszervezet és az MEE stratégiai együttműködési megállapodása, 2014. március 22.

Az Ökumenikus Segélyszervezet és a Magyarországi Evangélikus Egyház stratégiai együtt-

működés megerősítését jelentette be. A sajtótájékoztató keretében aláírt megállapodásnál jelen volt *Fabiny Tamás* püspök és *Lehel László*, a segélyszervezet elnök-igazgatója, valamint *Lévai Anikó*, a segélyszervezet

jószolgálati nagykövete. A megállapodás első lépésében a gyülekezetek önkéntes hálózatának kialakítása volna a cél, amely a későbbiekben az adománygyűjtésben és segélyakciókban, valamint diakóniai és egyéb szeretetszolgálati munkában való részvételt segítené, ezzel erősítve az önkéntességet és a közösségi szerepvállalást a rászorulóknak között.

Pilis – Bölcsődeszentelés, 2014. április 23.

A Pilisi Evangélikus Egyházközség 2012-ben kezdte meg szeretetszolgálati munkáját az önkormányzattal összefogásban, majd az együttműködés újabb fordulatot vett, amikor az önkormányzat felajánlotta az egyháznak a pályázati pénzekből felépített bölcsőde működtetését. A

2013 augusztusában megnyitott óvoda szentelésére 2014. április 23-án, szerda délután került sor a helyi lelkészpár és *Fabiny Tamás* püspök szolgálatával. A köszöntéseket *Szabó Márton Elemér* polgármester kezdte, aki kiemelte a civil és az egyházi szféra eddigi termékeny együttműködését, *Krámer György* esperes pedig az önkormányzat bátorságát emelte ki az építkezés elkezdésével kapcsolatban, az egyháznál pedig az átvételben, hozzátéve: „Isten áldása mindig ott volt, amit személyes életünkben is érezhettünk”. A gyönyörű, tágas épületben, amely ötvenhat gyermek befogadására épült, kilenc gondozónő foglalkozik a gyermekekkel, illetve egy főállású hitoktató tartja a hittanórákat.

Aszód – Húszéves a középiskola, 2014. június 2.

A Magyarországi Evangélikus Egyház 46 évig tartó államosítást követően kapta vissza az aszódi középiskolát, amely 1994 szeptemberében indulhatott újra. Az Evangélikus Egyház Aszódi Petőfi Sándor Gimnáziuma és Kollégiuma ennek 20 éves

jubileumát ünnepelte a 2014-es évben. Ez alkalomból egy falinaptárt és egy évkönyvet adtak ki. Június 2-án *dr. Roncz Béla* iskolaigazgató mondott

beszédet a jubileumi ünnepségen, aki az iskola újraindulása óta az intézmény igazgatója. Az újonnan épülő iskola 1994-es alapkövetésénél is jelenlévő igazgató az elmúlt húsz év emlékeiből elevenített fel néhány momentumot, és felsorolta az iskola elért eredményeit, sikereit, ezt követően

pedig a jövőbeli terveket vázolta, így például a dömösi erdei iskola, valamint a versenyszoda felépítését. Végezetül köszönetet mondott azoknak az egyházi és városi munkatársaknak, akik segítették az iskola megteremtését és működését. 2014-ben a gimnázium adott otthont többek között az Evangélikus pedagógusok országos találkozójának is. A június 30-án kezdődő háromna-

pos konferencia mottója „*Ne bánkódjatok, mert az Úr előtt való öröm erőt ad nektek*” volt, amely a nyitó istentiszteleten *Fabiny Tamás* püspök igei szolgálatának alapigéjéül is szolgált.

Miskolc – Óvodai évnyitó ünnepség, 2014. szeptember 1.

A Magyarországi Evangélikus Egyház szeptembertől átvette a Reményi úti óvodát, amellyel a miskolci evangélikusság nagyon régi vágya vált valóra azzal, hogy általános és középiskola után egy óvoda is fenntartásukba került – emelte ki *Fellegvári Zoltán* igazgató. Az óvoda jelenleg négy csoportban, több mint 100 gyermekkel működik. Az ünnepélyes tanévnyitón a családok megtöltötték a belvárosi templomot. „Mind-

den, ami jó volt az intézményben – így a felelősségteljes óvodapedagógusok,

a nagyszerű körülmények – változatlanul megmaradnak. Hoztunk azonban valamit, amit szívesen megosztunk másokkal: ez pedig az áldás, amivel Jézus megáldotta a gyermekeket” – fogalmazott *Fabiny Tamás* püspök az istentiszteleten, ahol az óvoda pedagógusai, vezetői és munkatársai fogadták Isten áldását, majd a gyermekek műsorát követően *Fabiny Tamás* *Buday Barnabás* esperessel megáldotta őket. *Kriza Ákos*, Miskolc polgármestere köszöntötte az ünnepélyes tanévnyitó résztvevőit: „A gyermek Isten ajándéka, valljuk mi, keresztények. Tudjuk, hogy az a több-

let, amit az egyházi oktatás és nevelés hozzá tud tenni gyermekeink fejlődéséhez, nagyon sokat jelent” – fogalmazott a városvezető. *Fabiny Tamás* megköszönte *Kriza Ákos* és az önkormányzat nyitottságát, amit eddig is tanúsítottak az egyházak iránt, és egyúttal felajánlotta a további együttműködés lehetőségét is a többi felekezettel és az önkormányzattal.

Buda – A Sarepta intézményfejlesztése, 2014. szeptember 25.

A Sarepta Budai Evangélikus Szeretetotthon vonatkozásában két nagy építkezés folyt a 2014-es évben. Januárban elkezdődtek és az ős folyamán véget értek a Báthori utcai régi szeretetotthon korszerűsítési munkái. A korszerűsítésre nagy szükség volt, hiszen az épület már nem tudott a kor igényeinek megfelelően és gazdaságosan működni.

A másik nagy beruházás a Sarepta új épületének kezdése volt a Máriaremetei úton. A diakónia napján, szeptember 25-én tartott bokrétaünnepre az építkezés ugyan még nem fejeződött be, de az épület szerkezete már elérte a legmagasabb pontját. Az ünnepen jelen voltak egyházi és önkormányzati vezetők, valamint

a bajor és johannita küldöttség egyes tagjai. *Sztojanovics András* igazgatólelkész beszámolójában említette a sokéves adománygyűjtést és munkát, aminek eredménye, hogy az építkezést el tudták kezdeni. A beszéd után *Fabiny Tamás* püspök tartott igehirdetést, ezt követően pedig az ünnepség részeként egy-egy szalagot kötöttek egy kis facsometére a jelenlévők, amely fát majd elkészült otthon udvarára fogják ültetni. Majd a Sarepta-otthon lakói mutatták be műsorukat, végül közös ebéddel zárták a napot.

Vác – Húszéves a váci evangélikus óvoda, 2014. október 17–19.

Családi délután alkalmával gazdag programok keretében ünnepelték meg a Váci Evangélikus Óvoda 20 éves fennállását. Az óvodások is készültek zenés, táncos előadásokkal, illetve *Döbrentey Ildikó* és *Levente Péter* is műsort adott a délutáni programban.

Vasárnap *Fabiny Tamás* püspök igei, valamint *Detre János* lelkész és *Kocsár-Kozma Anett* beosztott lelkész liturgiai szolgálatával tartottak hálaadó istentiszteletet. Ezután került sor az intéz-

mény újonnan épült részének felszentelésére és a szentelést követő ünnepi közgyűlésre.

Nyíregyháza – Átadták az Oltalom Szeretetszolgálat családok átmeneti otthonának új épületét, 2014. november 28.

Nyíregyházán átadták az Oltalom Szeretetszolgálat Családok Átmeneti Otthonának új épületét. Pályázaton keresztül sikerült az anyaóvónak is nevezett, elég rossz állapotú intézményt új és korszerű feltételek között tovább működtetni. Az épület szentelési istentiszteletén **Krámer György** országosiroda-igazgató igehirdetésében rámutatott arra az ellentmondásra, hogy az ünnepelt és megújult épület éppen az otthontalanságra és a nyomorúságra hívja fel a figyelmet. Ugyanakkor hálát adott, hogy a megújult otthon segítségével szolgálhat a menedéket keresők számára, ahol vélhetően a munkatársak hozzáértésén és szeretetén kívül Isten gondviselését is érezhetik. Ezt követően **Laborczy Géza** igazgatólelkész mutat

ta be a megújult intézmény projektjét, illetve **Györfi Mihály**, az igazgatótanács elnöke mondott köszönetet mindazoknak, akik a pályázat véghezviteléből kivették a részüket.

Gödöllő – Hálaadás a megújult Tessedik-szeretetintézményekért, 2014. december 20.

Húsz évvel ezelőtt nyílt meg Gödöllőn az első anyaothon Magyarországon, még abban az épületben, amelyben ma a Tessedik Sámuel Idősek Otthona működik. Kezdetben a fenntartója, működtetője az azt létrehozó Tessedik Sámuel Alapítvány volt. Ma Tessedik Sámuel Evangélikus

Szeretetszolgálat néven működik, és fenntartója a Magyarországi Evangélikus Egyház. A húsz éves évforduló megünneplésére gyűltünk össze a karácsony előtti szombaton, az idősek otthonában, hogy hálát adjunk Isten megtapasztalt és megtartó szeretetének, és azért is, hogy ez évben uniós támogatásból felújítottuk a családok átmeneti otthonát és az idősek otthonát is. A családi nap keretében tartott ünnepségen a gyerekek betlehemes játékkal készültek. **Fabiny Tamás** püspök az igehirdetés szolgálatában a 2015-ös év igéjét olvasta fel: „*Fogadjátok be egymást, ahogyan Krisztus is befogadott titeket Isten dicsőségére.*” (Róm 15,7) Majd ezt követően **Roszik Gábor** igazgatólelkész mesélt az elmúlt húsz évről. Az alkalom végül szeretetvendégséggel zárult.

Budapest-Fasor – Fodor Zoltán ösztöndíjak átadása, 2014. december 19.

Fodor Zoltán 1950-ben érettségizett a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnáziumban, majd 1956-ban Amerikába került, ahol jogászként dolgozott. Halála előtt 250 000 dollár értékben alapítványt hozott létre azzal a céllal, hogy egykori alma matere mai diákjai közül a legtehetségesebbek támogatást kapjanak. Az alapítványt az Amerikai Evangélikus Egyház (ELCA) kezeli. A 2014/15-ös tanévben tíz diák részesült egyenként 250 000 Ft értékű támogatásban. A támogatások ünnepélyes átadására a gimnázium karácsonyi istentiszteletének keretében került sor. Az elismerő okleveleket **dr. Hajdó Ákos** igazgató, **dr. Liptay György** professzor, a Fasori Öregdiákok Egyesületének elnöke és **dr. Fabiny Tamás**, egyházunk külkapcsolatokért felelős püspöke adta át.

CONSERVANDO ET RENOVANDO

„Erőm és pajzsom az ÚR, benne bízok szívem. Ő megsegített, ezért vidám a szívem, és énekelve adok neki hálát. Az ÚR az ő népének erőssége, felkentjének megsegítő ereje. Segítsd meg népedet, áldd meg örökségedet, légy pásztora, és gondozd örökké!”

(Zsolt 28,7-9)

Események a püspöki hivatalban és egyéb püspöki szolgálatok

Az északi püspöki hivatal külföldi látogatói

Az északi püspöki hivatal minden évben számos külföldi vendéget fogad: a hivatal a püspöki szolgálat részeként a teljesség igénye nélkül a következő vendégeket fogadta a 2014-es évben.

Ambrosius helsinki metropolita tett nem hivatalos látogatást a püspöki hivatalban.

Christian Samraj és felesége Indiából látogatott el a hivatalba, ahol a lipcei evangélikus egyházzal együttműködve végeznek missziói szolgálatot.

Az ide érkező vendégek közül sokakat érdekelt a készülő Luther animációs film. *Harald Storch*

esperes vezetésével németországi esperesek látogattak el a püspöki hivatalba, akik a hivatali beszélgetést követően meg-

látogatták a szomszédban lévő Luther Animációs Műhelyt is. A Német Szövetségi Köztársaság nagykövetségének kulturális attaséja, *Jens Waibel* szintén a készülő Luther-rajzfilmsorozat előkészületeiről tájékozódott *Fabiny Tamás* püspökkel folytatott beszélgetése során. Az egyeztetések alapján egy filmpéizód német szinkronja a nagykövetség támogatásával készülhet el. *Jens Waibel* szintén látogatást tett a hivattal szomszédos animációs műhelyben, ahol *Richly Zsolt* rendező és munkatársai vezetésével megismerkedett a sorozat művészi vezérlőelveivel és a rajzfilmkészítés technikai hátterével.

Volker Menke szuperintendens vezetésével a püspöki hivatal vendége volt a németországi hildesheim-göttingeni egyházkerület 22 fős delegációja. Október hónapban a mindeni diakónia vezetői látogattak el a püspöki hivatalba. A beszélgetésen jelen volt *Bencze János*, a Bethesda Gyermekkorház diakóniai igazgatója, valamint *Buda Annamária*, az országos iroda diakóniai osztályának vezetője, akik az egyházainkban folyó diakóniai munkákról számoltak be.

Ugyanebben a hónapban az északi püspöki hivatal vendége volt a Németországi Szövetségi Köztársaság nagykövete, *Lieselore Cyrus*, aki júliusban érkezett hazánkba.

Az északi püspöki hivatal hazai látogatói

A püspöki hivatal számos hazai közegyházi, munkaági és személyes megbeszélés helyszínéül is szolgál.

Médiamegbeszélés, 2014. január 14.

A megbeszéléseken a 2014-es év rádiós és tévés istentiszteleteit készítették elő a püspöki hivatalban. A résztvevőkhez *Mucsányi János*, a Médiaszolgáltatástámogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) vallási műsorokért felelős vallási szer-

kesztőjének előadása hozta közelebb a médiakommunikáció némely sajátosságát. Az alkalmon jelen volt mindhárom püspök, a sajtómunkatársak, valamint a rádiós, tévés feladatokban ez évben részt vállaló lelkészek.

Elsőéves teológushallgatók látogatása a püspöki hivatalban, 2014. április 3., november 20.

A 2014-es évben két alkalommal is megfordultak elsőéves nappali tagozatos hallgatók az északi kerületi hivatalban. Az Evangélikus Hittudományi Egyetem 2013/14-es tanévének elsőéves hallgatóit *Fabiny Tamás* püspök tavasszal hívta meg először. A püspök

igei üzenetét Jn 12,24 alapján fogalmazta meg: „Ha a búzaszem nem esik a földre, és nem hal meg, egymaga marad; de ha meghal, sokszoros termést hoz.” Ezután a diákok mutatkoztak be egyenként, majd kötetlen beszélgetés következett.

Ősszel Fabiny Tamás püspök a 2014/15-ös tanév elsőéves hallgatóit invitálta a hivatalba, ahol a kötetlen találkozó elején a püspök rövid személyes hangulatú bemutatkozása után 2Kor 5,10 alapján megfogalmazott igei üzenetével biztatta a hallgatókat. Ezután röviden bemutatta az északi kerület működését, az északi püspökséghez tartozó országos és nemzetközi feladatköröket, valamint a reformáció kezdetének 500 éves évfordulójára készülő Luther-rajzfilmsorozat egyik epizódját.

A kötetlen beszélgetés során a diákok is bemutatkoztak. Mindenki elmondhatta, honnan érkezett és milyen motivációkkal kezdte meg teológiai tanulmányait, valamint feltehetette kérdéseit. A jó hangulatú találkozó közös imádsággal zárult, melyben a lelkészi vezető Isten áldását kérte a hallgatók szolgálatára.

Egyházdiplomáciai egyeztetés, 2014. október 1.

Az északi püspöki hivatalba látogatott *dr. Mikola István*, a Külgazdasági és Külügyminisztérium biztonságpolitikai és nemzetközi együttműködésért felelős államtitkára, *dr. Tombor Bálint* kabinetfőnök és *dr. Gonda László*, a Vallásdiplomáciai Osztály vezetőjének kíséretében. *Dr. Fabiny Tamás* püspök felidézte korábbi találkozását az államtitkárral, hiszen a 2001-es orosházi országos evangélikus találkozó alkalmával interjút készített az ott előadást tartó egészségügyi miniszterrel. Az egyeztetésen az államtitkár vázolta az újonnan felállt államtitkárság szerteágazó feladatait a biztonságpolitika, az egyházakkal és civil szervezetekkel, valamint az OECD-vel való kapcsolattartás területén. Fa-

biny Tamás püspök szolt az evangélikus egyház nemzetközi kapcsolatrendszeréről, a magyar és nemzetközi szinten megvalósuló ökumenikus együttműködés formáiról. Az együttműködés kölcsönös tájékoztatás jegyében folytatódik.

Megbeszélés az egyetemi lelkészekkel, 2014. október 9.

Az egyetemi lelkészek egyeztetésre érkeztek a püspöki hivatalba. A találkozó egyik aktualitását az adta, hogy a korábban *Fabiny Tamás* püspök felügyelete alatt működő munkaág az egyház országos irodájának *Németh Zoltán* által vezetett Gyülekezeti és Missziói Osztálya vette át.

Beosztott és új lelkészek találkozója, 2014. október 13.

Október 13-ára kaptak meghívást a Szilágyi Erzsébet fasorba a kerületben szolgáló új beosztott és új lelkészek, akik közül jelen volt *Dobó Dániel* a nagycserkeszi, *Bajnóczi Márió* az alberti és *Horváth-Hegyi Áron* a sámsónháza-pásztói gyülekezetekből, illetve *Jakab Béla*, aki Gyuláról érkezett és október 4-én iktatták be az óbudai gyülekezetbe. A beszélgetésen *Fabiny Tamás* püspök mellett jelen volt *Benczúr László* tiszteletbeli felügyelő is.

Egyéb püspöki szolgálatok

Eger – Ökumené az egeri bazilikában, 2014. január 23.

Az idei ökumenikus imahét vendége volt Egerben *Fabiny Tamás* evangélikus püspök, aki a közösségről szolt az egeri bazilikában tartott igehirdetésében. Kifejtette, hogy a közösség jelenti az Atyával való közösséget, de jelenti az egymással való közösséget is. Erről szolt a 133. zsoltár is: milyen szép, ha a testvérek egyetértésben élnek.

Ma sok mindenben egyetértünk, de vannak eltérések is köztünk. Példaként említette a Lutheránus Világszövetség és a Vatikán közti párbeszédet, amelynek eredménye volt az 1999-ben a megigazulás kérdéséről aláírt közös nyilatkozat. Ezzel a XVI. század óta tartó kölcsönös kiátkozást vonták vissza. Egy angol nyelven megjelent dokumentumra is utalt (A szembenállástól a közösségig), amely szintén ennek a párbeszédnek a gyümölcse. Voltak konfliktusok, de ezekből előre kell menekülni a másikért való élés közösségébe – fogalmazott a püspök.

Nyíregyháza – Látogatás egy 106 éves evangélikus asszonynál, 2014. február 2.

Egyik Nyíregyházán tett látogatása során *Fabiny Tamás* püspök egy kis stábbal érkezett, hogy interjút készítsen az egyházkerület

egyik legidősebb evangélikus tagjával. Özvegy Major Ferencné született *Szeles Katalin*, vagy ismertebben Kató néni ekkor 106 éves volt. Az interjú az evangelikus.hu weboldalon megtekinthető.

Nyíregyháza, Szécsény – Megemlékezés Benczúr Gyula születésének 170. évfordulójáról, 2014. március 21.

2014. évben ünnepelték *Benczúr Gyula* festőművész születésének 170. évfordulóját. Ennek apropóján a festő életét és munkásságát bemutató tárlatot nyitottak meg a Jósa András Múzeumban. A reformáció és kultúra évhez kapcsolódó program keretében *Fabiny Tamás* püspök tartott előadást, majd tárlatvezetést *Madár Xiména* művészettörténész közreműködésével. Az ökumenikus imahét záróalkalmán Szécsény városában is megemlékeztek a településrész, Benczúrfalva névadójáról.

Budapest – Látogatás a főpolgármesternél, 2014. november 19.

Tarlós Istvánnál, Budapest főpolgármesterénél tett látogatást *dr. Fabiny Tamás* püspök. A reformációi emlékbizottság elnökeként a lelkesítő vezető tájékoztatást adott a 2017-es reformációi évfordulóval kapcsolatos előkészületekről, az egyházi és állami emlékbizottságok munkájáról. A

találkozón megbeszélést folytattak továbbá a 2016 júliusában Budapesten megrendezésre kerülő Közép-európai keresztény találkozóról is, mivel a főváros támogatását is élvező esemény házigazdája a Magyarországi Evangélikus Egyház lesz.

Szerencs – Málenkij robot emlékműavatás, 2014. november 25.

Magas rangú állami vezetők jelenlétében a történelmi egyházak képviselői között *Fabiny Tamás* evangélikus püspök is megáldotta azt az emlékművet, amely a gulágra elhurcolt és málenkij robotra kényszerített négyezer környékbeli, valamint több száz ezer magyar állampol-

gárra emlékeztet Szerencs város vasútállomása közelében.

Budapest – Ökumenikus hálaadás a sziklatemplomban, 2014. december 4.

Több mint két évtizedes hagyomány, hogy az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Szent Borbála emléknapi hálaadó szentmisét tart a budapesti Szent Gellért sziklatemplomban. A december 4-i alkalom ökumenikus jellegének megfelelően Mt 21,1–9 alapján *Fabiny Tamás* evangélikus püspök szolgált adventi igehirdetéssel, immáron harmadik éve. A szentmisét *Cserhádi Ferenc*, a határon túli magyarok lelkipásztori gondozásával megbízott katolikus püspök celebrálta.

Előadássorozat *Weöres Sándor* születésének századik évfordulójának alkalmából

Fabiny Tamás püspök és *Gryllus Dániel* előadóművész a „Szolga csak egy van, az Isten” című előadássorozat keretében tartott egyórás műsorokkal számos helyszínen ismertették az evangélikus költő, *Weöres Sándor* munkásságát.

A 2013-ban 100 éve született költőre emlékezve először egy csöngői ünnepi istentiszteleten szolgáltak közösen, majd ezután állították össze az előadásukat, ahol szó és zene szólalt meg felváltva, egy-egy életrajzi momentumot

felelevenítve. Az előadások helyszíne a győri, az aszói, a békéscsabai, a budapest-fasori, a Deák téri és az orosházi evangélikus iskola, valamint a budavári gyülekezet, illetve az Ars Sacra fesztivál keretében a budai Barabás Villa adott otthont.

500 éve a reformáció jegyében – 2017-re készülve

A 2017-es évfordulóra való felkészülés ez évben is sok ajándékot és feladatot tartogatott egyházunk népe és az előkészületeket koordináló Reformációi Emlékbizottság tagjai számára. A reformáció és kultúra év témáját számos gyülekezeti és közegyházi találkozó, iskolai program, valamint publikációk sora (*Evangélikus Naptár*, *Teológia és kultúra* – az Evangélikus Hittudományi Egyetem oktatói kötete) állította középpontjába.

A 2014-es tematikus évben a szokottnál is több zenei programot szervezett az emlékbizottság. Tavasszal az „Erős vár a mi Istenünk” kezdetű Luther-korált (EÉ 254) középpontba állító flash

mob és videofelvétel készült a budapesti Deák téren a lajoskomáromi evangélikus fúvósok és a Budapest-környéki evangélikus kórusok, lelkes énekesek aktív közreműködésével. Ősszel már negyedszer, ezúttal Budahegyvidéken rendezték meg a korálünnepet. Ez a minden évben más helyszínen megrendezett alkalom az evangélikus kórusok megmozgatása mellett kifejezetten gyülekezetpedagógiai célokat szolgál: a korálok zeneileg sokszínű használati lehetőségeinek kibontása a gyülekezet bevonásával a koráléneklés

hitünket megtartó kultúráját erősíti, hozza vissza a köztudatba és az egyház gyakorlatába.

Kiemelkedő jelentőségű volt az a kórusmű-pályázat, mely igényes szövegű, „átlagos” gyülekezeti kórus által megszólaltatható, az evangélikus istentiszteleti liturgiába beilleszthető művek megírását tűzte ki célul. A kiírásra összesen harmincnégy pályamű érkezett. A szakmai zsűri (elnöke: *Draskóczy László*, tagjai: *Kamp Salamon*, *Kecskés Balázs* és *Bence Gábor*) négy pályaművet díjazott, további tíz alkotást pedig megjelentetésre javasolt. A jelíges pályázat hálaadásra okot adó meglepetése volt az, hogy a megjelentetésre ajánlott pályaművek szerzői között olyan zeneszerzők nevei is megjelentek, akik eddig nemigen voltak ismertek evangélikus zeneszeink között. 2014. november 29-én került sor a Dávid-év ünnepi hangversenyére a Deák téri evangélikus templomban. Az ez alkalomra felkért együttesek jeles evangélikus zeneszerzők művei mellett bemutatták a pályázaton nyertes zeneművek egy részét. A tizennégy új alkotás igényes kottakiadvány formájában megrendelhető a Luther Kiadótól, az ősbemutatók hangfelvételei az evangélikus honlapon hozzáférhetők.

Elkészült a Luther-rajzfilm újabb, ezúttal Luther Márton gyermekkorát bemutató epizódja. A készülő sorozat német szinkronnal több nemzetközi vetítésen és animációs fesztiválok versenyprogramján is szerepel. A *Richly Zsolt* Balázs Béla-díjas kiváló művész, rendező nevével fémjelzett animációs sorozat előkészítése és az utómunka az északi püspöki hivatal mellett létesített Luther Animációs Műhelyben zajlik.

Dr. Csepregi Zoltán szerkesztésében megjelent a Luther válogatott művei sorozat újabb kötete, a tudományos körökön kívül is népszerű olvas-

mánynak számító *Asztali beszélgetések*. Folytatódik az evangélikus múlt kincseinek nagyszabású digitalizálási projektje: a Magyar Evangélikus Digitális Tár már elérte a 300 000 oldalas „álomhatárt”. A Deák téri Insula Lutherana projekt keretében az Evangélikus Országos Múzeum munkatársai jelenleg az állandó kiállítás új koncepcióján dolgoznak. Egy evangélikusságunkat korszerű eszközökkel, hiteles módon megszólaltató kiállítás felépítése jegyében a múzeum munkatársai 2014-ben németországi tanulmányúton vettek részt.

2014 januárjában megalakult a Magyarország kormánya által életre hívott Reformáció Emlékbizottság. Az egyházi és állami vezetőkből álló kormánybizottság évente két alkalommal ülésezik, a kulturális, tudományos, vallásközi és stratégiai területen végzett tartalmi munkát szakértőkből álló munkacsoportok készítik elő. A bizottság munkájában részt vesz a Magyar Katolikus Egyház képviselője, valamint nemzetközi oldalról a Német Szövetségi Köztársaság, Hollandia és Svájc nagykövete. A kettős kormányzás lutheri

tanítását is figyelembe véve a kormánybizottság koordinációs szerepet lát el: nem az egyházak helyett cselekszik, ugyanakkor világossá teszi azt a kormányzati szándékot, hogy a reformáció, a megújulás üzenete nem egyházi belügy, hanem az ország és tágabb környezetünk számára is releváns.

Az egyházkerület elnökségének jelentései

Dr. Fabiny Tamás

Ajándékok és feladatok

Püspöki jelentés a 2014. évről
Alberti, 2015. április 17.

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés!

Még teológushallgató koromban tanultam meg Groó Gyula professzorunktól a *Gabe – Aufgabe* különbségtételt. Ez a lefordíthatatlan szójáték egy teológiai fogalom vagy éppen egyházi ünnep két összetartozó oldalát fejezi ki. Gabe (ajándék) az, amit Istentől kapunk. Aufgabe (feladat) pedig az, amit erre válaszként nekünk kell tennünk. Így például – tanította a néhai professzor – a sátoros ünnepek első napja a maga dogmatikai üzenetével Isten cselekedetére teszi a hangsúlyt, a második pedig etikai tartalmat hordoz: mit kell az embernek cselekednie. Ha ez így talán túl sematikus is, az vitathatatlan tény, hogy az ajándék megelőzi a feladatot. A lutheri, evangélikus teológiában különösen is egyértelműnek kell lennie, hogy a keresztyénség és annak minden lelki és gyakorlati vonzata előbb ajándék, csak utána feladat. (Az angol nyelvű teológiai szakirodalom is így fogalmaz: „It is a gift before a task.”) Hadd tegyem egyértelművé: az egyház, amelyben benne élünk, egyszerre ajándék és feladat. Ám feladatunkat csak akkor tudjuk jó szívvel, felszabadultan és eredményesen elvégezni, ha előbb az ajándékot elfogadjuk. Megfordítva is igaz: ha pedig az ajándékot valóban elfogadjuk, akkor abból természetesen következnie kell a feladatvállalásnak.

A reformáció kezdetének közelgő 500 éves jubileuma kapcsán is érdemes ezt a különbségtételt megtennünk. A hitújítás mindenek előtt nem emberi munka, hanem Isten ajándéka. Ő látta jónak – Szentlelke által – az egyház megreformálását. Ebben emberek, még Luther és Melanchthon is, csak eszközök voltak. Isten újra felfedezett élő és ható igéje indította el a reformációt. Ebből aztán következett az emberi feladat, amibe bizony „bele is álltak” a reformátorok: szervezték az egyházat, fordították a Bibliát, bevezették a kátét, végezték a vizitációkat.

Ma is így kell tennünk. Elfogadni azt, ami ajándék, és tenni azt, ami a feladat. Ebben az összefüggésben egyetlen apró példán keresztül hadd szemléltessem ezt. A reformációi emlékbizottság felügyeletével sora jelennek meg a *Luther* válogatott művei sorozat kötetei. Fordítók, szerkesztők, kiadó az eszközei ennek az ajándéknak. Néhány ember óriási erőfeszítése áll e vállalkozás mögött. A lelkészek és általában a hívek egymás után kapjuk kézbe a köteteket. De felismerjük-e az ebből adódó feladatunkat: olvassuk-e és terjesztjük-e ezeket az iratokat? Engedjük-e, hogy azok átjárják gondolkodásunkat, megújítsák hitünket?

A továbbiakban hét csomópont köré csoportosítva kívánom áttekinteni egyházkerületünk 2014-es életét, benne saját szolgálatomat is.

I. Hivatásunk

Az egyházkerület lelki vezetőjeként első számú feladatomban tartom a lelkészek lelkigondozását és hivatástudatának erősítését. Szeretnék

mindenkit ráébreszteni a „Gabe” és „Aufgabe” összefüggésére itt is. Jézus szavából kell kiindulnunk: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket.” Az egyházban ezért nem foglalkozásunk vagy munkahelyünk van, hanem hivatásunk. Erre emlékeztet a szőlőmunkások példázata is (Mt 20): az a tény, hogy a Gazda fel fogad bennünket, örömmel kell, hogy eltöltsön minket, és itt nincs helye egymásra sandító mérickskélésnek vagy kicsinyes alkudozásnak, sértődékeny duzzogásnak. S ha már elhívást kaptunk, akkor végezzük el a munkánkat becsülettel.

Ennek szellemében kötelességem figyelemmel kíséreni egyházunk lelkészképzését. A 2013–14-es tanévben én voltam az EHE felügyelő püspöke, ebben a minőségben részt vettem a szenátus ülésein. A konkrét beosztástól függetlenül is kötelességemnek tartom a hallgatókkal való folyamatos kapcsolattartást: részt vettem csendesnapokon, a Tudomány napján és a Dies academicuson. Minden évben külön találkozom az összes elsőéves, valamint az összes északi kerületi hallgatóval. Különösen is figyelemmel kísérem a hatodévesek szolgálatát. Az elmúlt években már sikerült tudatosítani, hogy a tanulmányok végeztével nem automatikus a lelkésszentelés. Azt minden esetben a mentorokat és az EHE oktatóit, egyetemi lelkészét is bevonó személyes tájékozódás előzi meg.

Az immár szolgálatban álló lelkészek esetében különös figyelmet kell fordítanunk a hivatásgondozásra. Eddig is szorgalmaztuk a lelkészakadémia munkájában való részvételt, de ősszel immár kerületi keretek között is megtartjuk az első hivatásgondozó csendesnapokat. Ezt a szolgálatot már csak azért is erősítenünk kell, mert változatlanul nagyon sok fájdalmas lelkészi válság mutatkozik: házasságok mennek tönkre, vagy a lelkész és a gyülekezet kapcsolata romlik meg. (A kettő gyakran össze is függ.)

Tavaly nyáron különösen is nagy személyi mozgás volt az egyházkerületben (lásd a mellékelt listát), továbbá nagy örömünkre két új gyülekezet önállósult (a budakeszi és az erdőkertesi), egynek (a nyáregyházinak) az önállósága azonban sajnos megszűnt. A közeljövőben több hasonló eset következhet be, hiszen vannak olyan papíron önálló egyházközségek, amelyek immár nem felelnek meg a kritériumoknak: anyagilag igen erőtlenek, és helyben szolgáló lelkészük sincs. Ha megtesszük a mégoly fájdalmas lépéseket, akkor erőink átcsoportosításával esélyünk lehet a hívek mobilitását is figyelembe vevő új gyülekezetek szervezésére.

Egy mondatlall ki kell térnem a nyugdíjas lelkészek és a lelkészözvegyek helyzetére. Fontosnak tartom a velük való folyamatos kapcsolattartást.

Tudatosítani szeretném bennük, hogy a „Gabe” mindig elkíséri őket, és „Aufgabe”-ként az imádkozás szolgálata feltétlenül megmarad nekik. Az elmúlt hónapokban szorgalmaztuk az országos irodánál, hogy tekintsék át, kinek van megalázóan kicsi nyugdíja. Tarthatatlan ugyanis, hogy nyugdíjasainknak egzisztenciális problémái legyenek.

II. Igeidő

Tudatosan az előző témához kapcsolva szólok – röviden – az elmúlt év egy nagyobb port felkavart kérdéséről, az *Igeidő* című prédikációskötetről. Amikor részben a késések, részben a lektorok minőségi kifogásai miatt úgy kellett döntenünk, hogy az *Igeidő* nem jelenik meg nyomtatásban, azt sok testvérem csalódásként és kudarcként élte meg. Magam is. Ugyanakkor vallom, hogy előre tudunk menekülni, és az igehirdetések tematizálásával (amit az LMK-látogatások keretében is végzek) egyházunk megújulását tudjuk szolgálni. Nem ismétlem el, amit egyik Égtájéoló cikkemben (*Evangélikus Élet*, 2015. január 25.) már megírtam. Csupán a konklúziót írom: igehirdetéseinknek radikálisan meg kell újulnia. Önkritikusan megvallom, hogy magamnak is nagyobb figyelmet kell fordítanom arra, hogy lelkészeink hogyan prédikálnak. Szeretném őket segíteni hitbeli és szakmai küzdelmeikben. A megfáradás és visszhangtalanság kísértései közepette is törekednünk kell az igényességre. Természetesen jó, hogy kinek-kinek megvan a maga stílusa, színe, ugyanakkor elmondott és leírt szavainkat mindig az ige mérlegére kell helyeznünk: mennyiben épít az, amit szólnak. Vallom, mindez elsősorban nem szakmai (retorikai vagy homiletikai) kérdés, hanem minden a hittel és személyes elhívással függ össze. Urunk felhasználhat emberileg gyengébb igehirdetéseket is, ugyanakkor gyakran nyújtunk igen tetszetős, ám hiteltelen produkciókat is. Itt is segíthet a „Gabe” és „Aufgabe” tudatosítása. Szépen fogalmazza meg ezt a különbségtételt Keken András: „Valljunk tehát. Úgy érzem, hogy különös és zavaros lelki folyamat az, ami bennünk, prédikátorokban végbemegy. Félünk attól, hogy prédikálnunk kell, és félünk attól, hogy nem prédikálhatunk. Úgy készülünk, mintha éppen a következő prédikáción múlnék száz és száz ember sorsa, s az ámen után csak abban reménykedünk, hogy senkiben sem okoztunk kárt. Valami furcsa öröm van bennünk, míg a lépcsőkön felfelé lépegetünk: a szereplés, a szolgálat és a jóhírközlés örömeinek keveréke – s valami szomorú letörtség akkor, amikor a szószékről lejövünk. Az is lehet, hogy rajongó vagy hálás

szemek óriást látnak bennünk. Csak mi érezzük azt, amit Verlaine így mondott: »Annak, hogy költő legyek, nincs más akadály, csak a verseim«; s talán azt is, amit Feuerbach írt művei gyűjteményes kiadásának előszavában: »Minden kibocsátott könyvem csak azt az egyetlen vágyat hagyja maga után bennem, hogy emlékét minél előbb új művel feledtessem.« Újra és újra próbálkozni, újra és újra megszegyenülni – úgy látszik, ez a mi sorsunk. De mit tegyünk, Jézus küldött erre az útra, s nekünk a szívünk szakadna meg, ha nem tehetnénk azt, amivel ő megbízott.»

III. Hitoktatás, iskolaügy

Ezen a területen is létezik a „Gabe” és az „Aufgabe”. Azt ugyan nem mondanám, hogy a hit- és erkölcsstan hazai bevezetése mindenben a mi Urunk gondviselő műve. Lehet, hogy inkább egy önmagát egyházbarátnak valló, és a keresztyén tanítást adminisztratív eszközökkel is terjeszteni akaró kormányzat döntése, ahol a jó szándék nem esett egybe az érintettek véleményének kikérésével és felkészültségének figyelembe vételével. Ezzel együtt el kell ismernünk, hogy különleges lehetőségekkel jár az új törvényi szabályozás. Esélyt kaptunk arra, hogy a Luther és Melancthon tevékenységére visszanyúló „tanító egyház”-ként érjünk el a korábbinál nagyobb számú diákot. Komolyan kell azonban vennünk az „Aufgabe”-t, azaz megfelelő hittantanárok felkészítését és szolgálatba állítását. Adott esetben a lelkészeknek hátrább kell vonulniuk olyan tekintetben, hogy ők maguk kevesebb órát tartanak (és így illetményük kisebb részét képezi a hitoktatói díj). Annál intenzívebben részt kell vállalniuk az iskolákkal és a szülőkkel való kapcsolattartásból. Nemcsak a hitoktatókat, hanem a pedagógusokat általában partnereknek kell tekinteniük, sőt készek kell, hogy legyenek a tőlük való tanulásra. Tudom, hogy az adminisztrációs terhek sokszor szinte már elviselhetetlenek tűnnek, ugyanakkor értékelnünk kell a tényt, hogy az országos iroda igyekszik folyamatosan segíteni, a korábbinál jobban alkalmazkodva a realitáshoz. A „Gabe” és „Aufgabe” kettősségét látom az új tankönyvcsaládban. Egy kis munkatársi kör elkötelezett munkájának köszönhetően rendkívül színvonalas kiadványok állnak a rendelkezésünkre. Kérdés, hogy élünk-e a lehetőséggel, vagy sokszor önmagunk mindentudásában bízva saját kútfőből akarunk csak meríteni.

Röviden áttekintve az elmúlt év történéseit örömmel nyugtázom ebben az összefüggésben, hogy Pílisen – önkormányzati támogatással – egy rendkívül jól felszerelt, vadonatúj bölcsődét, Mis-

kolc belvárosában pedig az általános iskolához és gimnáziumhoz kapcsolódó óvodát indíthattunk. Arnóton, Encsen, Kelenföldön és Budaörsön még nem koronázta siker a lelkes helyi kezdeményezéseket, de az egyházkerület kész a realitások talaján maradó elképzeléseket támogatni.

Mindig hangsúlyozom, hogy az oktatási intézményekben (és ide a kollégiumokat is beleértem) dolgozókat nagyon meg kell becsülni. Számos intézménylátogatás során magam is igyekeztem ennek tanújelét adni. Nagyszerű példaként emelem ki az alkotó és kutató tanárok immár harmadik éve megrendezett konferenciáját, amihez mindig szakmai kötet is kapcsolódik. Örülök, hogy idén – az EPSZTI-vel karöltve – összehívhatjuk azokat az evangélikus tanárokat is, akik világi iskolákban tanítanak.

A témakör utolsó pontjaként meg kell végül állapítanom, hogy általában a vártnál kevésbé sikerült érdemi tartalommal megtölteni az egyetemi gyülekezetek életét. A többnyire elkötelezett érintettek bevonásával keressük a hatékonyabb formákat.

IV. Jó rend

Isten nem a zűrzavar, hanem a rend Istene. Ő nem káoszt, hanem kozmoszt teremtett. Ez az a „Gabe”, amit kaptunk. Ebből adódik az „Aufgabe” is. Püspöki szolgálatom immár tizedik esztendejében sem tudom felfogni, hogy miért nehezíti közös munkánkat számtalan fegyelmezetlenség és lazaság. Gondolok a világi (polgári és büntető-) törvénykönyv betűjének és szellemének megszegésére, valamint egyházi törvényeink enyhén szólva nagyvonalú kezelésére. Az evangélium terjedését akadályozzák a fegyelmezetlenségek, továbbá a gördülékeny munkát nehezítik olyan apró-cseprő ügyek, hogy valaki nem hajlandó céges e-mail címet használni, nem tart hivatali órát, egyáltalán nem vagy rapszodikusán vezeti a digitális szolgálati naplót.

Az egyházkerület vezetésének fájdalmasan sok energiája megy el fegyelmi ügyekre, amit még súlyosbítanak nem életszerű jogi szabályozások vagy éppen szabályozatlanságok.

Nem szeretnék azonban megkeseredni a szolgálatban. Igyekszem változatlanul a jót feltételezni a másikról. Természetesen magam is ezt kérem a lelkésztestvérektől és a többi érintettől. Amiben hibáztam, abban a közösség – és benne az érintett egyének – bocsánatát kérem.

Egyik kitörési pontként az egyházmegyei elnökségek munkájának megerősítését tartom. A szubszidiaritás elvének jegyében számos ügynek közép szinten kell eldőlnie. Ezért is szorgalma-

zom ismételten az érdemi vizitációk kötelező és rendszeres megvalósulását. A lelkész és a gyülekezet közötti esetleges feszültségek, hivatali és magánéleti gondok még eskalálódás előtt, talán csírájukban kezelhetők ekkor. A közös célok érdekében természetesnek tartom az egyházmegyei és az egyházkerületi szintű vezetés közötti egységet.

V. Együttműködés

Mindez átvezet ötödik pontomhoz: az együttműködés hangsúlyozásához. Ez is „Gabe” olyan értelemben, hogy adottságnak fogadhatjuk el: az egyház közösségben él. Jézus is egyszerre több tanítványt hívott el, és megengedhetetlennek tartotta a szétválást vagy a rivalizálást. Ne tehernek, hanem segítségnek fogjuk fel az összefogás kötelezettségét. A modern szervezetfejlesztés természetes módon beszél szinergiáról, vagyis arról, hogy a különféle erők nem kioltják vagy ellehetetlenítik, hanem erősítik egymást. Egyházunk stratégiai programja is így szorgalmazza a hálózatosságot.

Együttműködésre kell törekednünk nemzedékek és különféle kegyességi csoportok között. Itt nincs helye türelmetlenségnek, kiszorítósnak és kizárólagosságra törekvésnek.

Az elmúlt évben számos esetben tapasztalnom kellett az együttműködés hiányát a többlelkészes gyülekezetben szolgálók között, vagy az előd és az utód között adódó feszültséget. Az is helytelen, ha az előd nem tud méltósággal és tapintatosan visszavonulni, hanem korábbi gyülekezetét megosztó módon mond véleményt az utódról, de az is megengedhetetlen, hogy valaki szeretetlenül vagy igaztalanul minősíti elődje szolgálatát.

„Gabe” és „Aufgabe” találkozik a gyülekezetek és az intézmények együttműködési területén. Nem tudok elképzelni egyházunkban olyan diakóniai vagy oktatási intézményt, amely nem kapcsolódik gyülekezetekhez, és megfordítva is: a gyülekezetek örömmel kell, hogy fogadják az intézményekben rejlő lehetőségeket. Örömmel látom, hogy egyházunk diakóniai és oktatási osztályainak vezetése kész arra, hogy a munkatársakat egyre beljebb vigye az egyházba. Ugyanígy kívánatosnak tartom, hogy a lelkészek és a gyülekezetek jobban magukénak tekintsék az adott intézményeket.

VI. Társadalmi kontextus

Az elmúlt évben három országos választás (európai uniós, országgyűlési és önkormányzati) is volt hazánkban. Többségében talán sikerült egyházzal méltónak maradnunk, és nem bocsátkoztunk a pártpolitika sűrűjébe és ingoványos talajára. Annak azért sajnálatos módon látni jelét,

hogy – főleg kis településeken – az önkormányzati választások során gyülekezeti tag került szembe gyülekezeti taggal. Egyházunk egysége olyan érték, amit feltétlenül őrizni kell, így az ilyen feszültségeket a jövőben meg kell előzni.

Az önkormányzati választások után általában jeleztem a megválasztott polgármestereknek, hogy a település érdekében készek vagyunk együttműködni. Legintenzívebben Miskolc megyei jogú várossal alakult ki ez a kapcsolat, amely keretszerződésben is kifejezésre jutott. Itt is és máshol is törekedni kell a pályázatok területén való összefogásra.

A pályázatok kapcsán egy kényes és rendkívül veszélyes kérdést is érintenem kell. Nem hivatalosan kaptunk olyan visszajelzéseket, hogy a pályázati írók és lebonyolítók bizonyos esetben „összekacsintanak” a gyülekezetekkel és egyházi intézményekkel. Tényleges visszaélésre egyelőre nincsen bizonyíték, de e helyről is két fontos megállapítást kívánok tenni. Egyrészt jelezni kell, hogy minden bűncselekménynek jogi következménye kell, hogy legyen. Másrészt Isten előtti felelősséggel ki kell jelentenem: egészen biztos, hogy nem lesz áldás olyan beruházáson vagy projekten, amit tisztátalan eszközökkel valósítunk meg.

A társadalmi kontextusra visszatérve meg kell említenem a gyászos emlékeztető 1944-es év 70. évfordulóját. Ez alkalmat adott arra, hogy számos helyen – egyházi és világi közegben – emlékezzünk meg a holokausztról és Magyarország megszállásáról. Az egyházunk védnöksége és az Asztali Beszélgetések Kulturális Alapítvány által szervezett Ámos Imre kiállítások és kiadványok, a Sztehlo Gáborral kapcsolatos megemlékezések is ebbe a sorba illeszkednek, de fontosnak éreztem részvételemet a Szovjetunióba hurcolt kényszer-munkásokra való szerencsi megemlékezésen is.

Társadalmi jelenlétünk egyik természetes módja az egyházi szeretetszolgálat. Ismételten hangsúlyozom, hogy a gyülekezeteket nem mentesíti diakóniai szerepvállalásuk alól az a tény, hogy egyházunknak kiterjedt intézményi hálózata működik.

Hazánk jövője szempontjából az egyik legégetőbb kérdés a cigányok oktatásba és egészségügybe való érdemi bevonása, valamint általában a roma integráció kérdése. Előbbire a csenyétei imaház építését és az ottani, mélyszegénységben élő romák közötti érdemi jelenlétet, utóbbira pedig a nyíregyházi roma szakkollégiumot hozom fel példának. Az elmúlt év szívbeli örömeihez tartozik ez a két szolgálati terület.

2014-ben igyekeztünk előre lépni a – korábban Luther Market néven futó – *Templomkert* projekt ügyében. Reméljük, most végre megtalál-

tuk a megfelelő embert, és érdemben megindul a munka, ami egyrészt gazdák és a fogyasztók összekapcsolását, másrészt a környezettudatos gondolkodás fejlesztését segíti.

Társadalmi jelenlétünk természetes módja a médiában való szerepvállalásunk. A püspöki jelentés mellékletét képező összeállításban nyomon követhető, milyen rendszeres vagy alkalmi megszólalásaim voltak 2014-ben a médiában.

Végül ide tartozik az egyház kulturális szolgálata. 2014-ben ezt jól kanalizálta az a tény, hogy a reformáció és kultúra tematikus évet tartottuk. Számos LMK-ban és más közösségben szólhattam erről a témáról, de tartottam rendhagyó tárlatvezetéseket, illetve részt vettem több „asztali beszélgetésen”. Az evangélikus Weöres Sándor születésének 100. évfordulója pedig arra adott alkalmat, hogy Gryllus Dániellel karöltve a költőről szóló összeállítással szolgálhattam több gyülekezetben és iskolában.

Anélkül, hogy a kultúrprotestantizmus egyoldalúságát képviselném, nagyra tartok minden olyan kezdeményezést, amely az egyház és a kultúra összefüggését domborítja ki. Így jó szívvel támogatom az Evangélikus Múzeumban és általában a gyűjteményekben folyó munkát, a Luther Kiadó színvonalas kiadványait, vagy szervezem saját gyülekezetben örömmel a Budavári Evangélikus Szabadegyetem alkalmait, illetve boldogan szenteltem fel azt a különleges értékű orgonát, amelyet a ceglédi gyülekezetben építettek.

VII. Nemzetközi kapcsolatok

A „Gabe” és „Aufgabe” összefüggésében egyházunk és benne egyházkerületünk külkapcsolatairól szólok még. Kis egyházunk számára létfontosságú ez a kapcsolatrendszer. Örölnünk kell annak, hogy testvéreink vannak szerte a világban. Amikor a Credóban arról vallunk, hogy hisszük az egy keresztyén anyaszentegyházat, akkor az Istentől kapott ajándékot definiáljuk. Ennek az egységnek a gyakorlati megélése azonban nemes feladat, „Aufgabe” az egyház számára.

Hadd fogalmazzak kicsit sarkosan: az ökumenikus és külkapcsolatok ápolása nem úri huncutság, hanem az egyház lényegéhez tartozó tevékenység, nem kevés missziói és diakóniai vonatkozással.

Nem lehet kérdéses, hogy már csak az elmúlt évtizedek gazdag hagyománya, valamint a közelgő 500 éves évforduló miatt is a LVSZ-nek kitüntetett helye kell, hogy legyen kapcsolatrendszerünkben. Megtisztelő feladat – igazi „Aufgabe” –, hogy a következő két évben még egyik alelnöke lehetek a világ több mint 70 millió evangélikusát tömörítő szervezetnek.

A mellékletben szereplő szolgálati naptáramban nyomon követhető, hogy milyen külföldi útjaim voltak, illetve vendégként kiket fogadhatam itthon. Az elmúlt év kiemelkedő eseménye volt a nyári Közép-európai keresztény találkozó, amelynek ezúttal Wrocław adott otthont, de ahol legközelebb (2016-ban) mi leszünk a házigazdák.

A norvég testvéregyházi kapcsolatról már csak azért is örömmel számolok be, mert tapasztalom, hogy a rendkívül szekuláris északi országban éppen a mőrei egyházkerület mennyire törekszik a hagyományos keresztyén értékek védelmezésére.

A többi bilaterális kapcsolatot csak távirati stílusban említem: rendszeres kapcsolatot ápolunk a bajor, a vesztfáliai, az osztrák, a finn, az észt és a lengyel egyházakkal. Jelentős ökumenikus esemény volt a révfülöpi anglikán–lutheránus nemzetközi konferencia. Egyházunk mindennapi élete szempontjából is sokat jelentenek azok a kapcsolatok, amelyeket a GEKÉ-n, a Gustav-Adolf-Werken, a Martin-Luther-Bundon és más szervezetek keretein belül ápolunk. Mindez az együttműködés gyülekezeti szinten gyümölcsözik, hiszen ezek keretében tudunk szolgálati gépkocsikat, teológiai irodalmat kapni, vagy van lehetőségünk nyelvtanfolyamra küldeni lelkészeket. Különösen sok szellemi és anyagi segítséget kaptunk az Amerikai Evangélikus Egyháztól (ELCA), így például diakóniai önkénteseket vagy anyanyelvi angol tanárokat küldenek hozzánk, de számos diakóniai, oktatási és missziói projektet is támogatnak.

Végül a határon túli magyarok között végzett szolgálatunkat emelem ki. Óriási áttörésnek tartom, hogy szívós munkával sikerült elérnünk: a felvidéki Sajógömör magyar gyülekezetébe itthonról küldhettünk hűséges lelkipásztort Dechertné Ferenczy Erzsébet személyében. Nagyon örülök az erdélyiekkel ápolott jó testvérgyülekezeti kapcsolatoknak. Öröm, hogy valamilyen mértékben segíthetünk a szlovéniai vagy éppen az ausztriai magyaroknak is, de általában a nyugat-európai, sőt az amerikai szórványmagarságnak is.

Igen Tisztelt Egyházkerületi Közgyűlés! Kedves Testvérek!

Az alábbiakban összesítve, témák szerint csoportosítva adom közre a 2014-ben végzett fontosabb szolgálataimat.

Püspöki szolgálatok – 2014-es statisztika

Tevékenységek megoszlása

- ▶ Áhítat / istentisztelet 69
- ▶ Iktatás / szentelés (lelkészek, intézmények, épületek) 16

▶ Ünnepség (átadások, megnyitók, évnyitók, évfordulók stb.)	35
▶ Temetés	4
▶ Egyházkerületi / megyei alkalom (missziói nap, közgyűlés, LMK, parókusi alk. vizsg.)	8
▶ Előadás	25
▶ Interjú / TV / rádiófelvétel	27
▶ Megbeszélés / találkozó (egyházkerületi ügyek, szolgálati, munkaügyi, lelkigondozói, intézmények, országos munkaágak, külügyi stb.)	248
▶ Ülés / gyűlés (PÜT, OE, OP, bizottságok stb.)	65
▶ Több napos utak	16
▶ Egyéb	9

Gyülekezet-látogatások az Északi Evangélikus Egyházkerületben (27)

Balassagyarmat, Bénye, Bér, Budahegyvidék, Budakeszi, Budavár, Cegléd, Csenyéte, Csóvár, Debrecen, Eger, Encs, Farkasrét, Gödöllő, Hatvan, Ipolyvece, Kölcse, Monok, Nógrád, Nyírtelek, Óbuda, Pásztó, Penc, Sámsonháza, Szolnok, Vác, Vanyarc

Intézménylátogatások (36)

- ▶ ASZÓDI EVANGÉLIKUS PETŐFI GIMNÁZIUM
Szalagavató
EPOT kezdő istentisztelet, előadás
WS 100 előadás Gryllus Dániellel
- ▶ BÉKÉSCSABA – SZEBERÉNYI G. A. EV. GIMNÁZIUM
WS 100 előadás Gryllus Dániellel
- ▶ DEÁK TÉRI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM
Áhítat
Előadás
Kutató tanárok konferenciája (köszöntő, emléktábla-avatás)
WS 100 előadás Gryllus Dániellel
Sztehlo Gábor-ösztöndíj átadása
- ▶ EVANGÉLIKUS HITTUDOMÁNYI EGYETEM
Áhítat
Előadás hatodéves konzultáción
Áhítat
Találkozó északi hallgatókkal
Dies Academicus, könyvbemutató
Évnyitó
- ▶ FASORI EVANGÉLIKUS GIMNÁZIUM
Comenius cserediákprogram vacsora
Egyiptomi–izraeli nagykövetségi vita zárászo
WS 100 előadás Gryllus Dániellel
Fasori Nemzetközi Kör megnyitó beszéd
Évnyitó
Áhítat
- ▶ FÉBÉ EVANGÉLIKUS DIAKONISSZA ANYAHÁZ
90 éves ünnepség
- ▶ GÖDÖLLŐ – TESSEDIK SÁMUEL EV. SZERETETOTTHON
20 éves ünnepség

- ▶ GYENESDIÁS – KAPERNAUM SZERETETOTTHON
80 éves ünnepségén
- ▶ MISKOLC – KOSSUTH LAJOS EVANGÉLIKUS ÓVODA
Látogatás, terepszemle
Évnyitó
- ▶ NYÍREGYHÁZI EVANGÉLIKUS KOSSUTH LAJOS GIMNÁZIUM
Munkaebéd gimnáziumok vezetőivel
Kossuth gimnázium ünnepség
Nyolcosztályos gimnáziumok versenye – köszöntő
- ▶ NYÍREGYHÁZI ROMA SZAKKOLLÉGIUM
Találkozó hallgatókkal
- ▶ PILISI EVANGÉLIKUS SZERETETSZOLGÁLAT ÉS BÖLCSŐDE
Bölcsődeszentelés
- ▶ PROTESTÁNS FELSŐOKTATÁSI SZAKKOLLÉGIUM
WS 100 előadás Gryllus Dániellel
- ▶ SAREPTA BUDAI EV. SZERETETOTTHON
Bokrétaünnep
- ▶ SZEGEDI KERESZTÉNY ROMA SZAKKOLLÉGIUM
Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózat évnyitó
- ▶ TISZALÖKI ORSZÁGOS BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁSI INTÉZET
II. Ökumenikus Cigánymissziós Imanap
- ▶ VÁC – EVANGÉLIKUS EGYHÁZI ÓVODA
Hálaadó istentisztelet és az óvoda új épületének átadása

Többnapos utak (16)

- ▶ Bad Neustadt (2) – Fastenopfer megnyitás
- ▶ Bécs (2) – Magyar–bajor–osztrák egyházvezetői találkozó
- ▶ Chicago (8) – LVSZ hermeneutikai konferencia
- ▶ Genf (2) – LVSZ ülés
- ▶ Genf (4) – LVSZ nagygyűlés előkészítő
- ▶ Indonézia (8) – LVSZ tanácsülés
- ▶ Ljubljana, Szlovénia (4) – LVSZ vezetőségi ülés
- ▶ Ludwigshafen (2) – Richly Zsolt animációs kiállításának megnyitása, előadás
- ▶ Révfülpö (4) – Anglikán–lutheránus konferencia
- ▶ Róma (3) – LVSZ európai régiós találkozó
- ▶ Soltvadtkert (5) – Szélrózsa
- ▶ Szarvas (3) – Országos lelkész-találkozó
- ▶ Szlovénia – Murska Sobota, Hodoš (2) – Ökumenikus Segélyszervezet rendezvény, megbeszélés, istentisztelet
- ▶ Tihany (2) – Nostra Aetate vallásközi konferencia
- ▶ Wittenberg (2) – Luther központ tanácsülés
- ▶ Wrocław (4) – Közép-európai keresztény találkozó (előadások, pódiumbeszélgetés)

Éves jelentésem végén megköszönöm az Úristennek, hogy 2014-ben is megtartotta egyházunkat és benne minket. Köszönöm elnöktársam és általában a kibővített elnökség, valamint a MET

keretében évente háromszor ülésező esperesek és egyházmegyei felügyelők munkáját. Valamennyien munkatársaim. Köszönöm a püspöki hivatal dolgozóinak a gyakran nagyon hajtós időszakokban való folyamatos helytállást. Az ajándék és a feladat kettősségét több területen is bemutató jelentésemet hadd zárjam Jakab apostol szavaival, aki előbb Isten ajándékáról, majd a mi feladatainkról szól: „Minden jó adomány és tökéletes ajándék onnan felülről, a világosság atyjától száll alá... [...] Legyetek az igének cselekvői, ne csupán hallgatói...” (Jk 1,17.22).

Stratégia és/vagy botladozás – egy évvel közelebb 2017-hez

Felügyelői jelentés a Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének 2015. évi áprilisi közgyűlése számára

1. Láthatóan evangélikusként – nézzünk körül...

Amikor a kétszázszáz magyarországi evangélikusság egyharmadnyi közösségének egy évét tekintjük át, már csak a számosság okán is célszerű és helyénvaló szélesebb perspektívára kitekintve együtt gondolkodnunk.

Mindenekelőtt nem múltó megrendüléssel kell felidézni a keresztény hitsorsosainkat ért erőszakot. Történjen ez akár Párizs szívében, a távoli Kenyában, a Közel-Keleten vagy éppen Kínában, a hitük és kultúrájuk miatt megölt, megtámadott, elnyomott keresztények ügye a mi ügyünk. Természetesen ne legyenek illúzióink: emberi cselekvéssel szinte semmit sem tehetünk, legfeljebb annyit, hogy nem hagyjuk elhallgatni ezeket a fájdalmakat – bár ez sem csekélység, különösen, ha arra gondolunk, hogy nem ritkán nagyon is világias érdekek miatt, akiknek közfeladatuk volna, sunnyogva asszisztálnak mindehhez. De hívő embereként egyvalamit biztosan megtehetünk és meg is kell tennünk: imádságainkban ne szűnjünk az Úristenhez szólni testvéreinkért. Öröm volt a bajban számomra, hogy szinte nem volt olyan egyházi alkalom az elmúlt évben szerte az egyházkerületben, ahol lelkészeink és gyülekezeteink ne imádkoztak volna a hitükben üldözöttekért.

Közvetlenebb és kézzelfoghatóbb a felelősségünk, ha közvetlen környezetünkre nézünk. Az elszegényedés és ami ennél is súlyosabb, a szegénységben, nyomorúságban élők kitaszított-sága semmit sem csökkent, mindennapjainkat a bizalmatlanság, az erkölcsi relativizálódás, a gyűlölködés mérgezi. Sőt, már meg sem rezzentünk, hogy egy újpogány, gyűlölködő eszmét

hordozó szerveződés korábban elképzelhetetlen legitimációkat kap.

Mindehhez kettős értelemben is a legszorosabban közünk van: egyfelől benne élünk ebben a közegben, tehát alakítjuk, mi több, alkotjuk is a közeg magát. Az előbb kicsinynek érzékeltetem a közösségünket, de most megfordítom ezt: ha kétszáz ezer keresztényi értékrendjében szilárd evangélikus ezzel az értékrenddel élne és működne ebben a társadalomban, az már bőségesen volna akkora kisugárzású, hogy másképpen fordulna kisebb és nagyobb közösségeink lelkiállapota, lelki útja. De persze mindig van mindannyiunk számára alapos érv és indok másképpen tenni, a realitásokat figyelembe venni stb. Nem is akarom savonarola-i pózokkal ostromozni magunkat ezért, de legalább legyünk tudatában, hogy a morális alkuinkkal nem gyengítjük, hanem építjük a rendszert. Másfelől ez a rendszer külön is terhet rak ránk, keresztényekre akkor, amikor a napi manipulációkban a kereszténységet használják búvópótként, fedőtörténetként. Azt korábban csak ízléskérdésnek tarthatták sokan, hogy a legkisebb falusi foci pályát is ökumenikus segédlettel avatták fel, ám mostanra ott tartunk, hogy nem csupán egy kereskedelem-politikai ügyben lett hivatkozási alap a Szentírás és a vallásgyakorlás állítólagos szempontja, de még valláselméleti vitákat is vívnek politikusok, bizonyára komoly teológiai mélységékkal. Kínunkban mosolyoghatunk ezen, de ilyenkor legyünk tisztában azzal, hogy mennyire kopik a keresztény szó, az egyház társadalmi tekintélye, már legalábbis a maradéka...

2. Országos egyházunk a kerületből nézvést

Azért kell mindezekről is szólnom, mert kerületi felügyelői szolgálatomban mindezek napi tapasztalatokat és teendőket jelentenek. Ugyanis – anélkül, hogy túlfeszíteném létszámunk alakulásának taglalását – egyre többször vagyok kénytelen elgondolkodni egyházkormányzati szintjeink érvényességén. Örvendetes, hogy az Északi Egyházkerület, híven a kerületeinket újraszabó eredeti intenciókhoz, mindinkább karakteres lelki közösséggé válik, aminek egyes elemeiről Tamás püspök adott számot. Ez valóban indokoltá teszi ennek a szervezeti keretnek a meglétét. Lelkészeink teológiai-hivatásbéli gondozása, gyülekezeteink szolidáris összekapcsolódása tölti meg tartalommal az egyházkerületet, miközben közegyházi és egyházpolitikai ügyeink döntő része országos egyházi folyamat. Felügyelői munkám jelentős részét is ezek tették ki, ezért adok számot erről is.

A legnagyobb jelentőségű változás az országos iroda szervezeti, fizikai és reménység szerint lelki

átalakulása. Az új országosiroda-igazgató, azon túl, hogy nekünk személy szerint is kedves, lelkesi mivoltával is üzenet, akárcsak a Gyülekezeti és Missziós Osztály létrehozása. Egyházunknak (és gyülekezeteinknek is természetesen) szüksége van a professzionális szervezeti menedzsmentre, ez *sine qua non*, ami vitán felül áll, nem szabad semmilyen egyháziaskodó maszatolással kibújni a világi és egyházi törvények betartása alól. De az országos irodától azt várjuk (és ezért fontos, hogy egykori esperesünk, püspökhelyettesünk vállára helyeztük ezt a terhet), hogy érezhetően és láthatóan evangélikus legyen az egyház ügyeinek intézése, a missziós és gyülekezeti munka támogatása. Az országos egyházvezetésben ezt a két tényezőt kértem és kérem számon mindig. Az épület nagyszabású, réges-régen megérett teljes felújításában is ez kell vezessen minket. Itt be kell számoljak hibáinkról is: az országos vezetésben többször is tárgyaltuk, milyen funkciókkal kell rendelkeznie az új épületnek, azonban a legutolsó tervekhez képest is kerültek elő új szempontok, ami ellehetetlenítette a tervező munkáját. Olyan funkcionális kérdések vetődtek itt fel, mint a gyűjtemények vagy éppen a püspökségek elhelyezése (ez utóbbiról még szólok), a közösségi terek jelenléte – mélységes köszönet és bocsánatkérés illeti meg Benczúr László testvérünket, hogy nem vágta régen a fejünkhöz a többször átdolgozott dokumentációkat...

Tavalyi jelentésemben jeleztem, hogy az egyházvezetés elszánta magát az Evangélikus Hit Tudományi Egyetem működésének fejlesztésére. Örömmel jelenthetem, hogy az ezt meghatározó koncepciót, aminek elkészítésével megbízott az országos presbitérium, az OP mint fenntartó elfogadta, majd pedig ennek ismeretében a zsinat a szükséges fejlesztési forrásokat – négy évre mintegy kétszázmillió forintot – megszavazta. A képzés és a tudományos munka színvonalának emelését, a képzés tematikájának bővítését (elsősorban a valláspedagógia és társadalomtudomány területén), a pedagógus-utánpótlás támogatását tartalmazó program hitem szerint megerősíti az EHE szerepét egyházunk szükséges megújulásában. Az egyetem vezetése partnerünk ebben a folyamatban, de szükségünk van a gyülekezeti és esperesi visszajelzésekre is.

A kommunikáció ügyeiről elnöktársam beszámolt, itt egy szempontra szeretnék csak ráerősíteni: a mai médiavilágban az interaktivitás és közösségi tartalomgyártás elengedhetetlen. Ha nem tudjuk egymást mind szélesebb körben megszólítani és bevonni a médiacsatornákon is, erőtlenekek leszünk a kommunikációban. Ez azt jelenti, hogy igyekezzünk mind több tartalmunkat, információnkat láthatóvá tenni az elektronikus

médiában, még ha ezeket korábban intimebbnek is éltük meg. Legyünk a médiában is vállaltan, mediálisan is láthatóan evangélikusok!

A pályázatokról külön most szintén nem szólok, ez ügyben az országos egyház igen aktív munkát végzett – reménység szerint ennek meglesz az eredménye. Szeretném megerősíteni elnöktársam figyelmeztetését a morális tartásunk megőrzése érdekében!

Jelentem, készülünk az EPOT-ra, a részletekről külön is tájékoztatást adunk. Célunk, hogy valódi lelki frissülést kapjunk a gyülekezeti szolgálatokhoz, és egyben üzenni is tudjunk kifelé jelenlétünkkel, közös gondolkodásunkkal, közös imádságainkkal.

3. Kerületi ügyeink

Egyházkerületünk nehéz éven van túl, amit túlságosan is terhelt egy fegyelmi ügy és annak hullámvérése. Őszi közgyűlésünk jelentős részét ennek megbeszélésére szántuk, ami mentesít a mostani részletes felidézéstől, csak a jelentés teljessége érdekében említtem itt is. Egyházkerületi fegyelmi tanácsunk döntésével a kerületi elnökség oficiálisan lezárta az ügyet, a lelki utóhatásokat közösen viseljük. A zsinat részletesen tárgyalta a következményeket, egyebek között a fegyelmi eljárásokra és az egyházi bíraskodásra vonatkozó szabályozásainkat az elnökségünk által felvetett irányokba kezdte el átalakítani.

Ehhez is kapcsolódik, hogy a miskolci oktatási intézményünket érintően az OP a kiírt igazgatói pályázatot érvénytelennek nyilvánította, új pályázatot írt ki, jelenleg megbízott igazgató irányítja az intézményt, a tapasztalatunk szerint megnyugtató módon kezelve a helyzetet. Fellegvári igazgató úr munkáját méltó körülmények között, az évzárón fogjuk megköszönni.

Bár hivatalos ügyünk nem volt több, kár volna eltagadni, hogy több gyülekezetünket is belső gondok gyötrik. Nincs rá ok és alap, hogy ezeket egyházkerületi közgyűlésünk tárgyalja, egyetértel elnöktársammal, miszerint az egyházmegyei szint sokkal hatékonyabban tudna fellépni mind ebben. Itt újra csak a jó rend megőrzésének, a törvények és szabályok betartásának követelményét erősítem meg. Tudom, hogy kialakultak olyan szokások akár pénzügyi kérdésekben is, amelyek akár finanszírozási könnyebbségnek tűnnek, de hangsúlyozom: amennyiben ezek ellenkeznek a törvényes renddel, egyrészt fenntarthatatlanok, másrészt többet ártnak a gyülekezetnek és az egyháznak is, mint amennyi rövid távú hasznot hoznak látszólag. Ezért kell az egyházkerületi vezetésnek határozottan fellépnie az ilyen ügyek-

ben, még ha kritikákat is kapunk érte, mint történt ez a minap a pilisi hitoktatás ügyében.

Áldásnak és ezeket a nehéz eseményeket bőségesen ellensúlyozónak éltem meg, hogy felügyelői munkám elmúlt egy éve során sok olyan gyülekezeti alkalmon vehettem részt, amelyek protokolláris elemek nélkül engedtek be a gyülekezetek életébe. Ezúton is köszönöm a testvéreknek a szeretet és testvéri közösségeket Debrecenről Kéthodonyig, Kálmánházától Szentendrőig. A lelkésziktatások és ünnepek pedig felemelő élményeket adtak, amely alkalmak kifejezték egy-egy közösség erejét, reményteliségét.

Mai fájó gondokat és a jövő reménységét egyben mutatta meg az a cigánymissziós konferencia, amelyen részt vehettem. Közgyűlésünknek kiemelt témája roma testvéreink ügye, ezért itt erről nem szólok részletesebben, csak arra utalok, hogy a nyíregyházi Roma Szakkollégiumban tapasztalt áldozatos munka reményt ad ebben is számunkra.

Szólnom kell egy országos, de egyházkerületünkben sajnos kellemetlen mellékszöveggel járt eseményről, az 1%-os felajánlásokat megköszönő ételosztásunkról is. Szeretném világossá tenni, hogy a szándék és a megvalósítás is egyértelműen méltó volt egyházunk küldetéséhez, társadalmi szolgálatához. Az, hogy a sajtóban durva hamisításokkal félreértelmezve jelent meg a miskolci ételosztás, éppen annak az értékrelativizmusnak és a politikai viszonyrendszerek egyházi szolgálatunkra káros ránc telepedésének a jele, amiről bevezetőmben beszéltem.

Zajlik a missziós nap előkészülete, a sok értékes kezdeményezés és hittel teli aktivitás igazán missziós együttlét reményét vetíti előre!

4. 2017 felé

Végezetül két kérdés felvetésével szeretnék a jövő teendőihez közös gondolkodást és cselekvést elindítani. Amint arra korábban utaltam, az országos

iroda épületének felújításakor a püspöki hivatalok elhelyezése is szóba került. Az ügyben püspökünk is kifejezte már korábban nyitottságát, hogy merőben inadekvátnak tűnő jelenlegi püspöki székhelyről elköltözzön a hivatal. Logikusnak és szervezeti túlcsoportulásainkat ellensúlyozónak látszik az egyik felmerült megoldás, vagyis az országos irodában való elhelyezése mindkét, Budapestet is magában foglaló püspökségnek. Szóba került korábban más fővárosi helyszín is, akár új építkezésekkel. Távlati tervként az egyházkerület földrajzi egyensúlyának jobban megfelelő elhelyezés is felmerült. Jómagam két javaslattal élek: egyrészt a kerületi közgyűlés ne engedje ki az erről való érdemi döntés jogát azzal a saját köréből, hogy nincs megfontolt, kellően érvelhető álláspontunk, javaslatunk. Másrészt a kérdéssel ne ingatlanügynökként vagy logisztikusként, hanem egyházként gondolkodjunk együtt. Abból induljunk ki, milyen szerepet szánunk teológiai alapvetéseink, törvényeink, hagyományaink és jelenkori szükségleteink figyelembe vételével a püspöki munkának, mit várunk el tőle, s ehhez szabjuk az elhelyezés szempontjait.

A másik kérdés 2017. A programötletek, kezdeményezések elkészítésével már most késésben vagyunk, erről beszélünk ősszel is. De ennél is nagyobb gond lenne, ha elsősorban a protokollok, épületek, rendezvények lebegnének szemünk előtt. Kérem, hogy kezdjünk el minél többet tenni azért, hogy élhessünk a Jóisten kegyelmével, ami révén nekünk adatik meg az ötszáz éves ünneplés! Használjuk ezt ki az olyannyira vágyott egyházi megújulásunkhoz!

Kérem ebben a testvérek imádságos támogatását, az elvégzett munkám hiányosságainak, hibáinak őszinte kritikáját, a további teendőkhöz pedig a testvéri segítséget, támogatást!

2015. április 17.

Dr. Fábri György
egyházkerületi felügyelő

Személyi változások az Északi Egyházkerületben 2014

Egyházközségek

Kölcse

2014. március 1-től Tóth Attila a gyülekezet megválasztott lelkésze.

Sámsonháza–Pásztó

2014. június 31-én Lehoczky Endre lelkész nyugdíjba vonult, és 2014. szeptember 1-től Horváth-Hegyi Áron beosztott lelkészként szolgál a gyülekezetben.

Pilis

Pángyánszky Ágnes az EHE otthonlelkészeként, Krámer György az MEE országosiroda-igazgatójaként szolgál tovább egyházunkban, ezért 2014. augusztus 1-től a gyülekezet Blatniczky Jánost és feleségét, Blatniczkyné Hammersberg-Gancs-tuckh Júliát választotta meg lelkészének. Liszka Viktor, a gyülekezet beosztott lelkésze 2014. szeptember 1-től kórházlelkészként szolgál.

Óbuda

Bálintné Varsányi Vilma nyugdíjazását követően 2014. augusztus 1-től Jakab Béla a gyülekezet megválasztott lelkésze.

Dabas-Gyón

László Milán és Valentinyi Erzsébet lemondtak állásukról, ezért a gyülekezet 2014. augusztus 18-tól Balog Esztert választotta lelkészének.

Debrecen

2014. szeptember 1-től Balázs Viktória a Déli

Evangélikus Egyházkerületbe került szolgálatba, Molnár Lilla lett a gyülekezet beosztott lelkésze.

Szügy

2014. szeptember 1-től Torzsa Tamás a gyülekezet megválasztott lelkésze.

Nagycserkesz

2014. szeptember 1-től Dobó Dániel a gyülekezet beosztott lelkésze.

Alberti

2014. szeptember 1-től Bajnóczi Márió a gyülekezet beosztott lelkésze.

Nógrád

2014. szeptember 1-től Zsugyel-Klenovics Katalin gyesre ment, a helyettesítési szolgálatokat Zsugyel Kornél látja el a gyülekezetben.

Péteri

Dechertné Ferenczy Erzsébet 2014. augusztus 1-től szlovákiai szolgálatba került, a gyülekezet 2014. október 1-től Óvári Pétert választotta meg lelkészének.

Házasságkötések

Bartha István balassagyarmati lelkész és Csetneki Hanna Zsófia 2014. július 7-én,

Dobó Dániel nagycserkeszi beosztott lelkész és Somogyi Eszter 2014. július 14-én,

Bajnóczi Márió alberti beosztott lelkész és Koltai Anna 2014. augusztus 1-jén,

Kőhádi Dorottya lelkész és dr. Stifner Gábor
2014. október 4-én,
Túri Krisztina alberti lelkész és Szilák András
2014. november 22-én
házasságot kötött.

Lelkészatás

Bajnóczi Márió végzett teológust 2014. június
20-án Budavárban,
Molnár Lilla végzett teológust 2014. június 22-
én Béren,
Andrejek Judit végzett teológust 2014. június 29-
én Nyírteleken
avatta lelkésszé dr. Fabiny Tamás püspök.

Lelkészbizsgát tett

2014. november 26-án

Dr. Agod Anett óbudai beosztott lelkész.
Domokos Tibor fancsali beosztott lelkész.

Gyermekszületés

Buday Zsolt bényei lelkésznek és feleségének,
dr. Bagdy Juditnak 2014. január 18-án Kristóf
Márton nevű második gyermeke született.
Zsarnai Krisztián nyíregyházi lelkésznek és
feleségének, **Zsarnainé Urbán Nóra** lelkész-
nőnek 2014. január 20-án Mánuel Ábel nevű
harmadik gyermeke született.
Liszka Viktor kórházlelkésznek és feleségének,
Laborczi Dórának 2014. február 19-én Léna
Anna nevű első gyermeke született.
Lőrincz Csaba aszódi lelkésznek és feleségének,
dr. Kasnyik Beátának 2014. április 27-én Már-
ton nevű első gyermeke született.

Zsugyel Kornél bánki lelkésznek és feleségének,
Zsugyel-Klenovics Katalin lelkésznek 2014.
szeptember 25-én Marcell nevű harmadik
gyermeke született.

Szántó Enikő egyetemi lelkésznek és férjének,
Schneller Domonkosnak 2014. szeptember 22-
én Kinga és Fruzsina nevű ikrei születettek.

Gombor Krisztián kétbodonyi lelkésznek és fe-
leségének, **Nádori Renátának** 2014. február
28-án Lőrinc nevű második gyermeke született.

Halálozás

Gyuris Miklós, a Borsod–Hevesi Egyházmegye
felügyelője 2014. október 27-én elhunyt.

Dr. Nagy Gyula ny. püspök 2014. december 29-
én elhunyt.

Emlékük legyen áldott!

Egyéb

- ▶ 2014. szeptember 22-től Balicza Máté lett az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöki titkára.
- ▶ Tekintettel arra, hogy Krámer György püspökhelyettest, esperest megválasztották a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Iroda igazgatójának, egyházkerületi tisztségéről lemondott. A 2014. tavaszi egyházkerületi közgyűlésen dr. Cserhátiné Szabó Izabellát választották meg püspökhelyettesnek.
- ▶ A Dél-Pest Megyei Egyházmegye esperesi hivatalába Krámer György esperes utódjaként Györi Péter Benjámint szolnoki lelkészt választotta meg az egyházmegye. Ünnepeles beiktatása 2014. július 20-án volt.

Események időrendi sorrendben

Január

- 8. Budapest (ÉPH) – Évkezdő LMK ▶ 11
- 12. Budavár – A GEKE elnöke szolgált a gyülekezetben ▶ 35
- 14. Budapest (ÉPH) – Médiamegbeszélés ▶ 45
- 20. Vecsés – Az ökumenikus imahéten VECSENYE volt ▶ 17
- 23. Eger – Ökumené az egri bazilikában ▶ 46
- 26. Debrecen – Új harang szentelése ▶ 25

Február

- 2. Nyíregyháza – Látogatás egy 106 éves evangélikus asszonynál ▶ 47
- 9. Budapest (Budavár, ÉPH) – 75 éves lett Szebik Imre nyugalmazott püspök ▶ 3

Március

- Csömör – Farsangi imahét ▶ 21
- 8–9. Bad Neustadt – Fastenopfer nyitóalkalom ▶ 35
- 12–13. Ludwigshafen – Luther megmozdul és megmozdít: előadás és kiállítás ▶ 36
- 21. Nyíregyháza, Szécsény – Megemlékezés Benczúr Gyula születésének 170. évfordulójáról ▶ 47
- 21–22. Miskolc – „A zene templomától a templom zenéjéig” – Szakmai nap ▶ 8
- 22. Budapest – Az Ökumenikus Segélyszervezet és az MEE stratégiai együttműködési megállapodása ▶ 41
- 22. Hodoš – Szlovéniai látogatás ▶ 36
- 29. Csóvár-Penc – Csendesnap presbiterekkel ▶ 21
- 30. Szentendre – Disputasorozat az emlékezetkultúráról Ámos Imre tiszteletére ▶ 12

Április

- Tokaj – Széderest ▶ 9
- 3. Budapest (ÉPH) – A lengyel evangélikus egyház tényfeltáró bizottságának látogatása ▶ 36
- 3. Budapest (ÉPH) – Elsőéves teológushallgatók látogatása a püspöki hivatalban ▶ 45
- 18. Nyíregyháza – J. S. Bach János-passiója a nagytemplomban ▶ 26
- 19. Tokaj – Nagyszombati szabadtéri passiójáték ▶ 9
- 20. Csepel – Új felügyelő választása az egyházközségben ▶ 12
- 23. Pilis – Bölcsődeszentelés ▶ 41
- 27. Bénye – A 300 éves településen a templom átadásának 220-dik évfordulóját ünnepelték ▶ 18
- 27. Irsa – Csadó Balázs parókus lelkész iktatása ▶ 18
- 29. Rákospalota – Az amerikai Wartburg-kórus látogatása ▶ 36

Május

- Nyírtelek – Mezőgazdasági munka a görögországi romák között ▶ 26
- 4. Felsőpetény – Toronyablak szentelése ▶ 29
- 9. Balassagyarmat – Egyházkerületi közgyűlés ▶ 3
- 10. Budavár – Manfred Siebald koncertje ▶ 12
- 12–17. Miskolc – Bach-hét ▶ 8
- 18. Budafok – Cantate vasárnapi egyházmegyei kórustalálkozó ▶ 12
- 18. Maglód – Dél-Pest megyei evangélikus kórustalálkozó ▶ 18
- 18. Nagytarcsa – Észak-Pest megyei kórustalálkozó Cantate vasárnapján ▶ 22

18. Nógrád – Centenárium ünnep és templomszentelés ▶ 30
 24. Budavár – Sztehlo Gábor embermentő munkásságára emlékezett az evangélikus egyház ▶ 13
 24. Kölcse – Tóth Attila lelkész beiktatása ▶ 26
 31. Dabas – Missziói nap ▶ 3

Május, június. Cegléd – Templom- és orgonaszentelés ▶ 19

Június

- Dunakeszi – Napközis hittantábor és sportdéltűn után ▶ 22
1. Budakeszi – Parókiászentelés ▶ 13
1. Budaörs – Családi napon szentelték fel az új harangot ▶ 13
2. Aszód – Húszéves a középiskola ▶ 41
2. Budapest (ÉPH) – Ordinációs előkészítő ▶ 4
7. Monok – Pünkösdi imaházszentelés és lelkésziktatás ▶ 9
8. Miskolc – Finn istentisztelet pünkösdkor ▶ 9
9. Budavár – Pünkösdi evangélikus fesztivál ▶ 13
9. Nyíregyháza, Vargabokor – Pünkösdhétfői csendesnap ▶ 26
14. Cegléd – Ceglédi ökumenikus koncert ▶ 19
20. Budavár – Bajnóczi Mária ordinálása ▶ 14
21. Csömör – Bringás istentisztelet ▶ 22
22. Bér – Molnár Lilla ordinálása ▶ 30
24. Miskolc – Együtműködési megállapodás ▶ 9
29. Nyírtelek – Andrejek-Györfi Judit ordinációja ▶ 27
29. Szécsény – Alapítási és templomszentelési évforduló ▶ 27
30. – július 6. Bánk – Egyházkerületi konfirmandus- és ifjúsági találkozó ▶ 4

Július

- Magyarország – Nairobi Girls kenyai lánykórus látogatása ▶ 37
- 3–6. Wrocław – Közép-európai keresztyén találkozó ▶ 37
- 14–19. Lucfalva – Gyermekek- és ifjúsági tábor ▶ 30
- 21–27. Nyíregyháza – Nemzetközi Ökumenikus Szabadegyetem ▶ 4

Augusztus

3. Bánk – Egyházmegyei nap ▶ 31
- 3–9. Szolnok – „Partitúra” zenetábor ▶ 19
24. Gyón – Parókiafelújítás és lelkésziktatás ▶ 19
- 26–28. Szarvas – Országos lelkészkonferencia ▶ 5
30. Csővár – Szlovák nyelvű istentisztelet ▶ 22

Szeptember

1. Miskolc – Óvodai évnitó ünnepség ▶ 42
6. Nyíregyháza, Mandabokor – Harangtoronyszentelés ▶ 28
- 12–16. Révfülöp – Anglikán–lutheránus konferencia ▶ 37
13. Káva – Templomfelújítás 10. évfordulója ▶ 19
21. Budapest-Kelenföld – Akadálymentesítés ▶ 14
21. Kölcse – Új nőikar alakult ▶ 28
25. Buda – A Sarepta intézményfejlesztése ▶ 42
- 26–27. Encs – Evangelizációs nap ▶ 10
27. Maglód – „Haranglábszentelés” ▶ 20
28. Csenyete – Tejcsárdából épült kápolnát szenteltek ▶ 10
28. Sámsonháza – Szlovák kórustalálkozó ▶ 31

Október

1. Budapest (ÉPH) – Egyházdiplomáciai egyeztetés ▶ 46
4. Óbuda – Jakab Bélát beiktatták az Óbudai Evangélikus Egyházközség lelkészi szolgálatába ▶ 14
5. Csővár-Penc – Megújult környezet és hálaadás ▶ 23
5. Erdőkürt – Kívül-belül megújult a templom ▶ 23
5. Nagyborzsöny – Toronyóra és hangosítás megáldása ▶ 15
5. Szügy – Torzsa Tamás beiktatása ▶ 31
9. Budapest (ÉPH) – Megbeszélés az egyetemi lelkészekkel ▶ 46
12. Pilis – Lelkésziktatás ▶ 20
13. Budapest (ÉPH) – Beosztott és új lelkészek találkozása ▶ 46
- 17–19. Vác – Húszéves a váci evangélikus óvoda ▶ 42
- 21–22. Miskolc – Egyházzenei kórustalálkozó ▶ 8

November

- Ózd – 40 éves kántori szolgálat ▶ 10
9. Acsa – Megújult a Prónay-templom ▶ 23
16. Ipolyvece – Felszentelték az új oltárképet ▶ 32
17. Budapest – Olav Gading norvég püspökhelyettes látogatása ▶ 38
19. Budapest – Látogatás a főpolgármesternél ▶ 47
20. Budapest (ÉPH) – Elsőéves teológushallgatók látogatása a püspöki hivatalban ▶ 45
21. Budahegyvidék – Egyházkerületi közgyűlés ▶ 5
25. Szerencs – Málénkij robot emlékműavatás ▶ 47
26. Budapest (ÉPH) – Parókusi alkalmassági vizsga ▶ 5
28. Nyíregyháza – Átadták az Oltalom Szeretet-szolgálat családok átmeneti otthonának új épületét ▶ 43

December

Pásztó-Sámsonháza – Vendégigehirdetők szolgálata adventben ▶ 32

4. Budapest – Ökumenikus hálaadás a sziklatemplomban ▶ 47

5. Csenyéte – Cserkészek osztottak fát a rászorulóknak ▶ 10

5–6. Budapest – Magyar–bajor találkozó ▶ 38

13. Dunakeszi – Adventi ökumenikus szeretetvendégség ▶ 24

14. Budapest-Kelenföld – A farkasréti templom huszadik szentelési évfordulója ▶ 15

19. Budapest-Fasor – Fodor Zoltán ösztöndíjak átadása ▶ 43

20. Gödöllő – Hálaadás a megújult Tessedik-szeretetintézményekért ▶ 43

28. Budavár – Az evangélikus templomot ért bombatámadás 70. évfordulója ▶ 15

29. Budapest – Elhunyt D. dr. Nagy Gyula nyugalmazott püspök ▶ 6

Egész évben – Budavár – Budavári Evangélikus Szabadegyetem ▶ 15

Egész évben – Több helyszínen – 500 éve a reformáció jegyében – 2017-re készülve ▶ 48

Egész évben – Több helyszínen – Előadássorozat Weöres Sándor születésének századik évfordulójának alkalmából ▶ 47

A Magyarországi Evangélikus Egyház Északi Egyházkerületének kiadványa
Budapest, 2015.

Felelős kiadó: Dr. Fabiny Tamás

Szerkesztés: Balicza Máté, Sánta József

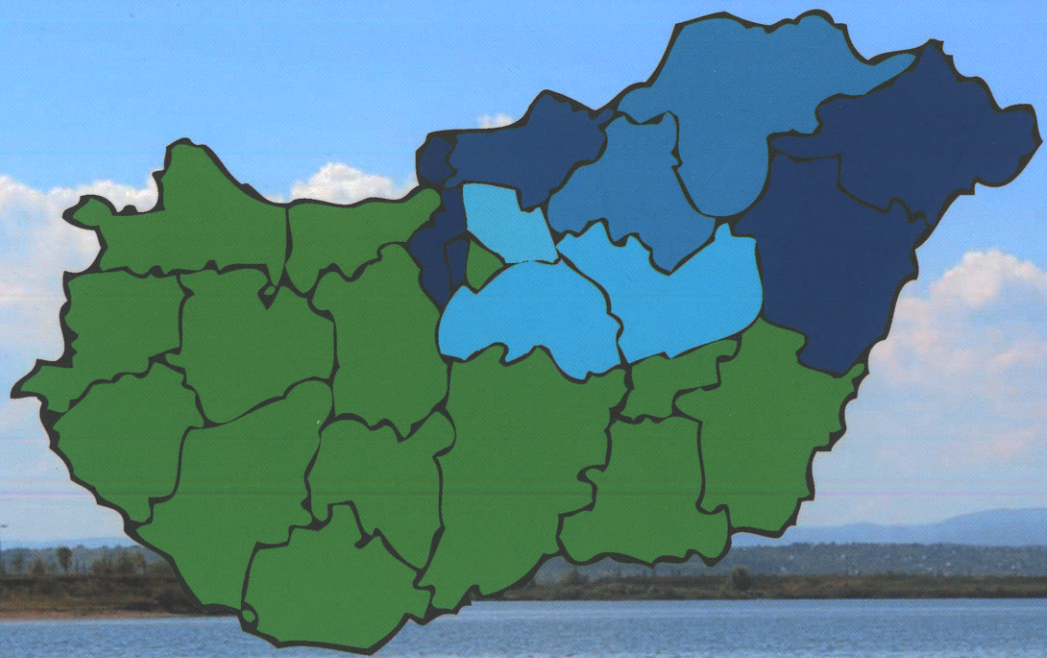
Nyomdai előkészítés: Luther Kiadó

Nyomdai kivitelezés: Prime Rate Kft.

Felelős vezető: Dr. Tomcsányi Péter

Megjelent 700 példányban.

CONSERVANDO ET RENOVANDO

MAGYARORSZÁGI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLET

CONSERVANDO ET RENOVANDO